

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Mariale eximii viri Ber||nardini de busti ordinis se||raphici
Francisci de singulis festiuitati[us] beate [vir]ginis [per]
mo||dum sermonum tracta[n]s: om[n]i theologia
copiosum. deniq[ue] ...**

Bernhardin

Argentine, Millesimoquingentesimosecundo

VD16 VD16 B 1911

Pars .XII. De coronatio[n]e Marie

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98851](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98851)

pea q̄ determinat Bal. in. c. j. in pn. in vlti. coll. de pseudo marchie. vbi hoc expresse tenet Et corroborant p̄dicta: q̄ i scriptura diuisa in omib⁹ libris Regū z Paralipomenō vide mus q̄ succedebat p grad⁹ ordine successiuo Sacra autē scriptura pōt allegare ad rēssionē causaz fin glo. in. s. singul. i. aut. vt indices line quoq̄ sup. coll. ij. ¶ Sedo p rēssionē p̄s me dubitatiois querit vtz infideles possint creati reges. Et rñdet q̄ nō. z si sunt sunt de facto z nō de iure: vt determinat Panor. i. d. c. venerabilem de elec. z glo. in p̄mto insti. Et patet: q̄ reges vngunt. c. j. de sacra vñct. cū nō sunt capaces heretici z infideles. Im mo si rex christian⁹ efficiat hereticus pderet regnū: vt inq̄t Bal. in. l. j. in. xij. columna. C. de emanc. libe. in rep̄ntōe. ¶ Tertio que ritur: nunq̄d femine possint succedere in re/ gno? Et rñdet Panor. exp̄sse i. c. dilecti filij. i fine p̄mi no. z clar⁹ i. ij. colū. i glo. ij. extra de arbi. q̄ sic. z facit rex. i. c. cū deuotissimā iū/ eta sup̄sc̄ptōe xij. q. ij. Idē q̄s tener p̄dictus Panor. i. c. significauit. de rēsc̄p. i. ij. no. Se cus autē ē in feudo: vt determinat p̄dict⁹ Pa. in locis p̄alleg. z oēs doctores in. s. et q̄. de his q̄ fen. da. pos. p illū rex. z glo. ibi q̄ dīc q̄ femina nō succedit in feudis nisi in trib⁹ casu bus. Primo qñ noliata est iustitua. Sedo qñ feudū redemit a dño. Tertio qñ dñs ei dedit ppter seruitiū pat̄s. In quib⁹ casibus ab aliquo ex parentib⁹ non est in quietāda: vt i. c. si quis sine filio masculino. que admo. fen. ad fi. per. Bal. aut in. d. s. z q̄. addit quar/ tum casum. i. quādo feudū est datū ad nullū seruitiū q̄ nō extrantib⁹ masculis succeder fe mina. Quintū casum ponit Odesse. in sua sūma. i. qñ feudū erat questū iure emptio/ nis. z hoc est pon⁹ ex natura p̄tract⁹ q̄s feudi Sextū casum addit quidā in feudo p̄cesso ad certū seruitiū qd̄ femina pōt explicare p se vel p aliū. ff. de vltu. ac. l. si quis ticio. z. l. si mulieri. fm Jaco. de belaper. q̄ dicit q̄ fuit i facto in regno Apulie. Feminas autē regula riter nō succedere in feudis patet. c. filia. de successi. fen. Q. autē deficientib⁹ masculis fe mine succedat in regno z in comitatu tenet etiā Bal. in. l. in multis. ff. de sta. ho. z Arch. in. d. c. cū deuotissimā. xij. q. ij. dicit hoc sua/ ri de cōsuetudine. Et idē videt tenere glo. in l. fi. c. de arbi. vbi dat exemplū comitissē La pue z Matelle. Lynus q̄s idem affirmat in d. l. fi. z dat exemplū de Matilla: q̄ fuit filia regis Italic. z post mortē patris multas rexti citates in italia: z tēpla multa cōstruxit: q̄

Utrum infideles possint creati re/ ges.

An scie succedat in regno

adhuc extat. Et ista s̄suetudo maxime videt extare i p̄rib⁹ gallicanis. d. c. dilecti. de arbi. ¶ Quarto querit nunq̄d mulieres habeant aliquā regna: iurisdicōes z comitat⁹ ex radijs mariti q̄b⁹ choruscāt. l. femie. ff. de lena. z. s. hoc itaq̄. i. aut. de p̄su. Et rñdet q̄ sic: vt det/ minar Panor. i. d. c. dilecti filij. de arbitris. ¶ His autē omib⁹ sup̄positis dico q̄ dñs noster iesus xpus fuit ille rex de semine Da/ uid: cū regnū est fidele xō in p̄petuū: vt dīf fūse p̄bau i p̄ma p̄terofarij sermonū: f. xij. p̄ij. Qui quidē rex pmissus fuit ipi David a deo: vt habet. ij. Reg. vij. Lū ergo oīs no bilitates z dignitates respectu sanguinis ha buerit xps a sola m̄re sua: cōstat q̄ ipsa virgo bñdicta recta linea dēscēdit de genere David z ei debebat regnū iudaicū qd̄ fuerat ab De/ rode alienigena vsurpatū. Et h̄ regnū ei cō/ prebat vel ppter defectū masculoz ex masculīno genere recta linea a David dēscēdētū. vel q̄ si q̄ erat: q̄ ingratissimū erāt deo: vt ha bet Jsa. j. ideo ad ipam virginē gratissimā de uolūtū erat ius regni iudeoz qd̄ illis de do nauerat. Qñ cū p̄mogenitū sunt ingrat: tūc regnū transuoluit ad primiores in gradu. c. licet. vbi Jmo. de voto. Licet autē xps nolū erit ad m̄strare regnū tēporale. imo fugerit quādo iudei voluerūt eum cōstitūre sibi re gem: Josis. vi. namē de erat rex iudeozum. z nō falsum sed verum titulū scripsit Pyla/ tus super crucem. v. Iesus nazarenus rex iu/ deozū: Josis. xix. Hanc autē dignitatē (vt supra diximus) transiit in ipm mater sua que fuit filia David z regina sui regni. Qñ ipe David cum dixisset psalmo. xliij. Asti/ tit regina a dextris tuis z cōmediare subitūm p̄it. Audi filia z vide zc. Istud autem regnū iudaicū quia erat particulare: ponit in mu/ lierē puenire eo modo quo supra declarauit est. Et posito q̄ fuisset imperiū vniuersale etiā ad ipam prinuissē. quia rō assignata p Bal. quare ad imp̄iū nō pueniat p successio nem: nō militat in ipa brā s̄gine: q̄ etiā i ven tremis fuit capax oīs rōis: z ad regimē toti us mūdi aprissimā. Et posito sine p̄iudicio veri q̄ ipa nō eet primor ad successiōē ipi regni iudaici. salte nō pōt negari qñ ad ipm Joseph de iure primor: qui de regio femine dēscēderat p rectā lineā masculina: vt patet Matth. j. Et cōsequēter ipsa virgo vroz re gis erat regina: z gaudere debebat p̄uilegijs eius. l. princeps. ff. de legi. Itē ipsa erat spon sa dei: vt declarauit in quarta parte p̄ncipali hui⁹ op̄is: sermone. xij. par. vi. Deus autē est

Utrum habeat re gna p̄p̄ maritos

Quid mariam re spectet regnū iu daicum

Exor regni mundi

Etiā im perū co ti⁹ mundi

Bermo.I. De coronatiōe Marię

impator celi et terre: et sequenter ipsa erat impe-
ratrix mundi dum adhuc viveret. Preterea cum
(vt. s. diximus) imperas mundo debeat per ele-
ctionem promoueri. in electione autem electores re-
neant eligere meliorem et sapientiorē atque suffi-
cientiorē: in quo determinat Nicolaus de ly. sup.
Job. xxi. c. et beatus Thomas in q. li. vi. q. vi.
Lunq; ipsa benedicta virgo esset oibus puris
hominibus qui vnq; fuerunt sapientior et suffi-
cientior et plena donis spiritus sancti: vt declara-
uit in quarta parte principali huius operis: ser-
mone quinto et sexto. ergo ad ipsam ex electi-
one scieda pertinebat imperium et gubernatio to-
tius mundi. Preterea christo secundum humanita-
tem cedit deus imperium et monarchia totius
mundi. vnde ipse ait Mat. vi. Data est mihi
ois prius in celo et in terra. Sed filio sine liberis
mortem succedit mater. l. i. c. de senatus consulto
terru. et in l. i. co. ti. s. sed nos. et s. h. cu. ergo
ipsa erat imperatrix totius mundi. Sicut autem
eius filius vt nos doceret fugere mundi hono-
res noluit in regali sede et throno relidere: sed
voluit ministrare et non ministrari Mat. xx. Un-
de huius est regnum mundi: in illud Job. i. In p-
pria venit et tamen quia non venerat imperium
exercere: ait Job. xviij. Regnum meum non est de
hoc mundo. Sicut fecit eius benedicta mater: qui
enā noluit vacare regimini mundi: sue alicui-
us repositis regni: quia curā gubernatoris
habebat dei filij sui. Maior enim fuit incompa-
biliter eius dignitas in regendo tunc quam fuisse in gu-
bernando totum mundum. Sicut autem absolum et
valde indignum atque vitiosum esset quod aliquis
sapientissimus atque nobilissimus rex huius gu-
bernationis sui regni: vacaret gubernationi
vniuersi asini. ita et multo magis absurdissimum
fuisse quod ego gloriosa que gubernatrix constituta
erat filij dei: arcederet occuparet circa guber-
natione alicuius repositis et transitorij regni.
Quod igitur regina nostra serenissima pfecto tu di-
cere potes illud. j. Eldre. j. Dia regna tre de-
dit mihi dominus. Et nos tibi dicere possumus illud
Job. xij. In oia scda regnum tuum. Et p-
celi. Regnum tuum regnum oim scloz. et Dani.
ij. Regnum quod in eternum non dissipabit. veni igitur
sup nos regnum accipe. Iudici. ix. De regno
em tuo dici potest illud ps. ciiij. Et regnum ipsius
oibus dominabit. et Luce. j. Et regni eius non erit
finitis. Tu namque in te habes oēs boni regis et
bonę regine pperates. et quibus Aristoteli tractat
in li. de regimine principis et Egidij in eodē tracta-
tu li. j. c. viij. vbi ait. Regē decet esse diuinum
et semideum. In eiusdē etiam operis libro. ij. c. xix.
iter inquit rex non potest esse nimis liberalis erga

subditos suos: imo vix potest pringere ad libe-
ralitatem sibi puenire. Tu vero ad ipsam pfectionem
liberalitatis puenisti que nobis subditis in oib;
nostris necessitatibus liberalissime sue
curris. Scis enim quod ait Quid. in. ij. de ponto
Regia (crede mihi) res est succurrere lapsis:
Louemur huius est hominem suare voluptas. Et
id dicere potes cum Iustiniano impatore in l.
pntlegia. s. si. C. de la. lanc. ec. Humanitas no-
stre est egenis pspicere: et dare operā vt pau-
peribus alimentum non desint. Quod igitur liberalissima
domina pfecto si non esses nostra regina romibus palle-
gatur: nos quod sumus populus dei constitueremus te regi-
nam nostram. Populus enim constituit sibi regē. j. Re-
gum. xj. et ff. de ori. in l. ij. s. i. initio. et s. ex act.
Ad hoc enim pcedū nos attraheret bonitas
tua. Ait namque Tullius in orōne ad cesarē. Ni-
hil est tam popolare quam bonitas. O regina ex-
cellensissima: tu et filius tuus estis illi de quibus prin-
cipalis dixit deus. Prouer. viij. Per me reges
regnāt et c. transumptiue in epla. iter daras. C.
de sum. tri. et ff. ca. Beati autem sunt illi qui viuunt
sub vno regimine. Verificat enim illa Platonis
sententia quā refert Boetius in. ij. de sol. i. quod beate
cent civitates si aut plures regnarent aut reges
philosopharent. Quod enim bonus rex debet habe-
re oia iura in serinio pectoris. l. oim. C. de res-
sta. et debet esse plenus sapientia. l. penul. C. de his qui
vt indi. Unus philosophus in. j. rhero. c. x. ait. Prin-
cipis oportet sapere. Ideo tu pfectissime cum filio
tuo fuisti illud quod inquit Salomō Sap. viij.
di. Occupiscentia sapientie adducet ad regnum p-
tuum. Et ideo o reges populi diligite sapientiam
vt in ppetuum regnetis. Diligite lumen sapie-
cie que pestis populis. Multitudo enim sapien-
tium sanitas eorū terrarū: et rex sapiens populi sta-
bilimentum est. hec ille. Tu quod o clementissima
ego merito es regina: quod pfectissime sp fuit i-
te pietatis et misericordie administratio: que ad
quolibet bonū regē pertinet: iuxta illud Proff.
xij. Misericordia et veritas custodiunt regē: et
robora clementia thronus eius. et eiusdē li. c. xvj
Clementia regis quasi imber serotin. Tu enā
habet in te illa boni regis pditiones quā ponit
Lassiōdo. li. iij. eplaz. epla. l. di. Felicitas re-
gnantis est famulantes amare. Et Tullius in phi-
lippicis li. ij. inquit. Charitate ac leniuolentia ad-
uiū septu opret esse principē magis quam armis. Et
Sene. i. li. tragediaz di. Decet timere cesarē
sed plus diligere. Tu enim fecisti illud quod postea
nobis soluit faciendū tenor tuus. Iud. li. ij. soli
loquior. c. xl. di. Absoluti venerari magis quam
timere stude. Talēque te redde subditis vt ma-
gis amemus quam timeamus. Non sis terribilis subditis

sic eis dñare vt delectet seruire. Nec ille. Et
io nos valde delectat seruire tibi. Licet em di
cat q seruit? morri cōpaf. l. seruiturē. ff. de re
gu. iur. l. cū hic stat. §. si donator. ff. de dona. i.
ter viz tyro. l. iter dicit. ff. de pñ. i. dñō. r. §.
si pñ. in aut. de nup. cū fuit tibi nobis est vi
ta r solatio imēla. Un tu potes dicere de de
uor? fuitorib? tuis illd. ij. Paral. xij. Sciat
distantiā fututis mee r futut? regni terra
rū. Et qd mir o pgo benignissima si nob est
iocūdū tibi fuitre. cū fuitit Jacob p Rachel
septē annis: r videbant ei dies pauci p amo
ris magnitudie. Gen. xxiij. Dona domina
tu scis q fuitis tu? tum ego. ps. cxi. ne igitur
transcas seruū tuū. Gen. xxiij. sz p tua ben
gnitate dignare dicere de me. Erit mihi ser
uus sempitern? ij. Reg. xxiij. r illd. Jsa. xliij.
Ecce finis me? sulcipia eū. elect? me? cōpla
uit sibi in illo aīa mea. Placeat humanita
ti tue dicere mihi illud Jsa. xliij. Seru? me?
es tu: qz in te gloriabor.

¶ Pars secunda hui? sermonis que dicit
qualificatiōis.

Quia supra dixim? beatissima pgi
nem a deo coronatā dyademate:
pulchz erit videre qlis sit r qd si
gnificet ista corona. Dic aut glo.
in de. romani. de iureiur. q dyademapprie di
cit corona imperialis vel regia. r sic dicit a dya
qd est duo: r temo temis. qz ex sui rotundita
te pncipiū remittit r finē. r fit solū ex auro r la
pidib? pñofis. Pro ist? aut pñis expeditiōe
declaram? illud qd dixit brūs Jōhes enan
gelista Apoc. xij. l. Signū magnū appuit i
celo: mulier amicta sole: lunā sub pedib? ha
bens: r in capite ei? corona stellaz duodecim.
In qb? verbis qnqz mysteria designant. Pri
mū dñ signatiōis. ibi. Signū magnū. Se
cundū apparitiōis. ibi. apparuit i celo. Ter
tiū glificatiōis. ibi. mulier amicta sole. Quar
tū pculcatiōis. ibi. lunam sub pedib? habens.
Quintū p coronatiōis. ibi. r capite ei? rē.
¶ Quo ad pñū dico fm scām Bernardinū
in ser. assumptiōis: q brā pgo dñ triplr signū
magnū. pmo. l. magne grē. scō magne glo
rie. terrio magne intelligētie. Primo nanqz
fuit brā pgo signū magne grē incarnatiōis fi
lij dei demōstrare r dare. Signū em operit r
claudic illd qd signatū est. Et silt ipsa beata
pgo i immaculato vfo suo ex dono grē magne
r ineffabilis clausit r operuit filiū dei p nob.
Un Eze. xxxij. ait dñs. Solē nube regā. i.
ppm in igne abscondā. r Jsa. viij. dñ. Dabit
dñs ipe vob signū. ecce pgo pñiet rē. Ipsa

igit pgo scitissima magne grē nob signū fuit:
dñ dei p carnis assumptiōez fecit ee nobiscū
ex grā sua. Et p pñea Gabriel angelus Lu. i
ad eā inq. Inuenisti grām apd dei. Quia
ipsa sola r nō alia creatura grām p Eua pdi
ta nobis reituenit. Un ipsa dicere pñ gene
ri humano illud Dñe. xxiij. Er me fruct? tu
us inuent? est. Scō ipsa bñdicta pgo fuit si
gnū magne glorie: tā vtiqz magne q vltra
qz dici possit supar in glia: r lertificat omnes
angelos r scōs. Un Eccl. xliij. dicit. A luna
signū diei festi. Ad literā em i pñapio luna
ris mēsis luna aspectib? hoīum occultat: r m
a sole illuminat r ei pñctissima est. Lic etiā
apud iudeos erat festū neomētie. Et silt bea
tissima pgo maria in assumptiōe sua oculis
hoīm abscondā: r a tota trinitate dei formatā:
atqz filio suo in glōsa sede pñcta: festū sup
ne ac magne grē nouo gaudio r lerticia colē
travit. vñ Prouerb. xij. dñ. Mulier gra
tiosa. i. beata virgo vere gratiosissima: inue
nit glām. l. nouā in padulo. Et merito qd ez
inuenit glām nouā i celo: que amissam gra
riā iuenit in terra. Terrio brā pgo est signū
magne intelligētie. Signū em dicit i signa
ti cognitiōe. r silt ipsa pgo glōsa sup omne
creaturā dñit in sapiētiā r intelligētiā dei si
lij sui. Hinc Jsa. xlv. de ipsa dñs inq. Exal
tabo ad populū signū inēu. i. per signū meū
quod est virgo benedicta alta intelligētiā
dabo de me ipso r de filio meo. Propter hoc
etiā dicit pñora celi: quia p eam alta et sacra
celi r scripturaz ac sacramētoz mysteria refe
rant. De ipsa enoqz bñdicta pñine dicit de?
Noe r filijs ei? i figurā Gen. ix. Erit signū
federis iter me r vos. Qñ aut aliquis habet
verā deuotiōe ipi beate pñini: signū hz rē i
trādo glām padifi. r illi pñ dñi rē ipsa illud
Ero. xij. Erit quasi signū in manu tua. Qñ
pñ de? rāgit cor alicui? deuotiōe ipi? lacratissi
me pñinis: pñ dñi illud Hester. viij. Sce
ptū aureū pñdit q signū clemētie demōstra
tur. Dicit qñlibet xpian? eo illud ps. lxxvij.
Fac meū signū in bonū: vt videant q odere
me r pfundant: qm tu dñe adiunxisti me r cō
solar? es me. Hoc est signū salutis oīm gen
tiū. de quo exponi pñ illd Jsa. v. r. xij. Leua
bit dñs signū i natiōes. Et iō cūlibz xpiano
dñ Jsa. vij. Perte tibi signum a dño deo tuo.
Predicatorib? aut pñi dei ego dico illd Jsa.
lxij. Trāsite trāstres p portas: ppare viā pñlo
planū facite iter: r eleuate signum ad pñlos
qd dñs auditū fecit i extremis terre: r illud
Diere. iij. Leuate signū i syon: r cū dñe li.

Maria
dñ signū
magnū
triplicat.

Bermo.I. De coronatiōe Marie

I. Annūciare i gēibz et audiri facite. lenare signū et nolite celare. Ego autē scies qd vt legit in officio festi de nūe. beata pgo gratissimuz habuit qd Jōhēs patrie rōme sibi edificauit templū. vñ ei dixit. Scire te volo qm tuaz rex hereditariū pperuū successorē tibi volui puidere: vt dū mihi domū in terra pstrueris. ego tibi in cel' copiosuz thesaurū vinū et eternā pstruā māsionē. Logitauri h' signum virginū leuare. et p vniuersum o: be deferre pponēdo h' opusculū quasi palaciū portatile ad eundē pstruā gl'iam fabricatū. Et iō predicatoz qdlibet desideras qd ego hunc libz cōponerem: pōt dicere illud Job. xxi. Quis mihi tribuat adiutorē vt desiderū meūz audiat omnipotens et libz scribat. vt in humero meo pōrē illū: et circūde illū qd coronā mihi Per singulos gradus meos pñciatū illuz et qd pñcipi offerā eū. Dec ibi. Rogauit autē dñm vt in me verificari faceret illud Zacha. vi. Ipe extruet templū et pōrabit gl'iam. s. beate pgis p totū mūdū. vt ipa pgo dicere possit illud Isa. lvi. Videbūt gl'iam meā. s. i libro descriptā. et pōnā in eis signū. s. salutis. et mīrā ex eis qd saluari fuerint ad gētes i mare. in affricā. in lybiā. i italiā et greciā et ad insulas lōge. ad eos qd nō audierūt de me. et iō nō viderūt gl'iam meā. et annūciabūt gloriā meā gēibz. ¶ Secundū mysteriū qd in pñciis s. b. beati Jōhēs tangit dñz apparitiōis dñi subdñt. apparuit in celo. In triplici celo apparuit hoc virginele ac celeste signum: vt dicit beatissimuz pater meuz scñs Bernardinus vbi sup. qd ista duo signa per italiā deportauit. et adorari atqz venerari fecit. s. i. nomen Jesu et gloriose pginis. ppter qd nunqz fuit hereticus: s. fidei xpiane zelatoz. papius nec de hui' signi veneratōe vnqz penituit: vt scripsit homo qd dñs: s. vñ ad mortē in ipsius adoratiōe pseuerauit. Loquēdo autē de hoc signo virginele dicit ipe sanctus Bernardin' qd apparuit pmo in celo ecclie. scdo i celo glorie. tertio pmo in celo aie. Primo nāqz apparuit in celo ecclie militatē. et qd exponi pōt illud qd idē Jōhēs scripsit Apoc. xxi. dicens. Vidi celū nouū et terrā nouā. In h' em celo apparuit vt oibz bñ vniēdi pberet exemplū. Un' Amb. in li. de pginitate ait de ipa pgie. Vt de ceteris et p pñtibz taceā pgo erat non solum corpe sed etiā mente. corde humil'. vir go grauis et. Et infra. Tal' fuit Maria vt eius solius vita oim sit disciplina. Scdo h' pginale signū apparuit in celo gl'ie. cū scz in anima et in corpe in celū assumpta est ipa p-

go gl'iosa. ex cui' illustratiōe tota celest' curia decorat'. Un' Bern. in quodā s. mone inquit. Marie pñcia totius illustrat orbis. adeo vt ipsa celestis hierlm darins rutiler pginē lāpadis illustrata fulgore. Et Eccl. xliij. dicit Spēs celi in vñsōe gl'ie. s. mīs dei. Tertio i sup hoc pginale signum apparuit et qd ride apparet i celo aie. de quo celo inq' ps. Celus celi dñs. Celū em cū a celādo sit dictū: aiam designare potest qd nob celata manet. Celum autē celi dñz. p eo qd p inhabitatōe celo creata ē. Hoc igit pginale signū apparuit in celo aie. qd cū visitat et replet spūali pōlatōe. Debet qdlibet fidelis xpianus deuotiōis oculos leuare ad ptemplandū h' signū. et rogare vt aiam suā dignet visitare: vt possit postea ei dicere illud Job. x. Visitatio tua custodiuit spm meū. ¶ Tertū mysteriū a brō Jōhe tangit in s. b. pallegatis dñz gl'ificatiōis dñi ait. Mulier amicta sole. Triplici em sole dicit amicta brā pgo Maria. Primo sole amoris quo ad volūtātē suā qd de amore feruet. Scdo sole splendoris qd ad intellectū qd de lumine splēdet. Tertio sole fulgoris qd ad corpus qd expro deo totū padisum vltra oēs brōs fulgoribz replet. vt inq' scñs Bernardin' in loco pñcto. vbi psequēs addit. Prio igit tur brā pgo dñz amicta sole. s. calidissimū et ignitissimū amoris qd supra omēs brōs diligit deū et humilitatē filij sui. Unde Bern. ait. Hoc em amoris igne labia pphie purgātur. istosqz seraphim accendit. Logo pgo autē hec pgo meruit nō velut summam rāgī: s. opiri magis ac circūfundi. et tāqz ipo igne cōdudi. Sane cādidissim' atqz calidissim' h' mulieris amict' an' oia tā excellēt irradiata nō scunt vt nihil in ea nō dico tenebrosuz vñ saltem min' lucidū: s. nec repidū liceat suspicari. Nec ille. Scdo autē dñz amicta sole splendoris. s. qd ad lucē gl'ie quā ei aia p. vñ Bern. inq'. Deniqz ipa est mlier amicta sole. i. adueta ineffabili claritate. Amicta inqz lumie sic vestimēto. et qd ait apls. Induimī dñm ihm xpm. Nā gl'ia ipsi dei sup oēm creaturā ornata fuit. Tertio etiā dñz amicta sole fulgoris: qd ad lucē quā h' i corpe ex redidatā gl'ie qd sibi a deo in aia dat. De q Bern. ait. Quā familiar' ei sacra es o dñā. q. p. xia. imo qd in tri ma. vestisti eū sba carnis. et ille te glā sue ma testat'. vestisti nubesolē. et ipa sole vestiris. s. tā in corpe qd i aima. ¶ Quartū mysteriū qd dñz pñciatōis rāgīt b. Jōhēs vbi s. dñ. Luna s. pñtibz hñs. qd ex pñt scñs Bernardin' i ser. pñcto de ipa brā pgie. Pz ei luna

f Maria amicta triplici sole

B Maria oia trena pñciat

¶
Duode-
ci stelle
i
corona
Marie
qd signi-
ficat

mutabilitate. causat frigiditatem atq; lucidi-
tatem. Per mutabilitatem significat bona temporalia
q; mutabilia et deficiabilia sunt vt luna. Bona
enim ego oia terrena preceptis alijs mo impe-
diret aut retardaret et dilectionem ad xpm
Un merito ipsa inquit Eccl. xxiij. Ego mi pul-
cre dilectois. Minor enim mutabilis boni sp ali-
quo mo derogat amori incommutabilis boni.
Proinde Aug. i. r. passionu ait deo. Minus
te amat q; tecum aliqd amat qd n ppter te amat.
Frigiditas aut significat mundana prouideri
am frigidam atq; nocturnam. Et hac sb pedibus
ego hns parti spreuit atq; calcavit ea. par-
tibus famularum suo subiecit. q; ea tñ ad dei
laudem vlt fuit. Luciditas po significat clara
creaturarum intelligentia. et hac ena sb pedibus
habuit. Na oim creaturarum cognitionem i co-
paratione ad supeminentem christi scientiam
parat pendit. Cu em aplo Paulus hoc fece-
rit. Un ipse inquit ad Phil. iij. Que mihi fue-
runt lucra. hec arbitratum sum ppter xpm de-
truncata. Existimo enim omnia detrimendum ee p-
pter eminentem sciam Iesu xpi etc. Quarto ma-
gis ipsa benedicta ego h egit que mater ex-
cit saluatoris. ¶ Quintum mysterium a bro Jo-
hane tactu ipallegat sbis de coronationis
du ait. Et in capite eius etc. Quod fm scrip-
t Bernardina ubi supra potest tripliciter in-
telligi. Primo mo vt duodecim stelle coro-
ne eius sint duodecim apli xpi. q; beate xpi
nis meritis fuerit electi. et postea i xpi mor-
tel sunt ad fidei reformationem et instructionem
edocui. Na ipsa gloriosa ego est singularis ciui-
tas illa de qua scribit Apoc. xxi. In q omnes
electi mystice continentur. et in q duodecim apo-
stoli ponuntur duodecim lapidum petrosorum funda-
menta. Et sunt duodecim margarite. ex quibus
fiunt. xij. porte. q; designant. xij. patriarchas. qui
omni lapide petroso ornati sunt. et p quos fi-
des venturi filij dei ipsi? bre xpi meritis ad
posterum pertransiunt. Secundo mo duodecim stel-
le eius corone sunt duodecim lumine cogita-
tiones seu illuminationes mentis xpi. Prima
stella est cognitio corporaliu naturarum. Secunda
spualiu subar. Tertia scientiarum intellectualiu.
Quarta futurum affectualiu. Quinta instituta-
rum diuinitus legu. Sexta infusarum a deo gratiarum.
Septima irreprehensibilium iudiciorum. Octaua
incomprehensibilium misericordiarum. Nona ihu
merabilium meritorum. Decima remunerabilium
premioz. Undecima temporalium decessuum.
Duodecim eternalium rationum. Nec ille. Qui
enim subdit q; tertio mo duodecim stelle i co-
rona xpi sunt. xij. privilegia q; ea regnante et

gloriosa i celo pcedit ei? impetrant nobis q; mi-
litam? et laboram? i mundo. Prima enim stella
est cecoz illuminatio. Unde ipsa ait Eccl. xxiij.
Illuminabo omnes sperantes in domi-
no. Secundo lapsoz eleuatio. supra illud Da-
niel. xj. Ego corruerunt subleuabunt auxilio
paruulo. i. auxilio beate virginis que paruu-
la de ppter humilitatem. Tertia sordidorum la-
uatio siue purgatio. Un in figura de. j. Re-
xv. Ecce famula tua sit in ancillaz vt lauet
pedes seruoꝝ moꝝ. Nec em inquit Abigail ad
Dauid. i. Maria ad xpm. vult em lauare co-
scientias nras: intellectum et affectum nostrum a
sordibus vicioꝝ. Quarta stella est desolatorum
refrigeratio. Un Lani. j. illi de. Meliora sunt
vera tua vino. Qd vt ait ps. reficit cor ho-
minis. Quinta est tentatoꝝ adiunatio. Un
ipsa inquit Eccl. xxiij. Quasi planities: q;
habet solia ad modum scuti exaltata sum iuxta
populos baptizatos. Et io in tentationibus
suis debet illi dicere q;libet xpian? illud psal-
m. xxiij. Apprehende arma et lauru et exurge in
adiutoriu mihi etc. Sexta est in adiutis robo-
ratio. Un Isa. xxiij. de. Urbs fortitudinis nre
syon. i. bra ego Maria. Septima est mortu-
orum resuscitatio. Un ipsa ait Eccl. xxiij. In
me ois spes vite et fortis. Octaua iduatoꝝ
molificatio. Un i figura de. Nume. ij. Cu
q; percussisset moyses virga bis filice egressi se-
aque largissime. Virga enim est bra ego. Iux-
ta illud qd canit ecclesia. Virga Jesse floruit: x-
go tuu et hoiem genuit etc. Siler est cor duz
Bina aut percussio fit qn ipsa ego fac peccatoꝝ
declinare a malo et facere bonu. a q; egredium-
tur aque largissime lacrymarum. Nona stella
est ad Iesum xpm directio. siue vie salutis de-
monstratio. Ipa enim fuit figurata p illa colu-
nam ignis et nubis. de q; habet Exo. xij. q; in-
troduxit filios israel in terram promissionis. iux-
ta illud ps. ciiij. Dedit nubem in precordem eoz
et igne vt luceret eis p noctem. Decima stella est
in hora mortis subuertio. Un Eccl. xv. de. d
ipsa. Obuiabit illi quasi mater honorifica-
ra. Undecima stella est ignis purgatorie re-
frigeratio. Un Hie. xxiij. de. Nunq; d te pe-
tralagri deficiet nre lham? id est refrigeriu de
Maria post mortem nraz. q; dicat no. Duo-
decia stella est in vita celesti sua pntia oim bro-
rum refectio et delectatio. Un et dicit illud Ju-
dith. xv. Tu gloria hierusalem leticia iherusalem
honorificetia populi nri. Quarto dicere possu-
mus q; p. xij. stellas intelligunt. xij. et privilegia
siue prerogative. Prima aut prerogativa est spalis
dei pris electio ad op? incarnationis filij sui.

Duode-
cim pri-
uilegia
Marie

¶
Duode-
cim pri-
uilegia
Marie

Bermo. I. De coronatiōe Marie

Un in figurā p̄dictā fuerat. Ben. xliij. Virgo que egredietur ad hauriendā aquam: ipa est quā ppauit de filio dñi mei. i. xpo. Porciat em ee p̄ba angli gabriel loquens de p̄gie maria q̄ p̄ma egredietur ad hauriendā aqua gr̄e. de qua Jsa. lv. inq̄r de. Des sicutē venite ad aquas rē. De hac autē electiōe etiā p̄dixerat p̄s. dices. Elegit eā de. r. p̄legit eā. Scdā p̄rogatiua est filij dei sp̄alius resp̄sario. Un. ij. ad Cor. xj. dr. Des p̄diciem vos vni viro p̄gine castā exhibere xpo. In vereri em testam̄to sumus p̄p̄ter nō dicebat vtorē nisi p̄gi nem. vt bz. Leuit. xxi. Tertia ē sp̄ali fecundatio. Un. Mat. j. dr. Inuēta est in vtero h̄ris de sp̄s. Quarta est filij dei cōceptio r. parturitiō. iux illud Jsa. vij. Ecce p̄go cōcipiet rē. Quinta ē dei p̄sicio siue p̄uēfario. Un. ipa ait. Lati. ij. En dilectus meus mihi r. ego illi. q̄ p̄asq̄m̄ lilia. s. p̄ginitas r. puritatis mee. vlt̄m̄ vbra r. brachia mea Sexta est dei meditatio. iux illud. j. Lho. vij. Noli erinup̄ta r. p̄go cogitat q̄ dei sunt: vt sit sc̄a corpe r. sp̄s. Septia est libro vite descriptiō de q̄ dr. Apoc. vij. Habes pauca noia i sardis id est i p̄ginitas. q̄ nō inq̄nauerūt vestimēta sua. i. corpa. r. nō delebo noia eoz de libro vite. Ipa autē dicere potest illud ps. xxxix. In capite libri scriptū est de me. Octaua est celi ornatu r. pulcritudo. iuxta illud Eccl. xliij. Sp̄s celi gl̄ia stellaz. i. p̄ginitas. que dicunt stellaz: q̄ de die nō luccēt in vesp̄s incipiūt apparere. i. in p̄nti latent. sed in futuro apparebunt quid sunt. Unde. j. Job. iij. dicitur. Filij dei sumus. sed nondū apparuit qd̄ erimus. Nonā est p̄fecta dei assimilatio. de q̄ dr. Apoc. x. Virgines sunt r. sequunt agnuz q̄ cūq̄ terit. Decima est noui cācti decantatio: qd̄ m̄mō p̄gines decantabūt. iux illud Apoc. xliij. Cantabūt sc̄i canticū nouū rē. Unde p̄pheta ait ps. cxxvj. Quō cantabim? canticū dñi i terra aliena: id ē in carne corrupta. Undecima ē maioris fructus p̄missio. Nam fructus trigessimus p̄mittit iugatus. sexagesimus viduis. centesimus autē p̄ginitas. vt dicitur doc. i. exp̄sitiōe parabole Mat. xliij. Duodecima est duplicis corone adeptiō. Nā ipsi debet aurea r. aureola. Un. i figurā dr. j. Nach. iij. Quauerunt faciē rēp̄l corōis aureis. Facies em q̄ est nobilitas r. altior ps corporis: significat corpe p̄ginitate qd̄ est nobilitas r. altius oim mebroz eccl̄ie. Quauerunt autē faciē nō tñ vna corōna s. corōis aureis. Aurea pro charitate ei debet r. aureola p̄ginitate. Et li rē de corone cōpetat etiā alijs p̄gibz. tñ sin-

gularius cōpetunt ipi b̄ndicte p̄gini. r. iō he duodecim stelle dicunt esse in corōna capitis ei. qz ipa ē oim p̄ginitum p̄mitina r. regina. Quinto dicere possumus q̄ iste. xij. stelle sūt xij. ordines. s. nouē angeloz. r. tres lancroz s. martyres p̄felloz r. p̄gini. q̄ oēs eā coronat quia ipam p̄petue venerant. mirāt r. laudat Seraphim em mirant r. laudat i ea charitatem tā succellam. Cherubin sapiam tā p̄fundam Throni potestatem r. q̄etē deo sic trāquillam Dnations tantā sup anglos p̄minēt am. Virtutes tantā miraculoz efficaciam. Potestates tantā sup dēmonēs potētā. Principatū tantā de oibz regnis p̄uicticiā. Archangelī tantā de oibz locis diligentiā. Angli tantā de oibz r. singul hōibz custodiā. Martyres tantā in tribulatiōe p̄sistētiā. Confessores tantā sobrietatē r. temperantiā. Virgines p̄o rātas ipi puritatē r. mūdiciā. Un. illi dicere possumus illud. ij. Paral. vi. Te laudat ois p̄rus celorum. r. ubi est gloria in secula seculorum Amen.

¶ Pars tertia huius sermonis que dicitur recordationis.

In memoriā r. recordatiōem triumphantissimē coronatiōis dñe paradi debet omēs deuoti xpi quotidie coronā dicere deuota mēte. Ad quā inducere possunt vniūquēqz ea q̄ in cōmendatiōez angelice saluatoris dixi. v. p̄e p̄ncipali huius op̄is. s. mōne. xij. In hac autē corōna dicunt. lxiij. Ave Maria: i. cōmemoratiōez annoz q̄ bus ipsa p̄go b̄ndicta vixit i h̄ mūdo. Licet em de tpe annoz ei in p̄nti vita fuerint varie opinionēs: tñ hec videt cōmuniō. r. p̄ntificet anni cōputari. videlicet q̄ q̄i p̄cepit dei filiū p̄plestet annū q̄rtumdecimū. r. ita s̄et q̄rtumdecimū p̄ tantū tps q̄ postea q̄i p̄cepit suā b̄ndictū filiū cōpleuerat q̄rtumdecimū annū. Quia p̄o ei filiū mortuū ē triginta triū annoz. iō ipa tñc habebat annos. xlvij. Post ascēsiōē p̄o filij sui vixit annis. xliij. cōpletis r. intrauit q̄rtumdecimū annum. r. sic ipa vixit in h̄ mūdo ānis. lxiij. cōpletis r. terigit rē. lxiij. Et ob h̄ ei vita dr̄ fuisse ānoū lxiij. sicut r. ei filiū dr̄ sterisse mortuū r. tribus diebz. qz terigit rē tribus diebz. In hac autē corōna interponit p̄r noster r. ab eo incipitur vt significet q̄ oim grām suā recepit ipsa benedicta p̄go a p̄e celesti a q̄ omne datu optimū r. omne donū p̄fectū descendit. Iaco. j. v. etiam dicit glo. in. l. ij. ff. de legi. Sciendum est autē q̄ aliqui postq̄ dixerunt quinquies Ave Maria: dicunt vñ Pater noster. ad

Quod
cistelle
xij ordi
nes i celo

Quarto
qd̄ corō
na Ma
rie q̄mō
stentia
ta

Fructus
et utilita
tes dicē/
tū coro/
nā Ma
rie

videlicet a precelesti. eo qd ei dilectissima spo
sa a nob in ipa corona venerat a filio. qz ei
charissima mī honorat. a spūco. qz vas
thesaurū ipsi a nob in reuerēcia habet. Eū
em cuilibet scō dicat deus illud Genē. xxiij
Qui bñdicite tibi bñdiciōibz repleat. Pro
fecto illi qd facitō corona bñdicat q̄gnima
riam. a tota trinitate bñdicat. 2. de plenitudi
ne bñdiciōnū ipsi q̄gnia recipit. Tō q̄ amir
ritur illa hōra que in facienda corona expen
ditur. sz eo p̄secrat 2 a tota trinitate accen
tur. Quia sō te dicere est facere. Juxta illō
ps. antepeculimi. Ipse dixit 2 facta sūt. Jo
cūs bñdicere est bñfacere. Et p̄sequitur de
us qui facientes coronā bñdicat eis bñfacit.
¶ Remissuā quoqz bñdiciōem p̄sequimur
faciendū coronā. Nā cū bñdiciō sacerdotū
epi. cardinalis 2 pape remittat de peccat̄ ve
nialibz fm̄ fr̄atūcū q̄ mayo. et alios theolo
gos in quarto sententiā. dist. xi. Et
Johannē andree in p̄hemio sc̄eti. 2 ibi do
ctores sup̄ illud. Salūte 2 apostolica bēdi
ctionem. Multo magis bēdiciō dei qd est
magis curialis. ¶ Sciendū est aī qd a diu
sis lūmnis pontificibz concessē sunt diuine
indulgentie dicētibus Ave Maria. que li
cet credant esse maiōris numeri q̄ nūc expi
mā. tamē colligēdo ea solum que p̄ certo sc
iunt. Quando qz dicit Ave Maria. 2 p̄sequit
ur indulgentia. cē. xxiij. diez. Et quando di
cit Iesus toridē. Et quādo d. Sancta ma
ria. habent quadraginta dies de indulgentia
Quia igit in corona d. seraginta tribus vi
cibus Ave maria 2 Iesus ac Sancta Ma
ria tēō in summa q̄s facies coronā p̄sequit
dies. 2. 7368. de indulgentia. Beatus aut
frater Hieronimus de populo ozad inis nostri
impetrat a lūmino pontificē centū dies de
indulgentia p̄ omniū facientibus coronā.
Et sic in summa erunt ducentē septuaginta tri
mitia septingēti quinqz ginta octo dies indul
gentie p̄ qualibz coronā. ¶ Felix aut recorda
tiōis Sixtus papa quartus omibz dicētibz
in statu ḡse infra scriptā ordē siue salutaci
onē ipsi q̄gnia q̄ a multis d. in corona co
cessit indulgentia dyodecim milia annorū
p̄ qualibz vice qua d. Ave sanctissima ma
ria mater ter. regina celi. porta paradisi. oīa
mūdi. singulari 2 pura tu es s̄go. Tu cōco
pisti xpm sine peccō. Tu pepisti creatōre 2 sal
uatōre mūdi in qd nō dubito. Libera me ab
omni malo. 2 ora pro peccatis meis Amen.
¶ Bñdicentē quoqz compendia recipiūt
facientes coronā. In recoplatōem etiā illius

Berino. I. De coronatiōe Marię

Tota cu
ria celestis
recipiat
coronam
Marię

bndictiōis qua in ipsa corona bndicunt dei
matrē. bndicunt ē ipsi nō solū a deo: sed etiā
a rota curia celesti. Omnes em̄ angeli ⁊ bea-
ti dicūt beate virgini illud Numeri. xxiij.
Qui benedixerit tibi sit ipse benedictus. vñ
cum benediximus ipsam virginem et eius fi-
lium: responder ipsa dei genitrix ⁊ omis pa-
radisus secū. Sitis r̄vos bndicti. Dicis em̄
in cōmuni puerbio. Quale verbū dixeris ta-
le audies. Et vulgariter dicit. Tal manico e-
tal coltello. Ipsa ergo piissima virgo nos re-
saluat qñ eā saluam⁹. aliter nō haberet in se
vrb̄nitatē ac curialitatē. Nā si alicui qñ di-
cat. Bon⁹ dies. ille si nō est valde rustic⁹ rñ-
det. Bon⁹ dies ⁊ bon⁹ annus. Quanto er-
go magis hoc faciet beata xgo nobis saluta-
ri⁹ eā? Habet em̄ valde gr̄as saluatiōes
nr̄as. Nā si Octavian⁹ impator emit p̄ decē
milib⁹ nūmis vñū corūū cuiusdā romani: q̄
instruit ab illo saluauerat ipm̄ impatorem
reuerterē victoriosum de plio dices. Aue im-
pator: inicit: vt refert Macrobi⁹. Et si im-
pator Tyberij ⁊ romani ita chaz habuerit
corūū aliū: q̄ eos saluabat in foro: q̄ postea
de ei⁹ morte valde doluerūt. vt refert Plini⁹
⁊ natural' hystorie. p̄fecto mltro chariores ha-
bet virgo benedicta illos qui ipam cordialit̄
saluat. Un̄ legis q̄ quidā abbas mortu⁹ p̄
ea resuscitatus ⁊ a monachis suis interrogatus
qd̄ vidisset in alia vita. r̄dit. O fili⁹: q̄ vult
saluari sepe saluet mariā. Ut em̄ inq̄t Ber-
no. Nō venit ad veniam qui nescit amare ma-
riam. ¶ Bndictiōe etiā cōfortatiua recipi-
mus deuote faciēdo coronā. Nā effimur fi-
lij ipsius xginis: ⁊ cōsequenter ab ea tanq̄ a bo-
na matre p̄fortamur. Un̄ scēdū est fin̄ doc-
maxime cardis. Petz dami. Fran. de may. ⁊
Petrū iohānis super Johem: q̄ ipi (vt habe-
tur Job. xix.) ipus in cruce dixit beate virgi-
ni de Johāne. Mulier ecce fili⁹ tuus. Tāta
fuit potētia hui⁹ verbij q̄ fecit ipm̄ Johannē
vex filiū adoptiuū ipsius xginis: ⁊ dedit ei
affectū filialē erga matrē ⁊ eōtra. imo maio-
rem q̄ sit cōmunit̄ inter filiū naturalē ⁊ ma-
trē ei⁹. q̄ maior est vis gr̄atię nature. c. re-
nera. de p̄se. di. ij. Qñ xgo Iohes interpretatur
in quo est gr̄a. ipe Johānes accepit hanc fili-
atiōe p̄ oibus qui voluerint esse ⁊ viuere in
gratia dei ⁊ ipsius xginis. Impator em̄ cele-
stis stans in tribunali crucis nos adoptauit
in filios m̄ris sue dicens ei de gl̄ib⁹ nr̄m. Ecce
filius tu⁹. quasi diceret. Assigno q̄ tibi sint
filij om̄es q̄ voluerint esse tui deuoti: ⁊ te reue-
rent sicut matrē salutare ⁊ venerari. Et ideo

ipsa nos filios suos nō pōt refutare: s̄ cogit
materna pietate p̄solari. vñ ait illd̄ Jsa. xlix.
Nūqd̄ obliuisci pōt mater infantuli sui? ⁊
si ipa oblita fuerit: ego nō obliuiscar tui. Ma-
ter em̄ dulcius amat filiū q̄ pater: quia non
tātū passus est pater in ipo filio in lucē p̄du-
cendo quātū mater. Debet igit̄ ipsa benigna
xgo nos tenere diligere sicut mēbra filij sui:
q̄ est frater noster. ⁊ p̄ idit̄so dare nob̄ para-
disum ⁊ hereditatē celestē. Et hec corona est
q̄ si p̄statio qdā ⁊ dēcatō filialis. ac si dice-
rem⁹. Nos o piissima xgo sum⁹ tui filij: ⁊ iō
perim⁹ bndictiōe maternā. q̄ bndictio ma-
tris firmat domos filiorū. Eccl. iij. ¶ Bene-
dictiōe quoq̄ cumulatiua. i. donōū sp̄iri-
tualij ⁊ gratiaz atq̄ meritorū recipimus fa-
ciēdo coronam. Et iste est fructus secūdus
ipsius corone qui dicit̄ impinguatōis. ⁊ ideo
subdit p̄pheta. Et campi tui replebunt vber-
tate. Pinguet̄ speciosa deserti ⁊c. De ipsa
em̄ xgine ⁊ de nobis potest dici illud ps. Be-
nedit̄ eis ⁊ multiplicati sunt n̄imis ⁊c. De
hac etiā bndictiōe ⁊ fructu corone qua ben-
dicimus beatā virgine p̄dictā fuit Prouer-
xj. vbi dicit̄. Anima que benedicit ipingua-
bitur. Per campos autē qui sunt lani intelli-
gunt̄ mundani: qui sine districtū obedientie
alteri⁹ viuūt in sp̄u p̄p̄riē libertatis. Et istis
coronā facientib⁹ dat beata virgo vberates
fructuū: diuitiaz: honoz ⁊ glorię: ita q̄ et i
am dormiendo ditan̄. Item cōsolatiōe fi-
liorū eis tribuit: atq̄ eis sue misericordie sinū
aperit. Vel p̄ campos intelligunt̄ iusti: vt
exponit Alexander de ales. q̄ suscipiunt semē
verbi dei ⁊ pluriā gr̄atię diuine. ⁊ istis dat be-
ata virgo vberates bonoz operū. Per speci-
osa autē deserti intelligunt̄ boni religiosi ⁊ re-
ligiose fugientes campos. i. terrenas occupa-
tiones ⁊ mundaliū cōuersatiōes. Desertus
em̄ dicit̄ monasteriū. q̄ a mūdānis volup-
tibus est elongatū. In quo cum posuisti fili-
am: nō ampli⁹ recordar̄ de illa. vel raro ipaz
visitas elemosynas. ⁊ tamē hoc desertū specio-
sum sicut paradisus: in quo frequētant angeli
dei. Religiosos ergo facientes sibi coronā fac
beata virgo impinguari charitate ⁊ deuotiōe
Per colles autē intelligunt̄ dñi ⁊ p̄ncipes tē-
porales: q̄s replet cōsolatiōib⁹ si coronā suaz
facere nō omittūt. Sequit̄. Induti sunt ari-
etes ouium. i. capita sp̄ualia: vt sacerdotes:
epi: ⁊ cardinales: quos induit vestimēto san-
ctitatis. ⁊ valles abundabūt frumento. i. pau-
peres ⁊ despecti hēbūt gr̄am dei p̄ p̄tutē corōe
Et ideo noster frater Jacobo da le corone de

Per ozo
ne corōe
cumula-
m⁹ gr̄am

Marię
conforta-
mur per
operatōz
gr̄atię

Exempla
de corona
marie

puincia scilicet Francisca q̄ q̄die faciebat mul-
tas coronas beate p̄gini: portabat oēs vt fa-
cerent coronā et instruebat quōdā eā facere debe-
rēt. Un̄ etiā epi nō discedebāt ab eo q̄n pro-
miseret ei facere coronā. et vixit .lxx. annis in
p̄ginitate. Quātas aut̄ utilitates recipiat fa-
ciens coronā deuoto corde nō posset verbis
demonstrari. Legit aut̄ q̄ quidā iuuenis dis-
soluit et a bono p̄posito deuotus facta deuotio-
ne corone liberat⁹ est et ad bñfaciēdū reducit⁹.
Mater etiā quedā habēs filiū prauū p̄p̄u-
tē corone obtinuit illi⁹ emendationē. Quidā
quoq; peruisinus posuit in p̄fundo turris
desperat⁹ posse euadere q̄nq; corōas dicebat
i die: et sic liberat⁹ fuit. Quadā etiā die cū nō
nulli mercatores florētini venirēt de lugdu-
no vn⁹ eorū post socios remanēs plane dice-
bat coronā. et q̄ sol⁹ erat a latronib⁹ aggressus
est. qui totū ei⁹ vestimentū in frusta in-
ciderūt: et coronā quā in manu habebat atq;
carnē eius nō tetigerūt. In quodā quoq; la-
ci existēte quodā deuoto br̄e p̄gis diabol⁹ tā-
tā tēp̄tate p̄citauit: q̄ naniū siue barchayer-
lata est. famul⁹ aut̄ cuiusdā deuoti p̄e timo-
re moris strinxit collū eius. Ip̄e s̄o cum co-
rona in manu inuocabat beatā p̄ginē vt ip̄m
adiuuaret. et sic liberat⁹ est. Legit quoq; q̄
in quadā nauicula cū essent quidā pueri lu-
dentes: inter alios erat ibi fili⁹ cuiusdā pau-
peris qui quoridie faciebat coronā p̄ginitis.
Unde submersa nauis omib⁹ alijs suffocatis
ille liber sup̄ aquas ambulās euasit. Ulter-
re etiā in morte p̄ij pape p̄pter magnā ni-
uem cecidit tectū domus: et omia sup̄ caniciū
steterūt. q̄ ibi erāt duo filij pauperis vidue q̄
quoridie faciebat coronā. Ad qd̄ miraculū
vidēdū currebāt omēs de ciuitate. Jē fel-
trix: et cuiusdā medicī capta a turcis: p̄pter
coronā liberata fuit intacta cū filia sua. Item
ozuieri quedā demoniaca dixit dñō suo. Dic
officiū p̄ginitis. Cui ille rēdit. Nescio lege-
re. Et postea traxit coronā de manica dicens
Hoc est meū officiū: et aliud nescio. Tūc illa
dixit. Bñ bñ fratre mio. Quēto he el me-
liore: et chono che tu posse trouare. Legit q̄z
q̄ sup̄ noīā ad lacū pylati vn⁹ resp̄at: cepit
clamare dī. O demones venite. Qui statim
cū furore venientes dixerūt. Quid vis: quid
vis? Et ille ait. Portate me vobiscū q̄ nolo
āpl⁹ viuere. Illi aut̄ miderūt. Nō possum⁹
p̄p̄ coronā illā quā fecisti hodie. Quidā etiā
am̄ solar⁹ perusij appetēs quā dā mulierē in-
uenit nigromāte: q̄ i circulo qdā intrare ip̄m
faciēs atq; amōes inuocās ab ip̄is responsuz

habuit q̄i h̄ malo ei auxilij p̄tere n̄ poterāt
p̄p̄ coronā quā fecerat. O p̄ciola corona et
gloriose p̄gini gr̄atissima: que tāte es p̄uēs vt
demonū sup̄es potestates. Nec merito. nā per
ipsam coronā benedicimus illā. per cui⁹ bene-
dictionē confractē sunt diabolice potestates.
Quādo aut̄ in corona dicim⁹ ip̄i benedicite
p̄gini. Bñdicta tu in milierib⁹. perinde ē ac
si dicerem⁹. Bñdict⁹ sit dies in quo nata
es. bñdicta hora q̄n orabas: bñdicta quādo
fuiſti tēp̄sola. bñdicta q̄n fuiſti annuciata
et. Et sic renouam⁹ ei coronā ab angelo sibi
de paradiso allatā. Ip̄a s̄o vniuersiq; nīm respō-
det. Bñdicta sit vita tua: et benedicat⁹ tui
mēs et dies et. ¶ Tercio fructus corone dī
ichpoariōis paradisi: vel p̄formatōis cū patria
celesti: in qua bñ laudat⁹ gl̄iosam p̄ginē tāq;
suā reginā. Qñ em̄ facim⁹ coronā: perinde ē
ac si eius capiti coronā imponerem⁹ et ip̄am
nostrā reginā p̄stituerem⁹. Corona em̄ solū
modo dat⁹ regib⁹ et reginis. Tūc ē dīcim⁹
O maria imperatrix celi regināq; mūdī: eo-
ce q̄ te elegim⁹ p̄ reginā nrā: et nos fūulos tu-
os facim⁹. et in p̄petuū s̄p̄erij tui fūitute vi-
uere volum⁹. Et ideo sumus mitterēs coro-
nas an̄ thronū: Apoc. v. thronū. i. tue mai-
statis. Quia aut̄ miseris mīserdia est necessa-
ria: que ē plenitudo p̄ntiū. c. i. singul. lxxvj.
di. et nos sumus mīseri: ideo tibi offerim⁹ co-
ronā. nō q̄ egeas nostris coronis aureis vel
argēteis: s̄ vt per h̄ p̄fiterēs te esse magnā re-
ginā mereamur sub dñō tuo semp̄ manē-
re. Scimus em̄ q̄ nō pōt rex alienare castz
villā aut ciuitatē inuitis hoīb⁹ inhabitantī-
bus: s̄m̄ hostiē. i. c. dilecti. de maio. et obe. et
pau. de castro i qdā p̄silio suo. Et iō postq;
nra regina facta es nō poter⁹ nos refutare si
ne p̄sensu nrō. Jild em̄ solū q̄s dī posse face-
re qd̄ de iure et iuste facere pōt. c. faciat. et ibi
glo. xxi. q. ij. Dīgit dñā et regina nrā ecce q̄
nos serui tui p̄mittim⁹ tibi suare oēm illā si
delitarē quā tenet q̄libz boni s̄b dī custodire
erga dñm suū. et q̄ h̄ i. c. de forma. xxi. q. v. et
iō etiā tu tener⁹ erga nos cē fidel. Nā sic dī
i p̄dicto. c. Dñs q̄z fideli suo in his oib⁹ vice
reddere debet. qd̄ si nō fecerit: merito conse-
bit maledictus et. ¶ Debet aut̄ vnūq; ip̄i
anus se et sua oīa in manu tua cōmittere: et nō
p̄mittere transire dīc q̄n saltē vnā dicat coro-
nā ad laudē tuā. Et quis male quis vniat
nō debet vnq; a tua deuotiōe discedere. Unō
exclamabat qdā bon⁹ ac deuot⁹ p̄dicat⁹ dī.
Nō respizār da maria. et iter. Affrōtatue
a maria. Nam si hoc p̄m̄legiū habet cardī

D
Per oīo
necorone
cōformas
mur cele-
stibus

P
Etiā p̄u-
cat⁹ nō
desistat
ab orādo
coronam

Sermo.II. De coronatiōe Marię

nalis q̄ ponat pileū suę capellū suū sup̄ ca-
pit illū q̄ duat ad iusticiā: liberat. fm̄ Bal.
z Paulū de castro. i. l. addictos. C. de appel.
Al fortiori palliū beate ſḡinis p̄t nos ab oī
bus malis liberare. Tā lata em̄ est ei⁹ miseri-
cordia q̄ si aliq̄ue deuore faciente coronā suā
viderit i medio miliū demonū trahi ad sup-
plicii: eū prius liberabit. Nec p̄mitter ali-
quē male finire q̄ ei⁹ coronā reuerēter studue-
rit facere. Unde legit q̄ quidā iuuenis ad re-
uerentiā ip̄ius ſḡinis omī die quo durabāt
rosę z flores: faciebat capellū de ip̄is rosīs et
florib⁹: z ponebat sup̄ caput beate ſḡinis ad
modū coronę. Quādo autē deficiebat rosę: p̄
qualibet rosā flexis genib⁹ dicebat vnū Aue
maria. Accidit autē q̄ quādā die trāsibat per
quādā siluā in qua latrones erant. z anteq̄
intraret voluit soluere brē ſḡini qd̄ debebat
z solit⁹ erat. Dixit dicebat Aue maria: ip̄a
bñdicta virgo accipiebat vnā rosā de ore
ei⁹ ip̄o nescire. Qd̄ vidētes latrones q̄ deli-
berauerāt prius ip̄m occidere: venerūt ad eū
interrogātes ip̄m quenā esset illa domina
que errāterat rosas de ore eius. Qui respon-
dit illā eē beatā ſḡinē Mariā: quā rosas ho-
norabat. Et ip̄i latrones hoc audito cōuersi
sunt ad dñm. ¶ Legit quosq̄ q̄ quēdā deu-
ta inuēcula docuit quādā auicula dicere aue
maria. ita q̄ garriendo vir aliud proferebat
Quādā autē die volueris rapar ip̄az rapuit
z alportauit. Que cū clamaret Aue maria:
statū illa aus rapar mortua cecidit: z auicula
ad gremiū inuēculę est reuersa. ¶ Quātū ſo-
ip̄a angelica salutatio que dicit i coronā sit
grata ip̄i ſḡini z filio eius patet. Nā legit
q̄ quēdā mulier docebat filios suos et alios
paruulos salutare beatā ſḡinē: atq̄ affectu-
ose desiderabat videre filiū ei⁹. Quādā autē
die vidit quēdā puerulū valde decorū z for-
mosum: z vocās illū cepit eū docere salutatio-
nē angelicā. z cū diceret Bñdict⁹ fruct⁹ ven-
eris mi. nūdit puerulus. Verū dicit mulier
q̄ ego sum bñdictus. Et volens mulier ip̄z
puerulū i vlnis apphēdere ait. Eya es ne tu
ille quē ego quotidie videre desidero? Et in
bis ſvbis disparuit puerul⁹. quē ip̄a postmo-
dum feruētius dilexit. ¶ Legit etiā q̄ miles
quidā diues z nobilis seculo abrenunciante
z ordinē cisterciensū intrauit nesciēs lras. cru-
tices autē monachi tā nobilē virū inf̄ lai-
cos reputare: dedē ei magist⁹ si forte aliqd̄
vel modicū addicere posset: z sic inf̄ mona-
chos p̄maneret. Qui nihil oīno p̄ter hoc. scz
Aue maria. addicere potuit. qd̄ tā auide re-

tinuit: vt q̄cūq̄ deambularet z q̄qd̄ ageret
illud incessantē diceret. Tandē morit⁹ z in cimi-
terio cū alijs fratrib⁹ sepelit⁹. Et ecce sup̄ eius
tumulū excreuit lilij p̄ciosum habēs in q̄libz
folio Aue maria inscriptū lris aureis. Curre-
tes autē omēs ad tam grandē spectaculū: ter-
ram de tumulo effoderūt: z radice lilij de ore
defuncti p̄cedere repererūt. Un̄ intellerūt
cū quāta deuorē illa duo verba dixerat: quē
ip̄a beat⁹ ſḡo tāto prodigio illustrauerat.

¶ Legit q̄z in croniciis ordinis nostri q̄ qui-
dā frater noster ſḡinis gloriose valde deuot⁹
solit⁹ erat nūq̄ comedere in die nisi prius co-
ronā ſḡinis fecisset. Originit autē vt quādā
die cū reliq̄s fratrib⁹ p̄cedere cepisset coronę
inmemor. cum autē primū bolū comedisset: re-
cordat⁹ est q̄ nondū coronā fecerat. z tact⁹ do-
lore cepit anxius causas p̄quirere quōd discer-
deret ab alijs: z benedictā ſḡinē ex more salu-
taret. Tandē innuit patri guardiano vt se-
ire dimittat q̄si aliq̄ duceret necitate. Quo
imprato mor ecclīaz petiit: z an̄ ſḡinis figu-
rā cepit coronā facere. Intervallo autē facto
cū nō reuerteret: timēs guardian⁹ ne aliqd̄
mali ei accidisset: p̄cepit vni fratz vt eū perq̄-
reret. Qui p̄ totū mōasteriū discurrens z illū
nō inueniēs: tandē ip̄m repit in ecclīa oratē:
z faciente coronā an̄ imaginē gloriose virgī-
nis. Uiditq̄z ip̄am benedictā ſḡinē i forma
pulcherrime mulier⁹: z p̄ceā duos angelos
qui de ore ip̄ius fratris dicentis Aue maria
accipiebāt vnā rosā i singulis: dū diceret
Iesus: poplite flexo z capite inclinato: quas
rosas ponebāt in coronā ip̄i ſḡinis. In sin-
gulis autē Pater nī formalū interponebāt.
Finita autē coronā beatā virgo illā in capite
suo posuit: z sic in celū ascēdit. Qd̄ vidēs fra-
ter ille stupefactus alijs fratrib⁹ enarrauit
Et extrūc alijs fratres habuerūt ip̄m deuotū
beate ſḡinis in maiori reuerētia. atq̄ ei⁹ ex-
plo incitati sunt ad dicendā quotidie deuoti-
us coronā ip̄ius virgīnis benedicte per infi-
nita secula. Amen.

¶ De eiusdē domine paradisi triumphā-
ti coronatiōe Sermo. ij.

Perpetuū

coronata triūphat: Sap. iij.
In exaltatiōe ſḡinis gloriose in
celū verificatū fuit illd̄ qd̄ in
figurā dz. ij. Paral. xxx. Facta est celebritas
grandis in hierlm̄ qual nō fuit a dieb⁹ Sa-

Dialogus
a q̄ debe-
re maria
deferri

lomonis in illa ciuitate. Nec inmerito. Nam
honor est impedēdus illi que princeps hono-
rat. C. de domesticis et p̄torib⁹. l. vnica. glo.
vi. Un si curiales pape viderēt ipm papam
assurgere ad honorādū aliquē: p̄fecto etiam
ip̄i illū sumop̄e honorarēt. Quidētes igit oēs
angeli et beati dēū tantū honorare beatā p̄gi-
nem: zipm regē celestē xpm tanta celebrare
ac iubilo obuiare sue matri in celū assumēde
atq; illā cū tantis festiuitatib⁹ ad celū dedu-
cere: et in throno fulgētissimo collocatā coro-
na triumphatissima coronare: p̄fecto etiam
ip̄i regine sue exaltationē sic mirabile in offa-
bilib⁹ exultationib⁹ p̄secuti sunt. Contempla-
tur autē quidā deuor⁹ p̄dicatoz q̄ dū b̄dicta
virgo deberet in celū deferri: fuit facta dispu-
tatio q̄s deberet eā deponere. Abraham enī
dicebat q̄ sibi fuerat p̄mop̄missa Gen. xxiij.
et ideo ad eū p̄tinebat. Dauid dicebat q̄ q̄a
etiā sibi p̄missa erat: et tpe erat rex: ideo con-
uenienti⁹ ad eū p̄tinebat relatio regine. Sc̄us
Joachi p̄ter dicebat q̄ ip̄i erant parētes re-
mori ip̄i⁹ p̄ginis: et ideo nō ad eos sed ad se
hūmōi officiū p̄tinere. Sc̄a p̄o Anna dice-
bat. Ego ip̄am sep̄i portauī dū eēt puula: et
ideo etiā nūc deo illā portare: q̄ ē mea filia
Jc̄ q̄ p̄ueniēti⁹ est mulierē a muliere deferri
q̄a vir⁹ p̄ arg. in. c. mulieres. de iudi. lib. vi.
Sanct⁹ aut Joseph. inquit. Ego sum spon-
sus eius: et duxi eā in egyptū: et inde eā redū-
xi: et deo p̄pe ip̄am sponfam meā s̄blimari
rōe m̄rimoni. Indecē enī esset si illā quam
sponfam habui i tribulatōib⁹: et cui⁹ comes
fui in miserijs humanis: nō habere etiā p̄ri-
mā in cōsolationib⁹ et iubilatiōibus sup̄nis
Uolo igitur adimplere illud Gen. ij. Relin-
quet homo patrē et matrē suam et adherēbit
uxori suē. Tūc dñs Iesus interrogauit ma-
trem a quo veller deferri. Cui illa respondit
Manus peccōris non moueat me. ps. lxxv.
Cū autē angeli hoc audierūt: dixerūt. Ergo
ad nos p̄tinet eā portare q̄ nunq̄ peccauim⁹.
Tūc dñs Iesus inquit matri suē. Uis ma-
ter mea ab angelis deferri: qui oēs anīas por-
tāt. Respondit b̄dicta p̄go. Nihil adhe-
re deo bonū est: ps. lxxij. Et iterū ait. O dul-
cissime fili: ego cū te peperī nolui seruīricem
sed meis p̄p̄iis manibus te pannis inuolui
atq; nutriui et educaui. Tūc dñs Iesus di-
xit illud Isa. xlvj. Ego feci. s. te sic gl̄iosam: et
ego ferā et portabo. l. ad sedē tibi ab eterno
pparātā. Qd̄ p̄o nihil inordinatū est lauda-
bile. s. inordinatū. in aut. de here et fal. Ideo
hec gl̄iose virginis exaltatio et coronatio cū

maximo ordine facta est. Cum enī in celū de-
lata esset cum p̄cellione solenniori que vnq̄
facta fuerit in paradiso. et b̄nulo digniori q̄
esse possit: atq; cū ordinatissimo modo: de q̄
p̄teractū est in superiori parte principali hu-
ius operis. Inceperunt omēs angeli et beati
celebrare festū dedicationis templi virginis
et exaltationis atq; coronatiōis eius. Unde
sanctus Michael et Gabriel decāauerunt i-
mitatoriū dicētes. Venite adoremus regē re-
gum: cuius hodie ad ethereū virgo mater as-
sumpta est celū. Et eis respōdebāt omēs cho-
ri simul sicut fieri solet in officio matutinali
Et postea hymno decāato cecinerūt angeli
primā antiphonā. s. Exaltata est sc̄a dei ge-
nitrix sup̄ choros angelorū ad celestia regna.
Secūda p̄o anāz decāauit tota hūana na-
tura di. Paradisi porte p̄ te nobis ap̄e sunt
q̄ hodie gl̄iosa cū angelis t̄rūphas. Tertiā
aut anāz decāauit beatus Iohes baptista di-
cens. B̄dicta tu in mulierib⁹ et b̄dict⁹ fru-
ctus ventris tui: qui hodie te portauit in celis
quē tu sepe portasti in terris. Quartā anām
cecinit Jacob maior di. Specie tua rē. Qui
tā sanctus Stephanus p̄homartyr di. Ad-
iunabit eā rē. Sextā omēs cognati et affines
ip̄i b̄e p̄ginis dicētes. Sicut leuantū oim
nostrū rē. Et s̄litter alias antiphonas diuer-
si inronabāt: p̄nt eis Michael et Gabriel
cātores p̄ncipales recomitēbāt. Prima aut
antiphonā ad laudes decāauit dñs Adā di.
Assumpta est maria rē. Secūda sc̄us Noe
di. Maria p̄p̄ assumpta ē rē. Tertiā Aba-
hā di. In odore rē. Quartā omēs p̄iarchea
quib⁹ ip̄a descēderat dicētes. B̄dicta filia
tu a dño rē. Quintā oēs p̄phē dicētes. Spe-
ciosa facta es rē. Lōplenis aut psalmis et an-
tiphonis: dñs Iesus sacerdos magnus pa-
radisi: hebdomodari⁹ i hac solēntate diuer-
sū ordinē. s. Dñe sancte pater omnipotēs eterne
deus qui gl̄iosum habitaculū nostrū b̄di-
ce matris mee fulgorib⁹ illustrasti atq; totā
curiā nostrā ei⁹ dulci p̄sentia letificasti: cōce-
de p̄p̄icinis: vt quisquis ipsius sacratissime
p̄ginis deuor⁹ existerit in terris: ei⁹ felicit con-
sortio perfrui mereat in celis. Qui meci⁹ et cū
sp̄s sancto viuīs et regnas in secula seculorū.
Omēs aut angeli et beati respōderūt. Amē.
O dies iocūditissima. O celebras stupēdis-
sima. O solēntas incompāribilis qua nunq̄
paradisi habuit maiorē: cū regia Sabba
cū tot aromatib⁹ est in Hierlm ingressa atq;
Reg. x. cum sc̄is gl̄iosa celoz regina reple-
ta omnīū virtutum aromatib⁹ super omēs

Proces-
sio et or-
do i assū-
p̄tione ma-
rie ch̄ica

Impe-
ror cor-
nat et
plūdic

Bermo. II. De coronatiōe Marię

angelicos choros et ordines atq; hierarchias
in q̄ta hierarchia p̄p̄e filiū suū ē exaltata. vt
pbat A. b. sup. Missus ē. c. q̄c. Vbi etiā d̄r:
q̄ ip̄a maḡ distat ab ordie seraphico i digni
tate et gl̄ia q̄ seraphic⁹ ordo ab alijs inferio
rib⁹. De cui⁹ ḡginis exaltatiōe inq̄r Aug⁹ in
quodā sermōe cā alloquēs et dicēs. Tibi thro
nus glorie regis collocat in aula regni Teq;
iple rex glorie vt matrē verā et decorā spoliāz
p̄ omib⁹ diligēs amoris amplexu associat si
bi. Que verba exponēs Alter. vbi s̄. ait. Et
hac autoritate quattuor sequunt̄ conclusiones
Si posu⁹ est ei thron⁹ reg⁹. ḡ idē su⁹ thron⁹
et regis d̄r. Ergo sup. omēs thronos. Item si
m̄ regis. ḡ iuxta regē. Itē si spōsa reg⁹. ḡ iux
regē. Itē si ip̄am improporcionabiliter plus
omib⁹ creatur⁹ diligit. ḡ improporcionabiliter
ter sup. oēs collocat. O dilectissimi: hodie
facite sunt nuptiā paradisi. Hodie rex assue
rit. i. deus. fecit parari p̄uuiū p̄magnificūz
p̄ncipib⁹ suis. et fecit nuptias. Hester. i. glorio
se spōse sue. nūciatūq; pacē ciuitis populi su
is. Hester. ij. D̄igit regina n̄ra. ad p̄uuiū
eterni reg⁹ adducta. si nō vis nobis seruilis
tuis porrigere et pinguibus et delicatis cibis
nuptiarū tuarū. falcē aliquā fragmēta micarū
que cadūt de mensa tua nobis sicut cartulis
porrige. vt de tua ineffabili iocunditate aliqd
vel minimū gustare valeam⁹. Uos ḡ o te
uori xp̄iani: p̄siderātes q̄ hodierna die ip̄sa
ḡgo ascendit ad tam sublimē gloriā ne fina
ris illā abire nūli vt dicebat ḡdam deuotus p̄
dicatōr. P̄uuiū dimitte vobis la bene andara
Tāta aut̄ est solēnitās hui⁹ diei q̄ eccl̄ia sta
tuit in. c. alma mater. de sen. excō. li. vj. q̄ cri
am si esset interdiciū in aliqua terra vlt̄ ciui
tate. debent in ip̄a solēnitāte aperiri. porte ec
clesiarū et pulsari cāpane. et officiū solēniter di
ci ad honore ipsi⁹. ḡgis hodie sic venerabiliter
coronare. Q̄ Uez q̄ in p̄ma p̄p̄cedent⁹ ser
monis p̄bauimus ip̄am gloriolam virginēz
esse imperatricē mūdī. ad quā dignitatē sub
limata fuit in p̄uero p̄ceptōis filij dei. Iō de
eius coronatiōe loqui volēs. dicim⁹ q̄ fm
gloriam in clemen. romani p̄ncipes. de iure in.
Imperator coronat triplici corona. i. ferrea
vlt̄ra montes in Aquiligranis. quaz accipit
ab archiep̄o coloniēsi. et significat ei⁹ fortitu
dinem. Argentea ab archiep̄o mediolanēsi
modocē. et significat ei⁹ iudiciā et puritatē.
tem. Et aurea rome a papa. et significat ei⁹
superioritatē et excellētiā sup. oēs reges prin
cipes gētes et natiōes. Dicit in p̄dica glo. q̄
Dēni⁹ impator recepit argēteā coronā me

diolani in eccl̄ia sancti Ambrosij. Albricius
aut̄ d̄ rosare in suo repertorio sine dictario
in verbo corona inq̄r. De istis trib⁹ coronis
inueni in quodā sermōe i festo b̄ti Stepha
ni h̄ mō. Impator recepit tres coronas. Pri
mā in alemania ab archiep̄o moguntino. et
hec est argētea. Et q̄n ip̄e archiep̄us dat sibi
ip̄am coronā. d̄ic ei. Istā coronā mihi cōser
ues. q̄si dicat. q̄ in aia sua et corp̄ suo d̄z esse
mūdus et pur⁹ sicut argentū. qd̄ est pur⁹ in
alia meralla. Scd̄am coronā recipit i De
diolano ab archiep̄o mediolanēsi in eccl̄ia
cathedrali. et est ferrea. et recipit eā genuflexo
et archiep̄us dicit ei. Istā coronam mihi defen
des. nō intelligēs de ip̄a corona materiali. s̄
sicut ferrū est metallū ex quo fiūt infiniti la
bores. et est durissimū et fortissimū. ita impa
tor debet parat⁹ esse ad sustinēdū oēm laborē
corp̄ale p̄ posse. et esse p̄stātilim⁹ et fortissim⁹
in iusticia exhibēda. maxime pupillis et vidu
is ac miserabilib⁹ p̄sonis. Tertiā coronā re
cipit Rome a summo p̄tifice. vlt̄ ab alio lo
co ei⁹. et ista est aurea. Et q̄n papa cā sibi im
ponit. dicit. Esto fidelis vsq; ad mortē: et da
bo tibi coronā vite. Apoc. ij. Et ista designat
fidelitatē et prudentiā scd̄i discernere malū
a bono. Sic em̄ q̄n ē p̄tici⁹ oib⁹ alijs me
tallis. ita scd̄i discernere bonū a malo est di
gn⁹ alijs scd̄ijs. Q̄ Istis ḡ trib⁹ coronis fuit
coronata m̄r dei. Lū em̄ corona d̄r p̄p̄ habi
tam victoriā de hostib⁹. inq̄ illd̄. ij. ad Thim.
ij. Nō coronabit nisi q̄ legitime certauerit.
Ipa b̄ndicta ḡgo debuit coronari q̄ p̄c̄m ex
om̄i p̄te debellauit et deuicit. vt inq̄r Aug⁹. in
li. de natura et gr̄a. Nulla nāq; fuit tā victori
osa p̄liatrix vt ip̄a: q̄ caput serpentis antiq̄ cō
trinit. Gen. ij. Et iō in signū fortitudis ei
p̄ueniēter data fuit corona ferrea. Itē argē
tea rōne puritat⁹. q̄ tāta in ea fuit fm̄ Ansel
mū in li. de p̄ceptu ḡginali. q̄ illa maior nul
la sub teo valet intelligi. Un̄ Hiero. i. sermone
assumptiōis ait. Nihil est candoris. nihil ē
splēdoris. nihil est nimis: qd̄ nō respēdeat i
ḡgine gloriola. Aurea ḡz corona debuit co
ronari rōne superioritat⁹ et sufficiētie. Un̄
fm̄ seraphicū Bonanētrā i. ij. sen. dist. ij.
Ipa tāte fuit p̄fectiōis etiā an̄ p̄ceptiōez filij
tariq; lūmis et ap̄itudis regēdi. q̄ de digna
erat esse monarcha tot⁹ mūdī. Cōsidera ḡo
aia deuota. q̄ si q̄n coronat̄ papa vlt̄ impera
tor sit celeberrima festiuitas. multo maior fa
cta est in celo in die coronationis ipsius glo
riofissime regine paradisi. Si vero corona
accipiat̄ p̄ gl̄ia victorie. vt. l. j. C. de athletis.

Mariā
splici co
rona co
ronata ē.

EE

Impera
tor coro
nat tri
plici coro
na

li. x. de re iudi. l. i. modis. Profecto ipa gli-
ola ego victoris inumeris illustrata i ppenit
coronata triumphat. vt dicit rba themat no
stri. Sup quibz duas tm coronas ipsi? dñe
nra declarabimus.

Prima dicit excellētiā

Secda de lapidū pēosoz

¶ Pars prima huius sermonis de corona ex-
cellētiāz brē hgis

U i

Maria
excellētiā
sime pu-
ritatis.

Numeroabiles sunt excellētie beate
hgis hō tāqz fulgentissima coro-
na illustrat. qz pma pr dicit mūdissi-
me puritatis. de q satis dicit i pma pte pñci-
pali hō opis. In qua pbant ipam intemera-
tā dei mrem purissimā fuisse r ab oi labe pcti
penit? elongatā. qd fuit pñciēs pñt tria. q
ponit scñs Bonauē in iij. dñ. iij. Primo p
pter diaboli pñsionē. Cōgruū em erat vt il-
la que opprobriū nostz auferre debebat. r nos
p filii sui de diabolica seruitute eripe venie-
bat: ipsū inimicūz vinceret r superaret. Tñ
Bern. r Aug. exponēs illud Bern. iij. Ipsa
pter caput tuū. ait. suggestione tua qz nul-
la diaboli suggestio i mēte ipi? hgis ingredi
potuit. r sic ab omni peccato immunitis fuit.
Secdo h pñciēs fuit pñt nram intercessione
Cōgruebat em vt illa que humani generis
aduocata esse debebat tāta puritate fulgeret.
vt nullū peccatū haberet qd ei? pñciētiā re-
morderet. Tertio ppter diuinā respōdatōz
Cōgruū ei fuit vt illa que placuit altissimo
deo. ita vt fieret ei? spōsa r mater vnigeniti
filij sui. sic estz immaculata mēte sic erat iteme-
rata carne. Indecēs nāqz fuisset q pctōz ad-
uocata esset peccatrix: corona r glia iustoz i-
iusta. Spōsa dei polluta. Specialissimum
reclinatoriū verbi dei fractū r infectū. Sa-
crariū spūscñ violatū. totūqz trinitatis tri-
cliniū pñminatū. Et iō inqz Bern. Deuit
regina hginū singulari pñlegio sanctitatē
absqz pctō ducere vitā. q dñ pcti mortē qz pa-
reret pemptōz. immū? vice r iusticia p oibz
obtrineret. Nec ille. Ut qz gentrix eēt pu-
rissima sup oēs puras creaturas de? cā pñua
uit nō solū a pctō actuali sz etiā ab originali.
Nā pculdubio illd ē magz mūdū r purz qd
nūqz fuit sordidatū: qz illd qd sel fuit infe-
ctum r postea purgatū. Nec at pma excellē-
tia mūdissime puritatē b. hgis alio noie ap-
pellari pñt immunitatē ab oi pctō. Secda excel-
lētia dñz gñficatōis. quā terigit angel? Lu.
j. Nā cū dicēdo Aue: demonstrāsz pma excel-
lētia pñciā. postea sēdidit scdā dñcēs. g-
ria plena. Est aut sciendū fm Aug. ad Ro-

nificatū. r in li. enchiridion. r i. vij. de trinit.
c. vij. qz gra est forma q meret augeri. nō qdē
augmēto r gñtate molis. vt dic Rich. nī i
j. dist. xviij. sed gñtate pñtis. Et pñtiter
etiā aliqñ meret dñminū. qz circa qd cūqz
h3 fieri vñū oppositorz: h3 fieri r reliquum:
fm pñm. Sic g nō oia alba sunt eqūt alba.
nec oia calida sunt eqūt calida. Unū em h3
duos grad? albedinis seu caliditatē. r aliud
tres vel qrtuor. r iō vñū ē albi? r calidi? alte-
ro. Silt oēs scñi hñt gram: sz nō eqūt. Nā
vñ? h3 vñā. ali? aliā. Un? h3 duos gradus.
ali? tres. r sic de singul. Qm aut gram quā
p grad? dedit de? aliq scñis. ipi bñdite hginū
dedit plenarie r vñū saliter. vt inqz Hiero. i
fmone ad Eustochiū di. Leteris p pñes rē.
¶ Tertia excellētia est hginialis fecunditatis.
de qua angel? vbi s. illi dixit. Pñtes quidē
filium. r virginitatis nō pñteris detrimen-
tum. Quia igit ipa beatissima regina nra so-
la fuit mater r virgo incorruptissima. Jō be-
nedicta sup oēs mulieres appellat. Qz em
vna mulier sit hgo r mī simul r semel ē im-
possibile p naturāz. Oportet g q illa q vult
esse hgo nō pñcipiat filios. Et si vult hñt fili-
os: oportet q amittat hginitatē. Un oēs pñi
naturales habuerūt p impossibi hginē pñce-
re r parere: atqz inolatā hginitatēz seruare
¶ Maria tu sola r hginitatē illibatissimā
obseruasti. r filii pñpisti ac peperisti. r iō ti-
bi soli hec excellētia pñt. q. hginitatēz
fecunditatē simul habuisti. Hoc aut singulare
pñlegiū ille tñi pñt: apd quē nō erit im-
possibile omē vñū. Lu. j. Qz em mulier nō
possit eē simul mī r hgo: sz est iō. qz de? dedit
hūc ordinē rebz q nō possit mlier pñcipere sine
sui pñminatōe. Lū g ei? sit tollere aut? ē da-
re. l. qz damnare. sz de re iudi. pñcto ipe deus
hūc ordinē potuit mutare i mēte sua vt hgo
pñperet. immo mutare posset in omibz muli-
eribz si veller. Ut em dñ b. Tho. in. j. pñsū
me. q. cy. ar. vij. r habet ab Aug. xvi. j. qz fau-
stum. Deus sic rebz certū ordinēz indidit. vt
tñ sibi reseruaret q ipe qñqz aliter eēt facu-
rus. Non em deus est subiect? ordinēi secūda-
rum causāz. imo talis ordo est subiectus deo.
quia ab ipō deo pcedit. nō p necessitatē natu-
re sz p arbitriū volūtatis. Potuisset enim r
aliū ordinē rez pñstutere. Un Hugo in lib.
de sacramētis ait Qui fecit vt vñū corpus
esset in vno loco: fecit quō voluit. Et si volu-
isset aliter facere potuisset. Nec ille. Ex qbus
omibz patet q nō recte locut? est ille q dixit
q ad h vt mater dei pñcipet sine pctō origina-

Virginal
fecunditas

Maria
sola
fecit

Maria
sola
fecit

Berno. II. De coronatiōe Marie

li necesse erat qd pcepte de hōie incorrupta re
manere post pceptum. qd de nō possit facere
mūdū de imūdo pceptū semie. qd ē dīnam
scripturā. Job. xij. Sicut gē qd ab eterno
elegerat glōsiam hōie i mrem suā i ea muta
uit ordinē generale pceptōis sue. vt. s. pcepte
sine infectōe peti. Ita etiā mutauit ordinem
pceptus sui. vt. s. ipa pcepte seruata hōieate:
qd fuit mirabile. Un̄ Dige. in omel. nati
uitatis dñi ait. O magne admiratiōis grā.
O inenarrabilis suauitas. O ineffabile ma
gnūq; sacm̄ Ipa brā hōie. ipa m̄ dñi. ipa ei
ancilla. plasmatio ei? ipa qd genuit. Quis vn̄
q; ista audiuit? Quis vidit talia? Quis co
gitare potuit ista vt m̄ hōie esset intacta. et
generaret ac hōie pmaneret? Nec etenim hōie
ita genuit dñm s; ita ita pmanit. Ad effe
cta est h; hōie nō amittit. Virgo genuit
et hōie pmanit. M̄ filij facta ē castitas sigil
lum nō pdidit. Nec ille. ¶ Quarta ex cellē
tia est: qd ipa sola fuit mater dei ineffabilissi
ma. et ista excellētia p dīci maternitatis. Hoc
aut pūlegiū si bene consideret est maximū et stu
pendū. Licet em̄ magnū pūlegiū fecerit
xps Eccle. Lucie. Katherine. Agneri. Alga
the. Ursule. et alijs hōiebus. s. qd fuit ei? comi
tes. Un̄ ipsi canit eccle. Quocūq; pgs hōie
nes sequunt rē. Itē licet magnū pūlegiū fe
cerit Adē. s. qd in lumbis ei? fuerint oēs homi
nes mūdi. glōse tñ hōie pūlegiū h̄ est ma
ius. Oēs em̄ sup̄dicti licet sint excellē. blūmes
et digni: tñ deo sunt s̄diti. et nō plari. Ipa hō
bndicta hōie licet sit s̄biecta reḡ inq̄rū creatu
ra. sup̄ior tñ illi dē et plara inq̄rū est ei? m̄
Un̄ Lu. ij. de xpo deo et hōie scriptū est qd erat
s̄ditus illi. O ineffabilis dignitas Marie
que impatori oīm meruit impare. De hac qd
ta excellētia loquēs Bern. inq̄r. Ista est nre
hōie singularis glā et excellēs progarina:
q; vñ eundēq; filiū cū deo p̄e meruit habe
re cōem. Et Amb. sup̄ Lucā ait. Bñ gratia
plena dē. qd grāz quā nulla alia habuit a deo
autore p̄secuta est. qd m̄ dei ē effecta. Et Ans
elm̄ inq̄r. Maria pp̄ peccatores facta ē m̄
dñi. qd ea sanctior. ea castior. ea humilior: i ge
nere humano nulla potuit inueniri. Meri
to ḡ in tāta debuit excellētia collocari. Nec il
le. ¶ Quinta ei? excellētia dē familiaritatis.
Ipa em̄ sup̄ omes fuit et est deo familiarissi
ma. Uidem? qd seculi hōies hnt familiarita
tem dñoz valde charā. et reputat magnā grā
am qd sint eoz in int̄seci et domestici. Et q̄ro
maior est pnceps: tāto ceteris parib; maior est
se reputat cubicularij. camerarij et secretarij

eius. Quis aut est maior pnceps nōne deus
q̄ est pnceps pncipū: et dñs omnīū dñozum
Ergo qd h; magnā familiaritatem ipi? h; ma
gnū pūlegiū siue excellētia. Licet at magnā
familiaritatem habuerint apli cū xpo. Un̄ ill
dixit Lu. x. et Mar. xij. Beati oculi qui vi
dent qd vos videris. Multi em̄ pphete et iu
sti cupierūt videre qd vos videris. et nō vide
runt. Quia licet aliq̄ antiq̄ patres et pphete
viderint xpm p fidē a lōge p̄piciēdo. non tñ
ipm viderūt pntem inter eos p̄ter sando et
docendo sicut apli. Et idē dicit beati sim̄ Ni
colaū de lyra. qd in eis fuit cōpletū qd antiq̄s
p̄ibo erat pmissum Quāuis etiā magnā fa
miliaritatem ostēdit ipē dñs Iohi euāgeliste
qd in pectore suo illū recumbere pmissit. Ioh.
xij. De q̄ etiā sit mērio eiusdē euāgelij. xij.
c. Licet qd magnā familiaritatem ostēderit
Magdalene cui pmissit qd lauar; sibi pedes
ac crine tergeret: oscularet et vngeret Lu. vij.
incōpabilis tñ maior fuit familiaritas quāz
secū habuit beatissima hōie. Quis em̄ ma
gis domestic? aliam? filiū qd m̄ ei? Nonne
domestica et familiaris fuit virgo bndicta do
mini Iha qd illū. i. mēlib; in vtero suo porta
uit. et ex vterō suo p̄tulit et pepit. et in pectoris
māmas ei dedit. et p̄p̄is manib; plures la
uit. et fascia ac pānis inuolutum alligauit. et
ipm amplexib; amorosis ep̄ius cōtineuit
et dulcissima oscula labijs eius imp̄sit. et lu
is manib; plures cibauit. et cum eo vlgz ad
mortē ei? p̄uersata fuit. Ipa igit filio suo su
per oēs fuit in int̄seci. quia erat ei? genitrix
dulcissima qd cū carne vestierat. ita qd totam
hūanitatē ei dederat. Un̄ inq̄rū hō p̄ez nū
q; habuit. et ipa fuit sibi p̄ et m̄ et oia. Ea p̄
pter inq̄r Aug. Nec mirz Maria si digna
tur tibi p̄gandere de? regnās in cel̄ que p̄u
lum ex te hōiem natū toties osculata es i ter
ris. ¶ Sexta excellētia ei? dē potestatis. Ipa
em̄ vt inq̄r sc̄tus Bernardin? i qdā s̄mone: Maria
potuit facere de deo qd nō p̄t facere de seip
so. Impossibile em̄ ē deū ex se generare filium
nisi deū eternū: in finitū et mortale. tñ h̄ata
hōie ex deo pceptit et genuit filiū. nō solū deū
s; etiā hōiem tpale finitū et mortale. Ipa qd
sup̄ omes creaturas est potētissima. Licet ei
omes sancti in celo potētes sint apud deū. tñ
ipa omes excedit in potētia. nec merito. ipa
em̄ est mater celestis impatoris. Itē qd sancti
sunt potētes apud deū p̄pter merita. Un̄ qd
vñ? meruit pl? alio. id est potētor eo. Ipa ac
glōsa hōie pl? meruit sola qd omes sc̄i fil. qd
apud deū cunctis est potētor. et ideo ipa ait

Eccl. xxiij. In hierliti p̄as mea. s. sup om̄s
altos sanctos. S. qd̄ tāta potētia Marie
nob̄ pdest. si illa te nob̄ non curaret. Sed o
xpiane bonū nouū nūcio tibi. Sic Maria
apud deū oibz sc̄is potētiōz est: ita et p nobis
apud deū diligēt̄ intercedit et feruēt̄. Et
iō p̄cōz ne p̄mittas te desperatōis baratro
demergi. s. p̄dēter ad istā potētissimā et ele
mentissimā aduocatā recurrere. Ipa em̄ oīno
tibi succurret: qz et poterit. Si em̄ potuit te
um facere hoīez: et creatorē creaturā. infinitū fi
nibile. ip̄assibile mortale. inēsum paruulum
eternū sp̄ale. inuisibile et incorporeū: visibile
ac corporeū. atqz diuinā maiestātē s. forma
serui. Et si suis blanditijs et s̄mitibus potuit
it̄ teum trahere de celo in terrā. Multo ma
gis et facilius poterit nos trahere de terra ad
celū. N̄ igit̄ serenissima regina n̄ra: qz s̄best
tibi cū volueris posse. Sap. xij. iō miseris
oīm qz om̄ia potes. Sap. xj. Tu em̄ f̄uas il
lud Iob. iij. Quō poteris: ita esto miser
cor. ¶ Septima excellētia d̄ nobilitatis. d̄
quadiū in q. p̄ncipali hui⁹ opis. f̄mōe. j.
p̄re. ij. Ubi declarauim⁹ q om̄es dignitates
et nobilitates q p̄nt esse in aliquo indiuiduo
humano s̄m originē sanguis: fuerunt in ip̄a
beata ḡgine. Et iō uelimus eā p̄ferre in nobi
litate oīm p̄ncipibz et p̄ncipissis regibz et
reginis. imp̄atoribz et imp̄atricibz. et oibz po
testatibz et d̄nit. ceterisqz hoībz qbuscūqz. q̄a
ip̄a inter om̄es puras creaturas obrinet no
bilitatis p̄ncipatū. Excedit em̄ om̄es q̄s ap
pellat imp̄ator: nobiles p̄baratqz p̄sonas. l.
oīm. C. et testa. Ir̄ illos de q̄b̄ dicit in l. no
biliores. C. et com̄. et merca. Nobiliores na
talibus et honoz luce cōspicuos et. ¶ Octa
ua excellētia d̄ p̄seruatōis. de qua sic inquit
sanct⁹ Bernardin⁹ in q̄dā s̄mone. Maria
sola p multa annoz milia aūqz nasceret p̄u
mo et p̄ncipalit̄ adā et etiā et tota posteritate
p̄seruat in esse. Cōstat nēpe q ex p̄pria trās
gressione adā et etiā nō solū mortē s. etiā an
nihilatōis exterminū meruissent et diuina
ultio q p̄sonaz acceptionē ignorat. sicut nec
culpā angelicā: sic nec etiā hūanā dimissit i
pune. S. ob p̄cipuā reuerētiā et singularissi
mā dilectiōz quā habebat ad ḡgine p̄suauit
qz eā ab eterno sup om̄es creaturas deo non
vniendas q creande erant superexcellēte dile
xit. Propterea p̄seruati sunt prothoplasti
nec ut merebant in nihilū sunt redacti. Rō
hui⁹ est. qz hec benedicta puella in lūbis erat
Ade s̄m ieminale rōnem. Potētiāqz pducē
de puella i p̄mis parētibz imp̄sa erat donec

educeret in actuz. De ip̄a nāqz nasci debebat
fili⁹ dei Ihs q solū s̄m corpulētia substantiā in
Adam exis: erat solū de ḡgine et de illa aliā
educēdus. Indulsi ḡ misericors de⁹ parētibz
bus p̄mis. nec eos annihilauit. qz s̄chon fū
isset exorta hec ḡgine. nec p p̄sequēs ip̄s siue de
us carnē vestisset humanā. Ergo p̄p̄ istam
nob̄ ille creaturā de⁹ saluauit p̄mos parētes
de p̄ma eoz trāsgressione. Gen. iij. Nōc d̄ di
lunio inundāte. Gen. viij. Abrahā de cedere
gis Lodoilaamor. Gen. xij. Isaac de s̄ma
ele. Gen. xij. Jacob de Elau. Gen. xxvij. Ju
daicū populū de egypto et de ip̄a Pharaōis
manu. Exo. xij. Et de mari rubro. Exo. xij.
De vitulo in deserto. Exo. xxxij. De manibz
diūsoz regū tyrānoz. l. de nabuchodonosor.
Dan. iij. De captiuitate babiloniē: ut p̄redi
cum fuit Ila. xij. et xij. Et assyrioz. iij.
Regū. xvij. Dauid de leone et viro. j. Regū.
xvij. De golia eodē. c. et de Saule. j. Regū.
xvij. Et ut breui s̄mone cūtra p̄phendā oēs
liberatōes et indulgētiās factas i uerēt testa
mēto nō ambigo deū fecisse solū p̄ hui⁹ b̄ndi
crepuelle reuerētiā et amore: quibz eam deus
in sua p̄destinatione p̄honorandā cūctis op̄
ribz suis ab eterno p̄ordinauit. Hec sc̄is
Bernardin⁹. ¶ Nona et excellētia d̄ meri
tatis. de q̄ idē sc̄is vbi. s̄. ait. P̄ meruit
gl̄iosa ḡgine i vno suo p̄sensu. l. p̄ceptiōis filij
dei qz oēs siue angeli siue hoīes in cūctis suis
actibz moribz et cogitatōibz. Et qd̄ oīs q
meruerūt: nihil ampli⁹ mereri potuerūt nisi
s̄m diūsoz stat⁹ et grad⁹ felicitatis gl̄iaz eter
ne. Hec ar̄ ḡgine i illo p̄sensu meruit p̄manū or
bis d̄nū mūdi sup oēs creaturas s̄ceptū re
gni: plenitudinē oīm gr̄az. oīm s̄mitū. oīm
donoz. oīm beatitudinū. oīm fructū sp̄is. oī
um sc̄iaz. et maxie altissime theologie. iterp
tatiōis s̄monū. sp̄is p̄phetie. discretiōis sp̄i
rituū. op̄atiōis s̄mitū. gr̄e sanitatū. Meru
it fecūditatē i ḡginitate. maternitatē filij dei
q sit stella maris porta celi. Et sup oīa q di
uie m̄sēdie sit regina. et q regina m̄sēdieno
mine. Hec ille. Darimū aut̄ meritū ip̄s
ḡgis fuit q ip̄a sola meruit esse m̄r dei. quod
quātē sit excellēte oīdit sc̄is Bernardin⁹
vbi sup̄ di. Personā ḡgis tāte superexcellēte
est q neci p̄sonis increat⁹. nec in angelis vel
hoībz inuenit̄ hec incogitabil⁹ dignitas. q
habeat deū filiū. nisi in p̄sona diuina que ē pa
tris. et in vna humana q est matris. Mari
ma ḡ dignitas et excellētia gl̄iose ḡgis q glo
riā ei⁹ magnā oīdit est q sit m̄r dei. qd̄ mar
est qz q sit diuina creaturā dei. Hoc enim

E
Maria
nobilitati
ma

D

E
Maria
i meritis
excellen
tissima

Bermo.II. De coronatiōe Marię

depēder ab illo sic ram⁹ a radice sua. Ergo cer
titudinalit⁹ tenēdū ē q ipa ē sup oēs ordines
angloz nāqz p se iples ⁊ p rines vñā itegz ac
torale itari cū hz recta rōz alca psona pgrua
nō pr addi. qz ipa st⁹ ex sui rōe ppr dignita
tē incōcābile exigit vnitate sic ei nullaten⁹
deet plures ēē christos nec deū ples hoies ēē.
sic nullo mō deet dei filiū nisi vnā solā mrez
naturalē hie. Itē rō natural⁹ ex gratuita lege
apre ac directe dicit qz mī regis oim est i sede
regia sup oēs ordines mīstroz ⁊ militū col
f locada. ¶ Un qz ē electa in mīrem. electa ē ad
dignitatē trāscēdere oēm gdu mīstroz et fa
muloz qz rō māt nī amor⁹ ē qz fēf i deū vt i
filiū suū realē. a nullo alio affectu cuiuscūqz q
nō ē realit⁹ pāres dei pter qz ab ipa vnqz pūci
pari pr. Nā vt dī ad Heb. j. Sic fili⁹ dei i
ius seder ad dextrā maiestatis i excel⁹. rāto me
lioz āgel⁹ effect⁹ qzto differētī nomē p ill⁹ he
reditauit qd nō ē vt fē de⁹ p gāz vnōis
sic r mī dñi Jhu glōsa Maria rāto melior
āgel⁹ ē effecta qzto p oibz creaturis heredita
uit. vt obineret dignissimē mīs nom. Un
ppha ait. Eleuata ē magnificētia tua sup ce
los de⁹. Magnificētia ei dei dicta ē pgo ma
ria. Nā sic i pma p dīrōe magnificat⁹ ē deus
qz vnūpilo tā sblime vnūdūz tā sblimes ā
gelos p dīdīt. sic qz i repāde n mīn magni
ficat⁹ ē. qz de hūana nata infēcta. p dīta ⁊ dā
nata r p m hoies ppagauit. ⁊ d mīlebrī seru i
ordīerōnālū fm cōem curū iūmo. ⁊ mīez si
bi ⁊ toti celesti curie dedit. In qz dē apperq
magn⁹ ⁊ excelsus dñs hūilia respic. Et iō re
specte hūilitatē ancille sue vt ex h eū magni
ficet oēs generatōes āglīce ⁊ hūane. qz sicut
magnificētia dñie pūtz ⁊ ipriofitas i hoie
xpo i splēder. sic vīscerōsa tenēra ⁊ mīna mag
nificētia pietatis i xpi mīe i splēdescit. ⁊ h qd ē ita
tū qz sic xps i pūalit⁹ egēit⁹ ⁊ accept⁹ in corde
vnūscuiusqz bñ vī iūsti. Sic exēplo natura
lis mīs filij dei oēs i p p vt vez filiū inarde
scāt. Nec āt mīs magnificētia aplī magni
ficat deū qz oīs creatā alia sūl sup̄a. vñ meri
to eleuata dī sup celos. i. sup āglos vnūscos.
Decille. ¶ Decimā excellētia q dī famulārō
nis ponit scūs Bernardin⁹ vbi. s. di. Tor
creat⁹ fūit glōse p gñi marie. qz fūit iū
nūari. Qēs nēpe creatē quēcūqz gdu tenēat i
creatur⁹. siue sint spūales vt āglī. siue rōnālē
vt hoies. siue corpales vt corpa celestia vt ele
mēta. ⁊ oia q sū i celo vt i mīra. siue dānari si
nebrī. q oia sū dīuio ipio sūngata. glōse pgi
nīstīa. Ille ei qz fili⁹ dei ē ⁊ p gñs bñdicte
volēs vt sic dīca. paternō pncipatū qd āmo

pncipatū qd pare maternū Jpe qz de⁹ erat mī
famulabat in fra. Un Lu. ij. scptū ēē xgīe
⁊ glōso Joseph. Et erat sūditus illi. Pterea
hec ē pā. Dīuio ipio oia famulāt ⁊ pgo. ⁊ ite
rū hec ē pā. Impio p gñs oia famulāt ⁊ deus.
¶ Undecimā excellētia ei⁹ dī successiōis. de q
idē scūs vbi s. inq. Lege successiōis ⁊ here
ditario iur totū vnūscū debet bñ pgi pmar
⁊ regnū. Quāuis āt bñdicte pgo possit filiū
fuerit nobilitat psona q fuerit vt futura sit i
oibz fraz. Tāte etiā pterōis qz ē si nū fūisset
mī dei. n mīn⁹ debuit ēē dñā mōi. Un fm le
ges hō regitur mūd⁹ iure hereditario oēm
mōi h pneruit pncipatū regnū. qz fili⁹ ei⁹
in pmo iūstī sue acceptōis monarchia pme
ruit ⁊ obinuit vnūscū ppha testat dīces.
Dñt terra ⁊ plēitudo ei⁹. Et iure p pcep
tiōis filij dei p gñi iūbebat totū illd p. tra
re ⁊ administrare qd ex tūc filio datum ē. vīqz
ad eratē legitimā filij sui sic ip⁹ diligens ma
trix ⁊ curatrix qz voluit iura de q tractat. C.
qz mult. tuto. of. iūm. p. i. ant. mīr ⁊ auct. ⁊ bñ
Lin⁹ ⁊ Bar. ff. de testa. tū. l. si qz sū p dīrōe. ⁊
Spe. i. r. de iūro. s. mīc dīcedū. p. vt āt. ⁊ bñ
Jo. an. i. addit. Seqt āt scūs Bernardin⁹
vbi s. Nec tū est mīz si tā generōsa regia ad
mīstrādī oibz curā omiserit. pmo qz femina.
scdo qz puella. tertio qz pgo pceda. qzto qz
paupē. a. qzto qz cure filij dei ⁊ iue erat to
talit⁹ desiderata. sexto qz nū credebāt mī dī. nec
recepibat vt orbis dñā. sic nec fili⁹ ei⁹. qz vī
tā tot⁹ orb⁹ ⁊ mores ordīabat. ⁊ tū nō ē vt dī
agnit⁹. nec vt orbis rex ⁊ heres recep⁹. Un
Jo. j. dī. Mūd⁹ p ipz fact⁹ ē. ⁊ mūd⁹ eū nō
cogit⁹ rē. Scūs igr mī i filio vīm latēs dī
uinitat⁹ curā admīstrādī rēpublicā derelīq.
At vbi honeste potat p possē exēqbat sic pr
Jo. ij. qz i rēpublice solatū ⁊ augmētū vīnū
in nuptijs postulauit. ac tolēs qrebat filiūz
ne mūd⁹ p dīdīssēt dñm. Quinimo cū filiūz
ei⁹ vnic⁹ morerē i cruce. cū necyllū habuīssēt
in frī qz de iure succederet ei mī ei⁹ fm oia iura
succesit. ac p h pncipatū oim acqsiuit. Suc
cessiōz āt hac nūl qz legim⁹ reuocātā s dīuio
mūere opante. ⁊ grā p gñs ipetrāte. cernim⁹ ex
pīstī elucidari qz dīe dñā eā dñāz ⁊ regimāz
oim p dīca. De mōarchia āt vnūscū mūg xpi
testat⁹ ē eo qz sine mīs pūdictio neqz potat
fieri. Insup nouerat qz p mīr iūtare filij re
stamētū si i sui pūdictū sit pfectū. Itē pr ac
culare vt iōfficiōsū. vt p p glo. i. cū fili⁹. ff.
de iōff. re. Seqt āt p dīca. l. cū p dīca. ⁊ dī
ces. Ex his oibz apūllime claret qz mī Jelu
maria hereditario iure oim qz sū i fra deū hz re

I Hale dñi. z felici obfiet pncipatū. **¶** Duo/decima ei⁹ excellētia dicitur dispensatio. dicitur qd scus Bernardin⁹ vbi s. ait. A tpe qd ego Maria oim gra/ rū dispē/ sacrir

decebat natura. tñ vltie pfectōis flamma/ tio vsqz ad pñū regis dilata ē. z soli regi refer uata. Na em entia vni ens nobilissimū ap pēbat. vniētia vni nobilissimū viues. Lo ceptōes nobilissimū pceptum. Natiuitates optimū nascibile. Rōnalia singlarissimū rōnale. Spūalia excellēssimū spūale. Et breuē omes creature appēbat vni qddaz pur creatū. His aut sic existētibz pfect⁹. pū sum est mūdo de vna femia sup oēs bndicta: q vnicō solo pñū oibz generibz rez summa et vltimā pfectōz adduxit. Adūte diligēciaz qz hec bndicta puella tāā pfectōz attulit vni uerfo qz vltē pfectōis nō ē capax. Nec deul pr ordiata pñte ipm pficere vltē pfectō ne. imo si tpe pñ vlt pñtēns de femia nascere tur nīhil accēderet orbi. Quia qdqd nobili tatis. qdqd dicitur. z qdqd eternitatē. totū in oīte diffusum ē. pductū p gēne illo erit no suppositū qd generauit b. ego. Nec regi ni magnū ē qz pfectōibz oribz vltimū pñtē onē adduxit. cum z ipi vniūitatis auctori ita dixerim nōnulla adduxerit. puta eterno pncipio inceptōis exordiu. Eternitati diuie tpale periodū. Infinitati imēle quantitates corporeā. Spēie etne pulcritudinē nouā. p q bus scptū ē. His psumatiōis vidi finē qz est bñā ego Maria. Dec ille. ¶ Quarta de/ cima excellētia ei⁹ dicitur orōis. dicitur qd bndicta z in pte corpis ei⁹ pñā pñtē. pñtē z terminat totū de. z pñtē sacroꝝ ecclie dei. Lertū ē em qz oīs infimō sacroꝝ z oīa alia sacra tāqz in vltim finē. ad sacra oīm sacroꝝ excellēssimū. s. eucharistie. ordinat. qd qdē sacm pñtē dū pñs i corp⁹ xpī pñtē. qd ipa ego bndi cta de suis purissimis sanguinibz generauit ¶ Quintadecima excellētia ponit idē lance Bernardin⁹ vbi s. qz appellat retributionis sic dī. Sola bndicta ego Maria pl⁹ fecit deo vel tān vltē dicit. qzū fecit de. pñtē gene ri humano. De hā dicit i. vj. pñtē pñtē mone. ij. pñtē. ij. S vide ibi ¶ Sēradecima excellētia ei⁹ qd dicitur incohenfibilitatis. ponit idē lertū vbi s. dī. Sic diuie pfectōes oīm intellectui incohenfibilis sunt. Sic pñtē ones graꝝ qz ego sūc pñtē pceptōe filij dei soli intellectui diuio z xpo ac sibi cōphenfibi les existerūt. z qdē qz deus generaret deū. nul la reqrebat in deo dispositio. cu z ei et natura puenit vltē pñā itellec⁹ pducere. s. bñ per oīa sibi eqle. Immo ipossibile ē qz nō generet deū. pñtē suā fecūditatē. s. qz femia caperet et pareret deū est z fuit miraculum miraculoꝝ.

¶ Duo/decima ei⁹ excellētia dicitur dispensatio. dicitur qd scus Bernardin⁹ vbi s. ait. A tpe qd ego Maria oim gra/ rū dispē/ sacrir

decebat natura. tñ vltie pfectōis flamma/ tio vsqz ad pñū regis dilata ē. z soli regi refer uata. Na em entia vni ens nobilissimū ap pēbat. vniētia vni nobilissimū viues. Lo ceptōes nobilissimū pceptum. Natiuitates optimū nascibile. Rōnalia singlarissimū rōnale. Spūalia excellēssimū spūale. Et breuē omes creature appēbat vni qddaz pur creatū. His aut sic existētibz pfect⁹. pū sum est mūdo de vna femia sup oēs bndicta: q vnicō solo pñū oibz generibz rez summa et vltimā pfectōz adduxit. Adūte diligēciaz qz hec bndicta puella tāā pfectōz attulit vni uerfo qz vltē pfectōis nō ē capax. Nec deul pr ordiata pñte ipm pficere vltē pfectō ne. imo si tpe pñ vlt pñtēns de femia nascere tur nīhil accēderet orbi. Quia qdqd nobili tatis. qdqd dicitur. z qdqd eternitatē. totū in oīte diffusum ē. pductū p gēne illo erit no suppositū qd generauit b. ego. Nec regi ni magnū ē qz pfectōibz oribz vltimū pñtē onē adduxit. cum z ipi vniūitatis auctori ita dixerim nōnulla adduxerit. puta eterno pncipio inceptōis exordiu. Eternitati diuie tpale periodū. Infinitati imēle quantitates corporeā. Spēie etne pulcritudinē nouā. p q bus scptū ē. His psumatiōis vidi finē qz est bñā ego Maria. Dec ille. ¶ Quarta de/ cima excellētia ei⁹ dicitur orōis. dicitur qd bndicta z in pte corpis ei⁹ pñā pñtē. pñtē z terminat totū de. z pñtē sacroꝝ ecclie dei. Lertū ē em qz oīs infimō sacroꝝ z oīa alia sacra tāqz in vltim finē. ad sacra oīm sacroꝝ excellēssimū. s. eucharistie. ordinat. qd qdē sacm pñtē dū pñs i corp⁹ xpī pñtē. qd ipa ego bndi cta de suis purissimis sanguinibz generauit ¶ Quintadecima excellētia ponit idē lance Bernardin⁹ vbi s. qz appellat retributionis sic dī. Sola bndicta ego Maria pl⁹ fecit deo vel tān vltē dicit. qzū fecit de. pñtē gene ri humano. De hā dicit i. vj. pñtē pñtē mone. ij. pñtē. ij. S vide ibi ¶ Sēradecima excellētia ei⁹ qd dicitur incohenfibilitatis. ponit idē lertū vbi s. dī. Sic diuie pfectōes oīm intellectui incohenfibilis sunt. Sic pñtē ones graꝝ qz ego sūc pñtē pceptōe filij dei soli intellectui diuio z xpo ac sibi cōphenfibi les existerūt. z qdē qz deus generaret deū. nul la reqrebat in deo dispositio. cu z ei et natura puenit vltē pñā itellec⁹ pducere. s. bñ per oīa sibi eqle. Immo ipossibile ē qz nō generet deū. pñtē suā fecūditatē. s. qz femia caperet et pareret deū est z fuit miraculum miraculoꝝ.

Berino. II. Decoronatiōe Marie

Opportuit enim ut sic dicā feminaz eleuari ad
 quādam quādam equitate diuinā p quādam qñ in
 limitate pfectionis et grāz. quā equitate nūq
 creatura expta ē. Un credo q ad illā abyssū
 fperitūabilem oīm charitātū spūscī q i bea
 tā hōgine delcēderūt i hora diuine pceptōis in
 electe angelic? sū hūan? nūq potuit attinge
 re. qd declarās angel? Gabriel Lu. i. cu3 ab
 eo qreret brā hōg di. Qdō fierit? rē. rñdū
 letitū mysteriū igrare di. Spūscūs supue
 nieri te rē. qñ diceret. qd a me qñ ignoro: s3
 etne sapie autor q sibi soli h altissimū myste
 riū reuauit te p illuminatissimā experientiam
 edocebit. Nec ille ¶ Decima septima eius ex
 cellētia d3 sformitas: quā ponit etiā sanctus
 Bernardin? vbi s. di. Alia xpi r xps inqñtuz
 hō trāscēdit oīm ordinem pure creature seu
 create nature. Grad? aut mris sformis ē ipi
 hōi xpo cu? hūanatio itatū trāscēdit oīm or
 dine pme p dicitōis q ē oīm ex r sup inregrū
 tate ordinis vniūsi. r p pteca n potuit cōti
 neri ab vniūso. S3 dignitas mimitat? dei sic
 op? incarnatōis onera ex oīno alitū potuit
 dari. Un ecclia ad hōgine ait. Quē celi cape
 nō poterat tuo gremio cōtūliti. Hinc etiam
 ipa brā hōg Eccl. xxiij. inqñt. Hic celi circū
 tui sola. Igit hū? mimitat? atqz māterne di
 gnitat? ordo est sup total ē itegritate pmi or
 dinis vniūsi. r pñs sup totalē itegritatez
 angelicor ordinū atqz hierarchiaz. Unde
 Bern. in qdā smōe ait. Quēter capacioz cel
 diffusior terr? latior element? q illū cōtinere
 valuit quē tot? mūd? pphēdere nō potuit. et
 q tribz digit? inole terre appēdit ¶ Decima
 octaua ei? excellētia p dicit trāglitaz. de q in
 qd idē scūs vbi s. xpi filial aspect? ad mrem
 singularissim? et amozosissim? ac trāscēden
 tissim? ēē debet. ita q totā celestē curiā sū sum
 pram pter mrem nō d3 aspiciere s3 tali reue
 rētia. nec s3 ordine talis aspectus seu amor?
 Quāto aut dei aspect? alt? fert i aliquē bō
 rū. for? r alt? p brūtudinē se impmte illi. r
 rāro alt? luscipit r aspiciat acceptat ab eo.
 Igit inexplicabile est s3 qñta altitudine r la
 titudine r glie itimitate dei fili? se ingerit sue
 mri. Et pñt s3 qñta altitudine latitudine r
 inimitate luscipitur ab eadē. Talis aut dei
 ad eos fixio glie i hōmōi aspectibz beator? eo
 rū s3 qdē glie sedes ē. vñ andict? aspectus dei
 ad mrem sua regia sedes ē. Et eius i eo sessio
 seu fixio est ei? regal? r gliosa corona. vñ Die
 ro. in ser. assumptōis ait. Nō ē in cel? sblūm
 or loc? regal? solio q marīa marie fili? sblūma
 nit. Decima nona excellētia ei? d3 capactat?

de q idē scūs vbi s. ait fm Diony. In regio Maria
 celoz oia inferior? dona i superioribz i rāta per
 cellētia s3 q qñ illā ppario ē. nisi sic ē circū
 ferētia ad sū centz. Lū h brā hōg sup oīm
 ordine sit itatū q se fac ordine inōicabile s3
 cur p dicitū ē. seq? q sup inferiores oēs ordies
 tā angloz qz hōim sū sumptoz ipa ipropoz
 tionabilē ē plara. Et qd qd ē glie oi inferio
 ri glificata natura tā anglica qz humana.
 r mltō pcellēti? ē i hōg mte dei. Nec dubi
 um h reddat alioz broz mltitudo nūerolaz
 magna. qz h nihil fac ad iē maior? glie essen
 tialis seu subal. nā in spūalibz illud mai? qd
 est melius reputat. vñ p? de substantiali glia
 est in vno seraphim qz sit in oīm inferiori
 bus angel? si p ipōibile fm numez mltipli
 carenti infinitū. Sup addēdū h3 ē q null?
 inter puras creaturas ordo i cel? tātū superat
 ordine imediate sibi pūctū qz glia ma
 tris dei supat oīm qd ei inferi? ē. Et ad hanc
 intelligētiā manu ducere p? p dicitōis qdū
 r ordinū eccliaicor. Nā qd qd pñt ordinē
 inferiorē. p? etiā sacerdotal? qd. r cōpabili
 ter plus. Sic eps sup sacerdotes r papa sup
 epos. Idē qz itelligi valer i corpali bz vniūsi
 Nā oia supiora pñt oia inferiora r etiam
 p? r sit in gradibz glie infinita sapia dei
 plenissime ordiauit. Nā fm aplm ad Romā
 j. Iustissilla dei a creatura mūdi p ea q scia
 sunt itellecta spūscū. i. aspectu itellectur.
 Decille ¶ Vigesima ei? excellētia d3 vniōis.
 quā idē scūs vbi s. sic declarat dicit. Quāto
 bñmag? vniūsi cū deo: tāto gloriores fiant i
 eo. Des aut creature sū iū cre nō tāū vniūsi
 deo qzū sola brā hōg ¶ Ad cur? itelligētiā
 notādū est q sex s3 ascēsus seu gā vniōis i
 deū qbz creaturei cū gēdātū ascēdūt Prim?
 est creatōis. scd3 cognitōis. tert? dilectōis.
 qz? glificatōis. qñ? mital? pceptōis. sext? p
 sonal vniōis. P:im? aut vniōis ascēsus est
 creatōis. i. p pncipatōz essendi. p quā entia
 pūngūt deo vt cause efficiēt r finali. Scd3
 sc3 cognitōis sit p vim cognitōis sūe intelli
 gēdi. p quā itellectualia vniūsi deo vt s3iecto
 itelligibili p grām fidei q vniūsi ei vt super
 naturali credibili. Tert? dilectōis sit p
 nū gratificatōis amor? p qd vniūsi deo tāqz
 amico r amato. Quār? glificatōis sit per
 visignē r fructuōē glie sempitēne. p quā aīa
 vniūsi deo r obiecto beatificato factaliter vīa.
 qñ? s. maternal? pceptōis fact? ē in incarna
 tiōe s3bi p quā brā hōg sacra ē mī dei. ita vt
 vna atqz eadē esset caro hōgis r caro xpi: non
 p dicitā in xpo diuinitate ei? s3 aut sc3

personal' vntionis soli xpo cōpetit. In q̄libet ac
istoz exis excedit i infinitū quēlibet alterius
inferior' q̄d'. Quia inferior in sua specie in
finitis multiplicat' supiori eq̄pari nō valet
q̄d sic patere p̄t. Prīmū em p̄z. q̄z eē in infi
nitū excedit nō esse. q̄z talia infinita nō equi
ualet mīmo pūcto cēndi. Scdm etiā pater
q̄z infinita intellectalia intellectu carētia vnt
intellectu equalere n̄ pnt. Tertiū etiā pater
q̄z infideles z inimici deo nō equalent vni fi
deli z amico dei. Un' Proū. xvj. scriptū est.
Melior est vn' timēs deū q̄ mille filij impij
Quartū etiā p̄z. q̄q̄d dari p̄t extra vntiones
dei: nō equaler vni brō. q̄z oīa sū sumpta non
facerēt vniū bñm: q̄uis p̄ quo maior grad'
gl'ie: s̄p̄z meritorie z p̄ modū semiarj. i. do/
no gl'ie p̄phēdat. z q̄dāmo tale donū dici va
leat. q̄ ad q̄d excedere inferior' gl'ie graduz
Quintū q̄z p̄z. nā illa vntio q̄ est p̄ origiale
siue maternale p̄ceptōz: trāscēdit oēs infērio
res in infinitū put in hac vntione siue ascēsu
inclūdūt matern' amor sibi correspōdens vt
plenarie p̄sumat'. q̄z sic oīs amoris gradus
summat' in gl'ia. sic matern' amor' p̄su
mat' in Maria. Sextū z vltimū in sup p̄z
nā ascēsus q̄ est p̄sonalē vntione tante tran
scēderie est q̄ reliq̄ citra ipm infinities mul
tiplicari nō possent illi equalere. Et loqr p̄
ut in p̄sonalē vntione inclūdūt brificata infērio
mētia p̄sonalē deo vntē. Ecce q̄ q̄nt' ascen
sus vntionis i deū. s̄p̄ maternale p̄ceptōem i
infinitū excedit oēs alios p̄cedētes. Et q̄ ma
nifeste apparet q̄ q̄ntū in p̄nti seculo tal' vntio
excessit alias vntiones in grā: tantū nūci pa
radiso excedit in gl'ia. Nec ille. ¶ Vigesima
p̄ma excellētia ei' quā p̄dicat' sc̄tus tāgit i s̄p̄
bis p̄positis dī: gl'ificatōis. vñ etiā ait vbi s̄.
sic excepto xpo rata grā a dño p̄gini data ē:
q̄tra alicui creature dari possibile erat. ita da
ta est illi largitas gl'ie. nā i paradiso diuine gl'ie
p̄icipatio ceteris q̄dāmo p̄ pres dat'. sed fm
Bern. brā p̄go Maria diuine sapie p̄fūdū
simā vltra q̄ credi valeat p̄nerrauit abyssuz
vt q̄ntū sine p̄sonali vntione creature cōditio
p̄cipit illi luci iaccessibi videat' imersa. Nec il
le. Qui etiā ait. Sc̄ti collocati celo in aglo
ru hierarchias fm merita sua. Aliq̄s em col
locat' in anglos. alios s̄o in archangelos.
q̄z mag' meruit. alij aut alit' q̄z plus meruit
Tu s̄o mī dei dignissima vbi collocata es?
An i p̄ma hierarchia vñ i sc̄da vel in tertia?
Terre nō: s̄z alit'. Data ē ei tibi sedes altissi
ma p̄p̄filiū tuū dulcissimū. Et iō bñdica
tu sup oēs m̄lieres. i. sup oēs creatas p̄p̄filiū

S
Maria
sup oīs
gl'ificata

pradicta p̄uilegia z innumerabilia alia q̄ tibi
tulit dulcissimū fili' tu' q̄ sit bñdica' i secula
seculoz Amē. Idē q̄z sc̄tus vbi s̄. inq̄. Dñs
ait Joh. xiiij. In domo patris mei mansiones
m̄te s̄t. i. fm glo. diuisa p̄mia meritor'. Et. j.
Loz. xv. dī. Stella a stella differit i claritate
id ē beat' ab alio brō i bñtudine. ¶ Un' eaduer
tēdū fm Rich. z Bonanē. i. iij. dī. xliij. q̄ in
bñtudine duo p̄siderāda s̄t. Prīmo bñtudis
obiectū. i. increatū bonū. q̄d exis vñū z idē
ab oibz p̄cipat'. Sc̄do p̄siderāda ē ipsa dī
positio brōz p̄ quā illud bonū clare videndo
z p̄fecte diligēdo p̄cipat' ipm. Ex p̄te igit ob
iecti p̄cipari null' alio beator est. s̄z omēs i
gl'ia sunt eq̄les. q̄z idē est obiectū q̄d p̄cipat'
oēs. S̄z ex p̄te dispositiois brōz vñ' altero
beator est. q̄z vñ' alio tū clari' videt' z p̄se
cut' amat. His igit p̄missis notādū est q̄m
mēla dilectio brōz quā in se hñt multiplicat
int' eos q̄m i finitū numerū gaudior' fm p̄fecti
onē diligētū z dilector'. Ex q̄ crecūt supen
do mō differētie gl'ie accēdētis inter illos.
Tres eist' differētie int' brōs. Quidā nāq̄ i
ter se i gl'ia sunt eq̄les. Quidā s̄o alijs ma
iores: z aliq̄ minores. Et fm Aug. sup Joh. an
ter eos nō ē aliq̄ inuidia dīsp̄rī claritat'. q̄m
regnat i oibz vntas charitat'. Et Grego. in
moral. inq̄. Tāta vis i illa pace nos lociat
vt q̄d i se q̄q̄ nō acceptit' se accepisse i alio
exultet. Una cūq̄s erit bñtudolericie. q̄uis
nō vna sit oibz s̄bimitas vntē. Ex ab his oibz
bus sic concordibz honorat' p̄go brā. Prīo em
s̄t q̄dā in gl'ia eq̄les. z hi duplicat' p̄cipat' ac
cidētalē gl'iaz ex mutuo amore. q̄z eq̄li men
sura se diligūt z se diligere cōgscūt. vñ q̄libet
brūs de q̄libet sibi i gl'ia cōeq̄li tātūz gaudet:
q̄ntū de semetipso. exēlue em nō itēlue. z idēz
de s̄bilit' infra dīcedis s̄. Ric. vbi s̄. Sc̄do
aut q̄dā s̄t i gl'ia maiores. z hi duplicat' sibi
gl'iaz accēdētale p̄ q̄libet q̄ i gl'ia ē sibi minor
q̄z de gl'ia cūq̄s libet i loz minor tātūz gaudet
q̄ntū de sua p̄p̄a. cū quēlibet ipoz fm suā capa
citatē itelligūt gl'iosuz Tertio s̄o q̄dā i gl'ia
s̄t minores. z hi toties duplicat' sibi gl'iaz ac
cidētalē q̄nties gl'iosiores se esse cōgscūt eos q̄
p̄p̄ amore eoz duplicat' gl'iaz suā. Nunc
ad p̄positū statuant' ex vna p̄te integrat' to
tū amorē quē hñt sc̄i ad inuicē. Aliq̄ ex altera
p̄te amorē q̄ minor beat' diligūt gl'iosam p̄gi
nez. Et credo q̄ talis amor minimi gl'iosi ex
cedat oēm aliū amorē beator' simul sumptū.
tā angelicū q̄ humanum non inspiratū i
beatam virginem vel in christum hominem
seu in ipsū deū. Et licet ad hoc plurēs p̄o

In bñm
die duo
p̄siderat'

Maiores
est amor
minimi
ad maius
am q̄z ob
iū bonū
in inuicē

Bermo. II. Decoronatiōe Marie

sent rōnes dari. tñ breuitatē cā q̄ttuo: s̄biu
gamus. Primo rōne p̄ceptōis. Talis enim
minim⁹ beat⁹ dare cognoscit q̄ brā s̄go cum
sic mīr dei pl⁹ posuit p̄ sua salute q̄ poluerit l⁹
ponere poterit tota rōnal natura s̄l supra.
p̄siderata excellētia dilectissimi filij sui q̄ su
it instrumentū sue redēptōis saluatiōis et glī
ficatiōis. Cōsiderat⁹ etiā s̄gonis meritis et
suffragiis ac exemplis. Secūdo rōne p̄passio
nis. talis nēp̄teat⁹ ap̄ te intelligit q̄ tota ra
tionalis natura nō sustinuit nec sustinere po
tuit tātū dolorē et penā p̄ sua redēptōe q̄ntā
sola sustinuit dei mīr: p̄siderata dilectiōe eius
erga filiū suū. Tārus enim fuit dolor s̄gonis in
more xpi s̄m q̄l dā q̄ si oēs creaturas q̄ pati
possunt diuideret: omēs subito inierit. hic
tñ dolor s̄gonis p̄fuit q̄ sup̄uenit i cā i ipsi
aia dādebat. nec sentitue p̄ti corporis: ne an
debitū rps subito moreret p̄mittebat effundi
Tercio rōne glīficatiōis. Tāta est em glīa s̄
gonis matris dei: sic ex p̄cedētib⁹ patet. q̄ tā
cum excedit in glīa naturā angelicā et huma
nam simul iunctā: q̄ntū circūferētia firmamē
ti excedit i magnitudinē suā centrū: cū intel
ligat i filio suo se q̄l altēz ipm deitate vestitā
Quarto rōne dilectiōis Tā est em amor be
ate s̄gonis ad quēlibet minimū glōriofum: q̄ i
regno celoz natura angeli et hūana diligens
aliquē iā beatū est sic p̄dicat q̄l centrū ad cir
cumferētia firmamēti. vñ min⁹ respectu amo
ris q̄ ipa s̄go glōsa minimū beatum amat.
p̄siderato fontali p̄ncipio vñ tal amor origi
nē habet. Et p̄p̄ hūc amorē s̄gonis gaudiū du
plicat: dū illū beatū iuxta capacitātē suā cer
nit pleno et q̄eto desiderio glōsolum. Et sic per
hūc amorē et p̄ hūc modū p̄ q̄libet scō multi
plicat s̄gonis gaudiū in celo. Vidēs autē semī
nim⁹ beat⁹ tantū diligētiā et s̄gonē q̄ p̄pter euz
tāta in ea glīa crescit: intātū inflamat in amo
rem ei⁹: ac tantū lētificat de glīa ei⁹ q̄ q̄ciens
intelligit eā se in glīa sup̄are: toties de glīa
eius plus q̄ de glīa p̄pria iocundat. Si ergo
minor s̄gonē q̄ est in regno celoz tantū a be
ata s̄gonē dilect⁹ est: et tantū diligētiā cā: necessa
rio sequit⁹ q̄ oēs scī q̄ in glīa s̄m maiores: am
plius diligant ab ea: atq̄ amplius p̄ amorē et
dilectiōis feruorē inuocant i cā. Et q̄ accidē
talis glīa i ea p̄p̄ illos: et in omib⁹ p̄p̄ illam
multiplicat. Quis q̄ exp̄mere posset infinita
rem gaudiū et amorē q̄b⁹ actiue et passiue glō
riosa s̄go Maria hac accidentali glīa varie
iocundat et honorat. Nōs at de differētiē bea
toz p̄nt dīci luna s̄b pedib⁹ eius collocata. q̄z
rātū differt ei⁹ accidentāl glīa a glīa oim p̄di

ctoꝝ q̄ntū sola p̄p̄rietatib⁹ lune. **De sancto**
Bernardino. ¶ Vigesima secūda excellētia
ei⁹ de commissiōis. De q̄ scīus p̄dicat vbi sup.
ait. Varietas q̄ circūdata afflūt s̄go glōsa
a dext⁹ dei ē glīa. q̄ s̄ nob in h̄ seculo p̄grinū
dispensant p̄ eā: vñ maxie honorat. Ad h̄ em
singulare officiū diuinit⁹ ab eterno electa est
Uñ ipa p̄p̄. viij. testat dīces. Ab etno or
dinata suz. s̄. disp̄latrix glīa celestī. Ut ac
h̄ officiū suū facili⁹ ereq̄ possz. p̄p̄ scē trīni
tat⁹ maiestātē est i glīa s̄blimata. Et istud est
diadema sp̄s et corona glīe q̄ s̄go sup̄ ange
los coronat. vt intra trīnitatē glīam ipa sola
ampli⁹ sit electa ac p̄p̄ beatissime trīnitat⁹ di
ligat glīa. capiat. sentiat et fruāt. q̄ oīs alia
pura creatura s̄l sumpta. de cui⁹ glīa post fili
um p̄cipiat vniūsi. **Hec ille.** Qui etiā ibidē
exorat ipa beatā s̄gonē exclamās et dīces. O
femia ab oib⁹ et sup̄ omia b̄ndicta. Tu nobili
tas et p̄seruatio gener⁹ hūani. Tu meriti la
tūdo et p̄sumata p̄as oim creator. tu vni
ca mīr dei. tu dñā vniūsi. regia mūdi. Tu di
sp̄latrix oim glīa. Tu p̄sumatio vniūsi et ce
leste scē deoz. Tu nra satisfactio digna co
rā largitore cūctoꝝ bonoz. Tu oim fructum
bonoz et glīa sc̄p̄hēbil magnitudo. Tu p̄
electi et dignissimi vasculū a p̄mo artifice
fabrefactū eēntie dei capax replū dei. Tu hor
tus deliciaz. tu erēplū oim bonoz. solatio de
uotoꝝ. et tot⁹ salut⁹ radix et ornamentū. Tu
porta celi. lēricia padisi. et vltra q̄ dīci possit
glīa sumi dei. **Cere balbutiēdo has laudes et**
excellētiās tuas p̄nūciam⁹. s̄z tuā immensaz
dulcedinē supplicat exorā: vt tu suppleas
benignitate tuā iufficiētiās nras vt te digne
laudare possim⁹ p̄ infinita secula secl⁹. **Amē**
¶ Nos autē dicere possum⁹ p̄firmādo supra
dicta q̄ b̄tissima s̄go ē cācellaria in celesti cu
ria. **Nā videm⁹ q̄ i cācellaria dñi pape cōce**
dunt tria genera lraz. Quedā s̄ simplicē ius
ticiē. Aliē s̄ pure grē. et terciē s̄ mixtē q̄ cōti
nēt iusticiā et glīa. Et s̄m hūc modū de i cu
ria sua celesti h̄z tres cācellarios. **Prim⁹** ead
quē spectat dare s̄ras simplicē iusticiē. Et iste
est michael archāgel⁹ q̄ s̄m picturaz r̄p̄nra
tioz p̄derat aias i statera. s̄. tā bonas q̄ ma
las: vt bonis s̄m magnitudinē bonoz et ma
gnitudo p̄mtoꝝ aut illd Zach. iij. **Ere q̄bit**
glīa grē ei⁹. Nā aut s̄m mēlura delicti de
mēlura supplicij. aut illd Apoc. xviij. Quā
tū glīficauit se et i delictis fuit tātū date ei tor
mentū et lucrū. Et **Prouer. xviij.** dīcit. Pon
dus et statera iudicia domini sunt. Facit ad
p̄dictā lex p̄dij. s̄. de incen. xviij. et nau. cū s̄.

Maria
oim gra
rū dei di
sp̄latrix

U

De p̄
h̄z tres
cācella
rios in
curia sua

Secus cancellari? ad que spectat dare litteras
miras. i. iusticie et misericordie et beatus petrus apostolus
q in palacio dei e ianitor constitutus. vbi se due
portes. i. porta iusticie et misericordie. Na p portas
iusticie ingredunt illi q saluant ex opibus iusticie
p portas vero misericordie ingredunt illi q saluant
ex sola dei misericordia et gratia sine operibus. Et istam
differentiam agitat apostolus ad Romanos. iii. di. Et ait q
operat merces non imputat sibi gratiam sed sibi debet
tamen. Et qd non operat credenti a se eu q iustificat
impii reputat fides et ad iusticiam sibi ppositi
tamen gratia dei. sic et David dicit. beatitudine hominis
cui de? decepto fert iusticiam sine operibus: cuius ait
Beatus vir cui non imputabit dominus peccatum. Dec
ille. Io Petrus pingit cum duobus clauibus. qz cu
vna aperit portam iusticie. illis. i. q dicere possit
cu ps. Aspice mihi portas iusticie. et ingressus
in eas pretebor domino etc. Cu alia vero aperit por
tam gratie et misericordie. s. illi qd dicit ad Eph. ij. Gra
tia est iustificatio est p fide. et non ex vob. Dei
enim donum est: non ex operibus ne qd gloriatur. Tertius
cancellari? est ille ad que spectat dare litteras pu
re gratie et misericordie. Et officium huius beatus dgo. et
io dicit mihi gratia et misericordia. Un refert Maurilius
ro. archieps. q cu qda beatus dgoni deuotus in tri
bulacione multa esset. ipa gloriose dgo sibi appa
ruit: et an se cognosceret requirit. Quo inde
te q no. Illa ait. Ego sum misericordia mihi. De
inde subdit idem archieps. O Maria mihi scia
gratia et misericordia mihi pietatis et indulgentie: apertum
pietatis et suscipe in mortuis i pietas. Istas autem
litteras misericordie dat solus in pnti vita. Na aia/
bus ceciderit qbusda dat litteras pure gratie. alijs
vero simplicis iusticie. et qbusda mixtas. i. iusti
cie et gratie. Quidam enim fuerunt sibi valde deuoti
et istis dat litteras pure gratie p qd madat vt detur
eis gloria sine aliquo purgatorio pena. Alij autem
fuerunt miseri peccatores et tunc deuoti. et istis
dat litteras simplicis iusticie. p qd madat vt eis
fiat digna vindicta. Alij vero fuerunt i deuotione
repidi et remissi. et istis dat litteras iusticie et gratie
sibi. p qd madat vt et gratia eis fiat. et tunc illis in
ferat aliquo purgatorio pena ppter negligentiam et
torporum. Et ista significat in Hester regina q
vt h. Hester. viij. c. scripsit litteras vt iudei sal
uarent. et hostes interficerent et pauperibus
manuscula darent. Iudei enim figurant b. dgoni
nis deuotos q ipas laudat et glorificat. qz iude
us interpretatur fides. et isti portat secus litteras sue
saluatoris. Hostes sunt peccatores miseri. et isti
portat secus litteras sue damnationis. Pauperes sunt
in deuotione repidi et remissi. et isti portat secus
litteras sue purgationis. p qd madat vt tunc eis
manuscula. i. pua pmita. Na fiet qd eis gra

ppr aliquo deuotoz. s. pua et cu purgatorio pe
na ppter negligentiam et torporum. ¶ Uicelunaret
ria excellencia beatus dgoni affectu. p autem de Maria
sup omnia affectu
filiis
diligenda
clarat de pbadum hac verissima conclusionem
tribus rationibus. i. q qlibet aia tenet affectu et
cordialiter diligere beatam dgonem sup omnes pu
ras creaturas. Prius autem ratio dicitur sublimationis
Teste enim Seneca. v. de beneficiis. Quicunq
non reddit equales p suscepto beneficio: vicin
ingratitude incurrit. Et Greg. ait. Cu au
gent dona: res etiam crescunt donorum etc. qd di
cat Greg. et Seneca. Tanta dicitur de dilectione et
charitas cuiuslibet erga benefactorem suum quanta
dignitas et bonitas domini suscepti seu beneficii
quod pr. Na si quis sublimaret vnu viliissimum
rusticum ad dignitatem militis. comitis vel mar
chionis. talis vniqz ratio teneret illi diligere q
eu sublimauit quia fuit donum sublimationis et
dignitatis illi collate. Multo autem magis euz
teneret diligere si eu sublimaret ad dignitatem
ducalem regalem aut imperatoriam. Si si illi sub
limaret ad dignitatem episcopalem vel ad cardinala
tum seu ad papatum. tanto enim magis teneret
diligere quia spirituales dignitates omnes re
pales excedunt. vt dicit in c. solite remano. et ob
q summus ppter imperatorem ancillit in spuali
bus. q tato talibus sunt digniora quia aia p
fert corpi. Et qd oibz p qd dicitur de benedicta dgo
amari ab humana natura q illaz pnerit ac
sublimauit et exaltauit vltz ad dignitatem et
altitudinem diuinitatis atqz ipaz naturam humanam
q in copatione dei est viliissima reificauit dū il
la deo iuxta i unitate persone sup qua digni
tate ipse deus est. Apoterea sua nullo pacto posset
humanam naturam magis eleuare et sublimare. Na
ex tali inseparabili coniunctione deus factus est homo. et ho
mo deus. q gratia et q dono nihil magis vniqz ab ipso
deo recipi posset. dicente Aug. in iij. de trinit. c.
rix. In rebo p rps oris illa summa et excellens
ma gratia est qd homo in unitate persone deo coniunctus
est. Et Bern. dicit. Idcirco dei filius ex elem
tia homo factus est vt homo fieret deus. q elemetia
nulla maior potuit repiri. Et qd huius vix p
batrone pueroris sue afflictionis. Teste enim
pho in li. de pp. re. Inferior spiritus superior co
iuncta accipit similitudinem et deuotionem super
rioris speciei. vt patet in fluminibus q cu ha
beant specifica notia cu p se existunt. tunc cu iux
tunt cu mari perdunt nomen proprium: et mare
appellatur. Similiter si filia alicuius rustici
ei coniungatur in matrimonio cu aliquo rege vel i
peratore. respectu talis coniunctionis non amplius ru
stica: sed magis regia vel imperatrix vocaret. hu
manitas igitur q mediat in temperata virgine

¶ Maria
sup omnia
affectu
filiis
diligenda

¶ Incarna
tio vni
maxima

Bermo. II. Decoronatiōe Marie

pūcta fuit dignitati pbi dei. gaudet pūctio
 ipi dūitatis dū hō ex ipa pūctiōe digne
 appellat. O grādis dignitas. o magis blimi
 tas. o ineffabile pūctio. o inenarrabilis pūro
 gatiua. q. ipa brā ego (vt sic dixerim) fecerit
 deo hoīem. et de hoīe xū. Lū ei (vt ait An
 lū in li. monologio) deo nihil maius cogita
 ri possit. hec bndicta ego ad tāta dignitatez
 blimauit hūanū gen? q. maior nō valet co
 gitari. Nullū ei dignitatis et excellētie sūt an
 geli et archangeli atqz oēs alij bti spūs i ppa
 riōe hoīs testificati. cu tū an tāle blimatiōem
 hūane nature. minor angel? padisi nobilior
 est? necdū natura sū glia q. libet hoīe nōdū be
 arificatio. ppter qd ppheta inq. deo ps. viij.
 Minuisti eū paulo min? ab angel. Et sal
 uator ait de Ioseph. Mat. xj. Qui minor
 est i regno celoz maior est illo. Ad hāc aut di
 gnitate testificatiōis puenit nā hūana meri
 to ipi? sū glia glōrie. q. pūctā hoīs testificatiōz
 pl? sola meruit qz q. libet indidū hūane
 nature. Et pmo rōe fidelitatis qz maiorem si
 de de incarnatiōe filij dei. et de hoīs testificatiōe
 habuit qz q. libet alia psona hūana. Un iō cō
 cepit dei filiū. qz sup oēs credidit incarnāduz.
 Et ppter illi dicit Elizabeth. Luc. j. Brā q
 credidisti. Et Scōd h pmeruit rōe puritatis.
 qz em purissima fuit sup oēs puras creatas
 iō digna fuit q. de? cu ei purissima carne vni
 ref. et de ei purissimo sanguine corpus ipi for
 mare. Scōm ei Alex. de ales i. iij. pre. sū. q.
 v. ar. xvj. i corpe qōnis. et ar. xij. etiā i corpe q
 stionis. Brā ego etiā i corpe mris sue hūit
 puritate maximā q. excedebat puritate Ade
 quā habuit an pccm. Itē excessit puritate an
 geloz. qz illi crescere n pnt i merito nec de re
 scire. nec sū i puritate. Brā aut ego potuit
 pficere i merito. tūqz defect. sū vsqz ad vlti
 mū puritatis gradū possibile creature nō vni
 te deo puenit. vñ oēm puritate rōnalis crea
 ture post filiū excessit. et iō ei incarnatiōem p
 meruit. Tertiū hāc meruit rōe humilitatis.
 Quia em ipa sup oēs humillima fuit. iō dei
 fili? volēs altitudine suā humiliare vsqz ad
 assumptiōem vilissimē carnis mortal. iuxta il
 lud Phil. ij. Exul? exinanuit semetipsum
 forma serui accipiens. Nō debuit incarnari
 in ipa sū gine hūiliori creatura q. vñqz fuerit
 velerit. vt pfundissima hūilitas creature in
 finita humilitate suscipit maiestatis diuine.
 Et iō Bern. assignās rōz qre brā ego facta
 est mī rei. ait sup Missus ē. Humil? em fuit
 in corde. humil? in vbiis. humil? in factis. hūil?
 in pūctiōe. humil? in obsequijs. Dicit qz

sanct? Bonauē in. iij. dīl. iij. art. ij. q. ij. q.
 brā ego Maria pl? meruit dicēdo hūiliter
 Ecce ancilla dñi qz simul mereri possent oēs
 pure creature. Quarto h pmeruit rōne cha
 ritatis. Quia em oīs charitas et amor cuiuscū
 qz creature tā hūane qz angelice. cōpar? amo
 ri et charitati brē sū gis. est qsi qdā stilla liqūis
 in cōparatiōe aque maris. vt alibi declaras
 tum est. Jo dei sapia (que vt ait Proū. xxiij
 Ego diligētes mediligo) cēnēs se amari ma
 gis ab ipa sū gine qz ab omī alio indidūo
 humane nature. pot? voluit (vt dignū erat)
 ei pūngi p amorē et nature vñtiōē qz alicui
 alteri. Et ppterea Hier. xxi. inquit eidem
 vīgini. In charitate pperna dilexi te. iō at
 traxi te miserās tui. Quinto h pmeruit rō
 ne pietatis. Teste em Amb. pietas et clemen
 tia est pclarissima atqz excellētissima virtus.
 Un Tull? i orōe facta p laude celaris dixit
 put etiā rectat Augu. i. ix. li. x. cū. dei. c. ix.
 Nulla de sūctis plurimis grātor aut ad
 mirabilior est misericordia. Doēs em ad de
 os nulla re ppius accedūt qz salutē homibz
 dādo. Pūssim? dei fili? nō nisi i pūssima sū
 gine Maria debuit incarnari. Ipa nāqz sup
 omnes creaturas puras pietate repleta fuit
 Nā ante incarnatiōem filij dei adeo peccato
 ribus a via veritatis errantibz compatiēba
 tur. et p eis diuina maiestate iugiter depaba
 tur. q. de ei cōpassione dī. Tren. ij. Facta est
 magna velut mare pūctio nra. Hātebat em
 maximū zelū aīaz ad imaginē dei creataz. et
 ad implendā padisi domū. Un dicebat deo
 illud ps. lxi. Zel? domus tue comedit me. Fi
 lio quoqz suo moriēti magis ppassa est qz om
 nis simul pura creatura. vt diffule pbauit in
 decima pre pncipali hui? opis sermōe. j. Li
 cer quoqz sic tenerrime compateret eidē vni
 genito luo quē propijs oculis conspicebat a
 perfidis iudeis sic crudeliter flagellari et cru
 cifigi. tamē eis dē compatiēbat. et pro ipis pa
 trem et filiū ac spūritum sanctū cordialiter de
 precabatur. vt remissione de tanto peccato et
 crimine tam horribili mererent accipe. Un
 de fin Bernardū prompior erat in remis
 sione iniuriarū a crucifixoribus suo filiū illa
 tarum. qz essent crucifixoies in illatione ear
 rum. O charitas ineffabilis. O amor inco
 perabilis. O pietas viscerosa. O misericor
 dia excessiua sū ginis bndicte. Profecto si pos
 sibile fuisset q. aliq. mulier pcepissz et pepissz
 oēs anglos et hoīs. et bi oēs occideret in pū
 tia ipi mris. et ipa occidētibz eos iniuriā re
 mitteret. licet magna diceret ipsi? clementia

Maria
 oim pū
 luma

Maiores tñ sunt pietas et clemencia ipsi pñssi
me pñssis. dñi liberalis pñssit illis qñ sunt et dei
filiu occiderunt. Lñ vita oibz angelis et ho
bus incopabilis erat magis estimada. Reu
tendo igit ad pñssibile pñssit. dico qñ hu
mana natura (vt s. dixi) sit deficiata media
te pñssine qñ dignitas est sublimitatis atqñ alti
tudinis infinita. tenet qñ libet hñ. et si nñ actu cñ
sit impñssibile: tñ desiderior et voluntate ipsam
sacratissimā pñssine infinito amore et infiniti
ra charitate cñctis diebz vite sue. imo i cñctis
cordialit diligit. ¶ Sedo idē pbat rōne di
gnificandis. Sic em hñ in clerici officia.
de vi. et ho. de. Maiores dignitati maiores co
perit ornat et honor. Lñ igit brissima pñssine sit
dignissima mñ rei. qñ dignitas excedit omnē
hñanā et angelicā dignitatē. id sup oēs creatu
ras dñ reuereri et amari. Et pñssinat pñssita
rō sic. Bonū naturalit et diligibile fm pñm
j. eth. Ergo qñto magis aliqd hñ de bonitate:
rāto magis et diligibile. Sz b. pñss sup oēs
puras creaturas fuit et est optia. qñ sup oēs
est diligēda. De nñqñ illi pñssit rāta bonita
tē ac gñaz. tantāqñ dignitatē qñ maiorē alicui
pure creature deo nñ vnite pñssalit pñssere nñ
potuit. qñ nulla tal creatura maior bonitatē
vel gñe atqñ dignitatē capax fuit. vt pñss ex di
ctis bri Bonanē. l. j. di. xliij. Et idē ipam rei
mrem tenet oēs angli et rñnales creature di
ligere et reuereri sup oēs alias creaturas. Im
mo si de de nouo crearet alios angelorū atqñ
creaturaz intellectualū spēs oibz alijs crea
tis digniores. nulli tñ cñt dignitatē (vt sic
loqr) in copatōe dei genitricis. reuerētiqñ ipaz
sup oēs creaturas amare et reuereri. ¶ Tertia
rō dñ dilectōis. Lñ em amor debeat esse reci
procus. i. eth. vt patz etiā in lenonibz et me
retricibz. et qñ pl⁹ cñtia i bonis. Cñ Jsa. j.
di. Cognouit tos possessorē suū et asin⁹ pñsspe
dñi sui. Nunc est qñ cñ brā pñss vñsqñqñ cor
dialit diligit. qñ vñsqñqñ (nisi sit peior adul
tero et cane atqñ bestijs) eaz ex corde diligit
bz. N. autē brā pñss nos cordialissime dili
gat. pñss sic declarādo. Luz em sit quintuplex
amor. i. seruilis. quēbz seru⁹ ad dñm suū. de
qñ dñ. Mar. xxiij. et Lu. xij. fidelis seruus et
pñssēs quē pñssit dñs sup familiam suaz
Sōs ac amor social. de qñ dñ. Eccl. vj. Ami
co fideli nulla ē pparatio. et nñ est condigna
pñsseratio auri et argenti pñss bonitatē illius. Et
autoz libri qñ dñ facit. c. vj. canit. Utile⁹ hoī
nihil ē qñ fid⁹ amic⁹. Terti⁹ pñss dñ amor nafa
lis. pur est parentū ad filios. et ecōtra. qñ ma
ior est pñsseratio de qñ dñ. viij. eth. Generātis

ad genitū naturalis et amicitia. scz magna.
Quar⁹ aut est amor matrimonialis. i. vñ
erga vxorē. et ecōtra. et iste amor excedit sup
dictos. Cñ Ben. ij. di. Relinquet hñ pñss
suū et matrē suā et adherēbit vxori sue. et erūt
duo in carne vna. Sz qñtus amor dñ cele
stialis. qñ est celestū angeloz et beator. et exce
dit oēs pñsseratio. Est ei rāte pñsseratio et magni
tudinis qñ sol⁹ amor vñ⁹ angeli ad nos. et pñ
fectior et intensior actu qñ ois amor. Quadru
plex pñsseratio actiu⁹ et passiu⁹ in pñss vita. qñ
ex diuina vñssione causat amor pñsseratio et effi
caci⁹ qñ simplicit⁹ ex fide. Et posito qñ agel⁹
inferioris choi nos diligit cñ mille gñdibz
charitatis. claz est qñ archangel⁹ qñ maioris
capacitat⁹ in decuplo nos magis diligit. i. cñ
decē milibz gradibz charitat⁹. Alēde glūccel
sine vsqñ ad seraphim. i. pñss multiplicādo amorē
in decuplo. Quibz pacz si ponat ab vñno late
re ois amor pñsseratio qñtriplex. ab alta vero
amor pñsseratio pñsseratio dico qñ ipa sola incopabili
ter nos plus diligit. maiorisqñ charitate nob
afficit qñ ois pñsseratio simul. Nā sic pñsseratio
est fm sniam Dion. in li. de angelica hierar
chia. Charitas et amor superioris ordis i cōpa
ratione inferioris: est sic circūferētia ad suū
centrū. Et idē cñ beata pñss sit sup oēs ordi
nes et hierarchias angelicas exaltata intāū
qñ ipsa facit ordinē et hierarchiā in cōmūnica
bilem vt pñsseratio. sequit⁹ qñ ois amor aglorū
et cōz in cōparatōe ei⁹ est centrū terre in cōm
paratōe ad circūferētia ipsi⁹ terre et oim ce
loz. et sicut aper⁹ et cacumē ac⁹ i cōparatōe tot⁹
mar⁹. Cñ de ipa inqñ Hiero. in sermone ad
Eusto. Totā cñ incā duerat diuin⁹ amor. scz
nñ solū in amorē sui sz etiā nri. Et idē ipsam
cordialissimā dilectōe amare tenemur. ¶ U
gelimaquara et excellētia ei⁹ dñ honoratiōis.
Dei nñqñ fili⁹ honoratit mrem suā in vita. i.
morte. et post mortē. Nā in vita ipsi⁹ matris
sue qñtuor illi fecit honores. ¶ Prim⁹ honor
fuit qñ magis famā ipsi⁹ qñ pñsseratio zelauit. Et
hoc qñ spōsam illā hñe voluit. Post⁹ em vo
luit putari ad tps qñ esset natus ex matrimo
nio qñ matrē suā infamari de adulterio. Cñ
Amb. sup Lu. ait. Idcirco xps matrē suā vo
luit respōsari: ne temerarie pñsseratio adure
retur infamia. Naluit autē aliquos desuo
oim qñ dñ matris pudore dubitare et. Secū
do eā honorauit qñ p ceteris mulieribz qñ fue
runt an illā. et qñ postea fuerit vñ erunt. ipaz
elegit in matrē. Cñ ei dicit Sedul⁹ poeta.
Nec pñssā filiz vñsa es nec hñe sequentē So
la sine exemplo placuisti femina ppo. Terti⁹

Maria
affectuo
sissime
diligēda

Maria
nos plus
omnibz
diligit

B
Maria
a xpo su
p oēs ho
norata

Amor
quintuplex

Maria
nos p
posse
notari
tenemus

Sermo. II. De coronatiōe Marie

us honor fuit. qñ dignat' est ei' fili' vocari et
subijci. Un' Ber. sup' illud e' inq't. Eya de
um regē hoim' t' angloz suū andacter appel
lar filia dices. fili quid fecisti nob' sic? Ecce
Marie privilegiū. Quis em' h' audeat ange
loz? Deinde descendit cū illis t' venit i' Naza
reth. t' erat s'bdit' illis. Quare honor fuit qñ
eam in cruce exis discipulo p'medavit. Un'
Pen' d'ami. ait. L'omist' dñs petro claves
eccl'ie. voluit t' beato Johi custodiaz delegare
Marie. Mater ē Maria. t' mater eccl'ia
S' Maria m'r xpi. Eccl'ia m'r xpianoz De
Maria xps carne suscepit. Eccl'iaz p'o dela
ter' sui carne p'duxit. E' maria p'dit' fm car
nem nat' t' eccl'ia p'ulit carne i'a mortuus
Ex maria voluit nasci. t' p' eccl'ia dignat' est
mori Ex maria sel' nat' est i' p'sona sua. ex eccl'e
fia nascit' q'tidie mēbra sua. Dixit aut' dñs
Petro. Tibi d'ao claves regni celoz. Sed
nūq'd t' b. xgo n' celi fuit. in cu' vtero x'gia/
li nouē mēsis tota diuitat' plenitudo p'ma/
sit. Nec ille. S' d'o honorauit xps m'rem suā
in morte sua. q' a' eius obitu' cu'z tota celesti
curia aduenit. t' ad felicē exēdu'z de miseria
hui' mūdi ipam inuitauit. dices illō Lān. q'
Surge p'pera amica mea. colūda mea. for
mosa mea t' veni. Jā ei hyems trās i't. imber
abiit t' recessit t'c. Que p'ba exponēs Hugo
de s'cto v'ic' d'ic. q' hyems t' imber ē vita mor
talis q' t'q' hyems ad aggrediēdū bonuz est
p'gra t' ad p'seuerādū est nubila. t' t'q' iber
est ad malū l'acina. Nā hyems interi' p'stri
git. imber p'o exteri' soluit. E' s'ist' vita p'ns i'
terius p'stringit fraternā charitatē. exteri' at
dissoluit ad mūdi vanitatē. Hyems igit' trā
s'it brē x'gini. t' imber ab ea recessit. q' nūq' in
fraterna charitate p'stricta. nec ad mūdanas
voluptates ē dissoluta. Et iō ad eternas deli
cias a suo bñdicto filio est inuitata. Tercio
honorauit eā post mortē. q' tertia die sue dor
mitiōis cū tota celesti curia ad eā venit. et in
corpe t' aia ipaz glorificauit. t' in throno glo
rie ad dexterā suā eā collocauit vt declarauit
in p'cedēti p're p'ncipali hui' op'is s'mōe p'mo
Sicut aut' xps eā honorauit ita t' nos pro
p'sse debemus ipam honorare. Primo rōne
p'st'itatis. Nā vt inq't p'ph. i'p. et h'i. Vir/
tuti p'fecte nō p't fieri p'dignus honor. Si q'
hoies virtuosī debent honorari. vt admonet
imparoz in. g. illud. in autem. de mono. coll. j.
vbi ait. Vir deo amabil' in p'uerlatōe sancta
longeuū vite pagēs rps. p'ollesq' animi p'ru
tū. t' corpis opatō ibi veneret. q' i' eo grā dī
reliet. Profecro ipa virtuosissima rei genit'

trix sup' omēs grā dei t' p'utibz plena: debet su
per omēs honorari. S' d'o rōne sup'ioritatis.
Nā. j. Per. q. d'. Regē honorificate. Si q'
reges debent honorari a subditis. multo magis
regina t' impat'rix tot' orbis. Tercio rōne be
neficialitatis. Nā fm p'ph. ix. et h'i. Bñficiat'
q'libet d'z in aliq' recipelare t' gratitudinē oñ
dere erga suū bñfactorē. Ad q'd fac. l. sed t' si
lege. S. consuluit. ff. de peti. he. t. ca. de forma.
xij. q. v. t. c. cū in officijs testa. Lū g' a bñdi
cta x'gine innumera bñficia receperim' t' q'ti
die recipiam'. nec in aliq' alto possim' recom
p'sare seu reddere vicē nisi t'reuerētia t' amo
re. seq't q' ad ipi' honozē t' reuerētiā debemus
q'tidie aliqd facere ipamq' post t'ū totu' cor
de diligere. Nisi em' ipa x'go esset: i'a sep'ius
p'ctōres ira diuina deleuisset. alioq'z p'emisset
S'z brā x'go t'q' p'ia m'r eos abscondit. Jux
illud ps. xxx. Abscondes eos i' abscondito fa
ciei tue. Sicut em' pat'io videns pullos suos
sibi nō assilari: valde odit illos. t' nisi m'r eos
abscondere: statim ipos occideret. S'z semel
la ducit eos i' abscondito. t' occulte nutrit eos
donec plume eoz assilent p'nis. q'd pater ca
rens libenter postea videt eos. Sic diuina in
sticia vidēs p'ctōres dissiles xpo in opibz:
odit illos. atq'z p'deret: nisi m'r p'ia t' aduoca
ta p'ctōz x'go bñdicta eos abscondere t' prote
geret s'z alis sue m'ltōdie: donec renouer eos a
p'ctis. facietq' ipos siles xpo i' p'utibz t' bōis
opibz. t' tūc eos rep'ntat p'ri celesti q' illos ocu
lo grē sue libere t'inet. Que omnia cōsiderant
Aug. inq't ipsi gl'iose x'gini. Q' brā x'go ma
ria. q's digne valeat grāz t' laudū p'conia im
p'dere q' tuo singulari alacrit' mūdo succurri
sti p'dito. Quas t'ibi laudes fragilitas hūa
ni gener' p'soluer. q' solo tuo p'mercio recupe
rādi aditū inuenit t'c. ¶ Et cur' x'bis colligi
tur. xxv. excellētia ipi' x'gis q' d' laudatōis.
Laudare em' eā debet omēs p'p' debiti: meri
tū t' exemplū. Primo q'd eā laudare dēm'
p'pter debitūq' cū essem' p'diti ipa nob' salutē
attulit. t' a morte eterna nos liberauit. Et iō
ipa dicere potest illud Ezech. vj. Rerorda
bunt mei liberari t'c. S' d'o p'pter meritū q'd
inde p'seq'mur. Nā ex b' liberamur a p'susioe
et'na. p'seruamur a culpa. t' digni efficiamur
vita et'na. Jpa ei inq't Eccl'ia x'xij. Qui audit
me nō p'sun det. t' q' operant' in me non pecca
bunt. Qui me elucidat' vitā et'na h'abebūt.
Tercio debemus eā laudare p'pter exemplū.
Datemus em' exemplū ab angelo q' eam taz
reuerēter salutat. A filio qui ipam in tāta
reuerētia habuit q' ei subdit' ē voluit. Lu.
ff

L
Maria
nos pro
p'sse ho
norare
debemus

E
Maria
omēs lau
dare debe
mus pro
pter tria

ij. A spūscō q̄ i eā supuenit. Lu. j. Spūsan
cus supuenit i te. Et a pre celesti. q̄ eā scitū
canit. ps. xlv. Scitificauit tabernaculū suū
altissimū. Et a toto mūdo. q̄ eā beatā prefat
i diē. Un̄ ipa Lu. j. ait. Ecce em̄ ex h̄ beatam
me dicit oēs generatiōes. ¶ Nō possum⁹ m̄
Nō suffi sufficiēter eā laudare p̄pter q̄tuor cās. P̄mo
cim⁹ ma p̄pter nostrā indignitatē. De q̄ Hieron. f.
rias lau mone ad Eusto. inq̄r. De tali tāq̄z virgīe
dare loq̄ me indignū esse p̄teor. Et. Sed p̄pter
suā dignitatē. De q̄ venerabilis Beda ait.
Si rex vniuersitas singul⁹ distincta sp̄cib⁹
in beate dei genitricis Marie laudē magnis
succlamet vocib⁹. tū dignitatē ei⁹ intelligēt/
bus surditas hoc vlt̄ silētiū apparebit. Et Da
mascenus ait. Licet mille ora. mille lingue.
vixq̄z ferrea sit. S; nec s̄ oēs lingue hominū
p̄ueniēt. eā mirificis possent efferre p̄conijs.
Dim em̄ p̄conij excedit magnitudinē. et om̄e
eloquiū ad ei⁹ excellētiā insufficiēs inuenit.
Tertio p̄pter n̄ram imbecillitatē. Un̄ Aug.
inq̄r. O felix puerperij. iocūdū angel⁹. op̄ra
bile sc̄tis. necessariū p̄dit. ḡniū p̄ugatis.
Quid ḡ dicā paup̄igenio. cū de te q̄d dīre
ro minor laus est q̄ tua dignitas meret. q̄d
de te digne referā. cū nō sufficiat lingua car/
nis tuas enarrare virtutes. Et Damasc. ait.
Qualit̄ eā laudare poterit mortal⁹ hois. h̄bū
q̄ de se p̄tulit. h̄bū q̄d manet in eternū. Que
lingua in ei⁹ laude inueniet idonea. q̄ illū ge
nuit cui oīa b̄ndicūt. et cū tremore obediunt
elemētā. Impares igit̄ illi s̄ oēs hūane lin
gue p̄conij. q̄ de itēmeratq̄ carnis sue visceri/
bus cibū nob̄ p̄tulit aīaz. Et Hieron. vbi. s.
diē. Profecto nec sc̄tis nec faciendū mihi
supperit vt brām et gl̄iosā h̄ginē dignē lau
dare queā. Qm̄ (vt vix fatear) q̄d hūma
nis dici p̄t h̄bis. min⁹ ē a laude h̄gis. Quar
to eā sufficiēter laudare nō possumus p̄pter
h̄boz penuriā et paup̄ratē. q̄s. h̄ba ad h̄ ido
nea nob̄ deficiūt. Un̄ Aug. diē. O brā h̄go si
celū te vocē. altior es. si m̄rem gentiū dicam
p̄cellis. Et Pet̄r⁹ dami. ait. Lū brissime
dei genitricis laudes scribere volum⁹. nulla in
ueniunt. h̄ba quib⁹ illas digne exprimendo
sufficere valeam⁹. Tollit em̄ facultatē sermo
nis materia singular⁹. Et Gerardus epus et
martyr inq̄r. Utinā tot mihi essent lingue q̄t
sunt celi stelle. vt oēs illas possem p̄uertes ei
B laudē genitricis dei nec tū sic me valere satiare
Maria oib⁹ cōs em̄ fuit p̄sona cōis. nō singular⁹. vt cū oib⁹
suma p̄ueniret. et ad oēs se p̄tinere oñderet. P̄mo
nāq̄z fuit p̄p̄latiua et actiua. q̄z em̄ actiui se

pe despiciunt p̄p̄latiui. appellantes eos
ociosos. et p̄p̄latiui actiuos tanq̄z terrenis
actib⁹ nimis intētos. Iō ipsa voluit esse i h̄
duplici statu. vt vtrūq̄z approbaret. Et ideo
appellat sol. Eā. vi. q̄z sic sol ē in medio pla
netaz. sic et ipsa est i medio p̄emplatiuoz
et actiuoz. Planete q̄dē sup̄iores significāt
p̄p̄latiuios. q̄ mag⁹ appropinquāt ad celū.
Planete h̄o inferiores significāt actiuos. q̄
mag⁹ applicant terrenis. Ipa ḡ b̄ndicta vir
go tāq̄z sol. ē in medio. inflāmās p̄p̄latiuios
in diligēdo et actiuos illuminās in agendo.
Sēdo ipa fuit religiosa et laica. sepe ei religi/
osi laicos p̄dēnāt. et laici religiosos iudicant
Et iō b. h̄go fuit claustral⁹. q̄z in suo thalamo
h̄itabat. et foras sine mag⁹ necessitate vlt̄ vlti
tate nō exibat. Et fuit laical⁹. q̄z ceteri semis
se p̄formabat. et cū eis ad templū et ad dīes
festos ibat. vt p̄t̄ Lu. ij. Et iō significāt per
templū. iux̄ illō ps. dīcētis deo. Suscepim⁹
deus misericordiam tuā in medio tēpli tui. Sic
em̄ templū est loc⁹ cōis laicis et clericis. sic ad
ipam oēs cōis accedere p̄t̄. Laici vt terrena
sapienter diligāt. Et religiosi vt mūdāna cō/
temnāt. Tertio fuit h̄go et p̄ugata. Virgi/
nes em̄ despiciēbāt p̄ugatas tāq̄z corruptas
Et p̄ugate despiciēbāt h̄gines tāq̄z ificidas
Et iō ipa i h̄ duplici statu ē voluit et vtrūq̄z
approbare. Et iō significāt p̄firmamētū. q̄d
est i medio aquaz. Na aq̄ sup̄iores i cristā/
lum p̄uerse significāt h̄gitatē. Aquē h̄o in
feriores fluitabiles miramētū. Brā igit̄ h̄go
est tāq̄z firmamētū i medio istaz aquaz. h̄/
gines p̄firmas. p̄posito castitat⁹. et p̄ugatas
in studio bone op̄atōis. Quarto fuit plata
et subdita. sepe em̄ plati despiciūt subditos. et
subditi iudicāt platos. Et iō ipa fuit p̄lata
q̄z in mat̄re dei fuit assumpta. et tū fecit se h̄/
dita. q̄z se vocauit ancillā. vñ significāt p̄li
gium vite. De q̄ dīr. Bēn. ij. Lignū vite in
medio paradisi. Paradisus em̄ significāt ec
clesiā. in q̄ sunt plati et subditi. in q̄z medio
est brā h̄go tāq̄z lignū vite reficiēs platos ci
bo sapie. Iux̄ illō Eccl. xv. Libauit illuz pa
ne vite et intellectu. et subditos cibo salutaris
obediētie. De q̄ dīr. Jo. x. Ne cibo est vt fa
ciā volūtātē ei⁹ q̄ mihi me. Quinto fuit p̄lo
lata et tribulata. Sepe em̄ tribulatio p̄latoz
iudicāt. et p̄latoz tribulatioz p̄enāt. Et ideo
ipa fuit in maxia p̄latoz. q̄z ei angelus ad
ueniū filiū dei nūciat. et q̄z ipm̄ saluatores
mūdi p̄cepit. Un̄ dīxit Lu. j. Eulauit p̄v
ritus me⁹ in deo saluari meo. Fuit etiā i ma
xima tribulatoz. q̄z filiū suū crucifixū vidit

Bermo.II. De coronatiōe Marie

z iō figurat p lunā. Lañ. vj. Luna emiluz i nocte. z qñqz etiā apparet i die. sz tñ lux eius magis apparet in nocte. Et sñt brā hgo apparet his q sunt i die solatōis. erudies eos ne euaneſcant p ipanē leticiā. z his q sñt in nocte tribulatōis: pfortans illos ne fragāt p ipartē etiā. Magis autē lucet his q sunt in tribulatiōe qz illis q sunt in solatōe. Sexto fuit iustia. z tñ nō vitanit pēōz remedia. vt patuit in ei⁹ purificatiōe. Lu. ij. Sepe autē iusti deſpiciunt pēōres: z pēōres vilipēdūt iustos. z tñ ipa fuit iusta. vt iusti p eā recipiāt grām. z voluit pēōz hñe remedia. vt pēōres p illaz speret inuenire veniā. z iō significat p pau/rā. Lañ. vj. z p stellā matutinā Eccl. i. Aurora em i stella matutina sñ medic in nocte z diē. z ipa est media in pēōres z iustos. Per ipam em pēōres recipiunt misericordiaz z iusti se licitatē eternā. Septimo fuit diues z paup. Sepe em diuites vilipēdūt paupes. z pauperes ipos diuites dānados putāt. z iō ipa diuitias hñe voluit. qñ magi suo filio annūz obulerūt. sz tñ paupratē elegit. qz illud paupribz erogauit vt ei⁹ hñe daret intelligi qz dñi iutes z paupes pñt saluari. sz tñ tutior ē via paupratis qz vbertatis. Et iō significat p oliuā in capis Eccl. xxiij. ad quā oēs tā diuites qz paupes accedere pñt. Ad ipam em accedunt paupes vt spūalibz diuitijs dīcent. Accedūt z diuites vt in suis diuitijs dirigant. ¶ Uigēsimaseptima excellētia ei⁹ dñi pñtio nis. Ipa em pñtiuit caput serpētis infernalis sic illi pñdixerat dñs. Gen. iij. di. Ipa pñterz caput tuū. Per caput autē intelligi pñt ei⁹ suggestio vel potestas aut astutia. Primo caput id est suggestiōe ipa cōtrinit z fregit. ita q nulla diabolica suggestio ad ipaz appropinquare ausa fuit. Un fulbert⁹ eps ait. Quid est caput terere: nisi pñcipalē diaboli suggestiōne resistēdo supare. Brā igitur Maria caput ei⁹ pñtiuit in h⁹ qz gignitātē z hñilitatē uauit. Virginitate nāqz extirxit paupiscētiā carnis z hñilitate supbiā mētis. Sed z caput diaboli. i. pñtē ei⁹ ipa pñtiuit p filiū suū p quē ipm diaboli suo dñio spoliant. Un filiū ei⁹ dicebat Job. xij. Nūc pñceps hñmū di ejiciet foras. Tertio caput. i. astutia diaboli diuidit in tria capita. i. sapiāz terrenā. aiālē z diabolica. sic dñs Jac. iij. Sz ipa cōtrinit sapiāz terrenā p paupratē aiālē. i. carnalem p gignitātē. z diabolica. i. supbiā p hñilitatē. Ut pñt dñs qz diaboli ē maliciōsus. imū dus. supbi⁹ z astut⁹. Ipa igitur pñtiuit maliciōsum p charitatē suā. an⁹ illd Judith. ix. Per

cūctā cū labijs charitatis mee. Sic ei⁹ serpēs sp portat venenū i ore. sic diabol⁹ sp portat maliciā i suggestiōe. Et econtrario b. hgo sp portauit charitatis medellā in corde ope z sermone. Et sic serpēs qñ lapidibz obruit fūdi tñs necat. sic diabol⁹ qñ ordibz b. hgis pñtiuit ab oī sua maliciā enetuat. Et iō bñ dñs. Per cūctā cū labijs charitatis mee. Labia ei⁹ charitatis Marie sunt ei⁹ ordēs qz p nob effūdit ex intimo amore cordis. Secdo pñtiuit imū dum p gignitātē suā. Demōēs ei⁹ dicūt imū di. qz imūdiāz dñi gñt pñtiuit z suadēt. z in cordibz imūdoz liberet habitāt. Sz istos i mūdos ipa pñtiuit merito sue gignitatis et puritatis. Un i figurā dñi Judith. ix. Erat me moriale nois tñ cū man⁹ femie deiecerit eñz. Ista est em illa man⁹ dñi dñs. Proū. vi. Manū suā misit ad fortia. Quēqz sunt illa fortia dñi. ibidē. Accinxit fortitudie latus suos. roborauit brachiū suū. Tertio pñtiuit supbiā p hñilitatē suā. Un i figurā dñi Judith. xiiij. Una mulier hebrea fecit confusionē i domo Nabuchodonosor regis. Sic em mago fusio eet alicui gignit si vna puella ipz vinceret vlti garet. Sic supbiis demōibz mag⁹ fusio fuit: qñ ista puella bñdicta p suā hñilitatē eoz superbiā supauit. iux illd Job. xl. Ligabis eñz ancill tuis. vna em de maioribz ancill dñi. imo maior oīm fuit b. hgo. q p suā hñilitatē ligauit diaboli pñtē. Quarto pñtiuit diaboli astutiā. iux illd qd i figurā dñi fuit Judith. iij. In manu femie tradet hylara. i. diabol⁹. Ipe em diabol⁹ ē valde astut⁹. Un apostol⁹ inq. ij. Cor. ix. Timeo ne sic spēs seduxit eñā astutia sua. ita z sensus vñ corripāt. zc. Virgo at Maria ē valde sapiēs. Unde Proū. xiiij. dñs. Mulier sapiēs edificat domū suā. i. ecclīaz militatē. Ipe igitur hylara tradidit i manu femie. qz astutia diaboli tradita ē sapiē Marie. qz illd qd diabol⁹ astute cogitāt. h ipa sapiētē ordinar. Ista est illa mulier. dñs qz dñs. Re. xx. Et clamauit mulier sapiens de ciuitate. Et j. Ingressa ē qz ad oēm populū. z locuta ē eis sapiētē. q abiectus caput sibi piecerit ad Joab. Ipa em hgo Maria mulier sapientissima ad dñū clamat. qñ suis ordibz p nob apd dñū interpellat. Tūc qz sapiēter ad pplū loquit qñ ei⁹ inspiratiōibus illuminamur. Tūc qz caput sibi amputat. qñ diabolicas suggestiōes frāgit pñtiuit z enetuat. ¶ Ut pñt dñs qz p h qd dñs. Ipa pñter caput tuū. on dñt victoria hgis sup diaboli qz duplici rōe. Primo rōne pñteris. cum dñs. ipa. quia non fuit vir sed femina. Secundo

victoria
Marie
super dia
bolum

rōne modi pterēdī. qz nō pūssit. nec vulne-
ravit s; pūssit. qd em pūssit v' vulneratū
terdū resanāt. qd pō pūssit nūq; vterū repa-
tur. Tercio rōe pūssit quā pūssit. qz nō caudaz;
s; caput. i. suggestiōis suā. serps em i cauda
pūssus euadit. s; i capite pūssit nūq; resur-
git. fēc g bta pgo more boni militis q laceaz
suā i capite adūlarū sūt. nō i pectore frāgere
qrit. Quarto rōe plone quā pūssit. qz nō ali
quē de pūis demōib; s; ipm pūssit demōio
rum pūssit. qd notat cū dī. Caput mū. 31.
le ei serps q enā recepit. figurabat lucifer q
est caput alioz demōnū. Ipi igit bndicte vir-
gini supplicabat humanū gen' dicens illud
Eccl. xxxvj. Tolle adūlarū z afflige inimicū
z ptere caput pūssit inimicōz nōz. Et ite-
rum illd ps. ix. Cōtere b; i pūssit pūssit z ma-
lignū. Et illud Job. xl. Cōtere ipios in loco
suo. Ipa pō bndicta pgo ipis demōib; di-
xit. Cōtere supbia dūdice vīe. Leuit. xvj.
In ipa igit glōsa ac victoriosa pūssit verit
catū fuit illud Eccl. xlvij. Cōtere inimicōs
vndiq; Cōtere em diabolū z supbia ten-
tante malleo hūilitat. tentante de auaricia
malleo paup'at. tentante de luxuria malleo
castitatis. tentante de gula malleo sobrietatis
tentante de ira malleo supporatōis. tentante
de inuidia malleo charitat. z tentante de ac-
cidia malleo sollicitudis. ¶ Vigesima octaua
eius excellētia dī delictōsit. Ipa em habu-
it delicias spūales z celestes cā in mūdo qz in
celo. iux illd Lām. vi. Quē ista q ascedit de
deserto delictōs affluēs inira sup dilectū suū
¶ Primo em habuit delicias spūales i mūdo
De qbz dīc Bern. Quid nisi delicias dīce-
rim pūssit decus cū munere fecūditat. hū-
militat. insignē. dūillat. charitat. fauū mi-
sericordie viscera. plenitudinē grē. z pūssit
nam glie singlar. Nec ille. Scdo habuit de-
licias celestes. z iste s; i triplici dūntia. Aliq
em sunt generales. aliq spūales. z aliq singla-
res. Prime delicie generales sunt oib; scis
cōes. De qbz dīc scō dīc Aug. q i eterni-
tate dei viger. i sūitate dei lucet. z dei bonita-
te gaudet. Iste at delicie cōes nobil' sunt in
pūssit qz in ceter' scis. qz iocūd' gaudet. clari-
us videt z nobil' viger. Un Sap. iij. dī.
D qz pulera est casta generatio cū claritate.
In h em q dī casta generatio. notat q iocū-
dus gaudet. ex eo q pgo pūssit. z tū genu-
it. In h pō q dī cū claritate. notat q clarit' vider.
In eo at q statim i bnfert immortal
est em memoria illi. z notat q nobil' viger
D qz ipa bndicta pgo clari' videat dū oib;

Maria
omnib;
delictōs
affluēs

scis. p pūssit Dionys. i. de ange. hierarc.
dicēs. q qzto vn' angel' v' vna aīma alioz
fungit lo. oratio clari' videt dū. Lum g zc.
Un Hiero. inq. Eleuat sup oēs choros an-
geloz. v' possit ipm vltiq; videre saluato-
ris. quē amauerat pūssierat ex toto dēsdio
cordis. Et Aug. ait. Marie aīa claritate frui-
tur xpi. z glōsa ei' pūssit ipm pūssit pūssit
ciens ipm videre scis ierimabiliter pūssit
¶ Scdo delicie dīc spūales. qz nō oīs scī
possidēt. s; em pūssit. martyres z doctores. Delicie
hītes aureolā. pūssit dīc theologi in iij. dīc.
xlv. Et has delicias excellētissime hz glōsa
pgo. Est em coronata aureola pūssit qz ipa
est regina oīm pūssit. Est coronata corona
martyr. qz ipa pūssit martyr fuit. v' ait Hiero.
Est coronata corona pūssit. qz in ipa
sola remāsit fides de filio dei. quā aliq pūssit
uit. z eos i fide roborauit. S; ad pūssit loqū-
do nō solū de delictōs pūssit. dico q pūssit coro-
nam suē aureolā i capite. Qd significatū fū-
it Ero. xvj. vbi dīc pūssit scis pūssit archē co-
ronā aureā. Iste s; fulgidū in corpore. iux illud
Apoc. iij. Ambulabūt meū i albis. z canūt
cāticū mirabile. v' hz Apoc. iij. Et hīst famill
aritate xpi iocierat. iux illd Apoc. xij. Di-
sequunt agnū quocūq; ierit. De agnū deli-
cie glōsa fūit pūssit pūssit Maria. z q dī Apo-
ca. xij. Mulier amicta sole zc. Aliē em pūssit
hīst coronā aureolā. ipa aut coronā. iij. Itell
adornat. Aliē decorant veste alba. z ipa est
sole amicta. Aliē sequunt agnū pedib; suis.
z ipa hz luna i pedib; suis. i. eccliam militā-
tem z triumphāte i mūdo suo. Aliē catāt p
pūssit pūssit. z ipa pūssit pūssit z fecū-
ditate. z iō ibi dī. In v' hōs zc. ¶ Tercio
hz delicias singlares q notat cū dī. Innira
sup dilectū suū. Ubi notādū q qztoz inter
alias sunt eius delicie singlares. Prima dī
securitas. quā maxime habuit i mūdo. Se-
cura em erat q pūssit nūq; cadere poterat.
q sup dū innira erat. ait em Ps. Qui pūssit
in dno sic mons sion nō amouebit i eternū
zc. Erat em securissima de sua pūssit grā et
glia. qz pūssit erat i dūntia grā pūssit
ta. iux illud ps. xlv. Plūmis i pūssit scis
ciuitatē dei. scis i pūssit scis i pūssit
m' dī i medio ei' nō amouebit. Scdo pō dī
magna dignitas. Innira em erat ei a q am-
gelice pūssit reuerēdo resiliūt. z i pūssit co-
ctu aspiciēdo tremūt. iux illud qd canit ec-
clesia. Tremūt vidētes angeli zc. Et quem
laudāt aglī adorāt dūntiōes. tremūt pūssit
zc. Tercia dīc potestas. Qui enim alicū

Delicie
Marie
singlares
scis qztoz

Bermo.II. De coronatiōe Marie

rei inuenerit dēte ei? sibi assumit. et ea sic vult
vult. Et sibi ipa dei mīe de oporētia filiū sui cui
est inuēta qm̄ vult sibi assumit. Et ideo dicit
Eccl. xxiij. In hierlm̄ p̄as mea. Et Ber. in
q̄. Quare miseri nō poterit mī oporētie?
Quinta ē filiū sui tota p̄p̄ietas. qd̄ notat eū
dr̄. sup̄ dilectū suū. Alij em̄ filiū nō sunt tota
liter mīris. s̄ etia sunt p̄is. Iste aut̄ filiū tot?
br̄e q̄gis q̄ ad hūanitatē fuit. q̄ nullū carna
lem p̄em habuit. Et iō ipa tota sup̄ eū inuē
fuit. et ei? delicias abūdatissime degustauit. et
p̄p̄h̄ ip̄e illi inq̄t. Lati. vij. Quā pulcra es et
q̄ decora charissima in delicijs. De ista q̄z de
licatissima q̄gine p̄ficatū fuit illud Job. xij.
Sup̄ om̄ipotentē delicijs affluēs. et elena
bis ad dēi facie tuā. Rogab̄ eū et exaudiet te
et in vijs tuis splēdebit lumē Qui em̄ hūilita
tus fuerit erit in gl̄ia. et q̄ inclinauerit oculos
suos ip̄e saluabit. Quā q̄gis q̄gis delicijs plena:
q̄ dixisti. Proū. vij. Et delicia mee esse eū s̄
l̄is hoīm. fac vt de nob̄ p̄ficet illud. Neemie
i. Abūdauerūt delicijs a bonitate tua maḡ.

Maria inuenerit dēte ei? sibi assumit. et ea sic vult
vult. Et sibi ipa dei mīe de oporētia filiū sui cui
est inuēta qm̄ vult sibi assumit. Et ideo dicit
Eccl. xxiij. In hierlm̄ p̄as mea. Et Ber. in
q̄. Quare miseri nō poterit mī oporētie?
Quinta ē filiū sui tota p̄p̄ietas. qd̄ notat eū
dr̄. sup̄ dilectū suū. Alij em̄ filiū nō sunt tota
liter mīris. s̄ etia sunt p̄is. Iste aut̄ filiū tot?
br̄e q̄gis q̄ ad hūanitatē fuit. q̄ nullū carna
lem p̄em habuit. Et iō ipa tota sup̄ eū inuē
fuit. et ei? delicias abūdatissime degustauit. et
p̄p̄h̄ ip̄e illi inq̄t. Lati. vij. Quā pulcra es et
q̄ decora charissima in delicijs. De ista q̄z de
licatissima q̄gine p̄ficatū fuit illud Job. xij.
Sup̄ om̄ipotentē delicijs affluēs. et elena
bis ad dēi facie tuā. Rogab̄ eū et exaudiet te
et in vijs tuis splēdebit lumē Qui em̄ hūilita
tus fuerit erit in gl̄ia. et q̄ inclinauerit oculos
suos ip̄e saluabit. Quā q̄gis q̄gis delicijs plena:
q̄ dixisti. Proū. vij. Et delicia mee esse eū s̄
l̄is hoīm. fac vt de nob̄ p̄ficet illud. Neemie
i. Abūdauerūt delicijs a bonitate tua maḡ.

Maria inuenerit dēte ei? sibi assumit. et ea sic vult
vult. Et sibi ipa dei mīe de oporētia filiū sui cui
est inuēta qm̄ vult sibi assumit. Et ideo dicit
Eccl. xxiij. In hierlm̄ p̄as mea. Et Ber. in
q̄. Quare miseri nō poterit mī oporētie?
Quinta ē filiū sui tota p̄p̄ietas. qd̄ notat eū
dr̄. sup̄ dilectū suū. Alij em̄ filiū nō sunt tota
liter mīris. s̄ etia sunt p̄is. Iste aut̄ filiū tot?
br̄e q̄gis q̄ ad hūanitatē fuit. q̄ nullū carna
lem p̄em habuit. Et iō ipa tota sup̄ eū inuē
fuit. et ei? delicias abūdatissime degustauit. et
p̄p̄h̄ ip̄e illi inq̄t. Lati. vij. Quā pulcra es et
q̄ decora charissima in delicijs. De ista q̄z de
licatissima q̄gine p̄ficatū fuit illud Job. xij.
Sup̄ om̄ipotentē delicijs affluēs. et elena
bis ad dēi facie tuā. Rogab̄ eū et exaudiet te
et in vijs tuis splēdebit lumē Qui em̄ hūilita
tus fuerit erit in gl̄ia. et q̄ inclinauerit oculos
suos ip̄e saluabit. Quā q̄gis q̄gis delicijs plena:
q̄ dixisti. Proū. vij. Et delicia mee esse eū s̄
l̄is hoīm. fac vt de nob̄ p̄ficet illud. Neemie
i. Abūdauerūt delicijs a bonitate tua maḡ.

ibi nō inuenit. in illud Job. xxiij. Nō inue
nit in terra suauit vinctū. i. carnaliū et delici
osoz. Abyssus dicit nō est meū. i. hūana cupi
ditas. q̄ nō h̄z fundū. q̄ sic dicit Eccl. v. Aua
rus nō implebit pecunia. Et mare loquitur
nō est meū. i. rumēs sup̄bia. Sup̄b̄ em̄ in
star maris sp̄s alios itumescit. sp̄ feruet sp̄q̄
est in motu et p̄turbatōe. Iux̄ illud. Iste. lxxij.
Lor̄ imp̄i q̄t mare fertur qd̄ dēscere nō p̄t
Sedō xps quēsit? in templo q̄ parētibz.
Un̄ vtr̄. Lu. ij. dixit ei br̄a q̄go. P̄t tu? et
ego dolēres q̄rebam? re. Primo em̄ q̄sierunt
eū in comitatu. et nō inuenērūt. Postmodū
quēsierūt illū in cognatos et notos. et illi nō
inuenērūt. Tandē q̄sierūt eū in tēplo. et inue
nērūt. Et aut̄ sciendū q̄ reperit quadruplex
amor. i. p̄uar? mūdān? domestic? et diuin?
Nō poterūt t̄gīt ip̄m inuenire ap̄d seip̄os:
q̄ nō inuenit in amore p̄prio siue p̄uato. cū
ille amor sit periculosus. in illud. ij. Thim̄. ij.
Instabūt t̄pa periculosa et t̄r̄t̄ heies seip̄os
amātes rē. Sedō non inuenit in comitatu
hoīm mūdānoz. q̄ nō inuenit in amore mū
dano. in illud Job. xxiij. Sp̄s veritat̄ quē
mūdus nō p̄t recipe Tertio nō inuenērūt eū
inter cognatos et notos. q̄ nō inuenit amo
re parentū. Un̄ Ber. inq̄t. Quā bonē Jēsu i
ter cognatos meos te inueniā: q̄ inter tuos
mīme es inueniēs? Inuenērūt aut̄ ip̄m in tē
plo dei. i. in amore sp̄ualit̄ diuino. iux̄ illud
Job. xxiij. vbi ip̄e ait Si q̄s diligit me fimo
nē meū fuabit. et ad eū veniēm? et māsionem
apud eū faciem? Et de his q̄tuor amoribz
dicit idē saluator Lu. xxiij. Si q̄s venit ad
me. et non odit p̄em suū et m̄rem. Ecce amor
domestic? Adhuc q̄t et aiam suā. Ecce amor
p̄uatus. Et q̄ nō batulat cruce suā. ecce amor
mūdānus. Ille em̄ cruce batulat q̄ crucifit?
est mūdō et mūdus sibi. Et venit post me. ec
ce amor sp̄ualis et diuin? Tertio fuit q̄stus
in monumēto a sanctis mulieribz. s̄ ibi eū
iacentē nō inuenērūt. Et p̄p̄h̄ beata q̄go eū
eis ire noluit. siue p̄pter dolōrē quē habuit
set vidēdo sepulcrū. siue p̄pter lāguorē quē in
currerat. p̄pter filiū suū obitū. siue q̄z t̄iebat
eū resurrexisse gl̄iosum et immortalit̄e indu
tum. Credēdū est em̄ q̄ p̄mo appuit ip̄i mī
q̄ alteri p̄ resurrectōz. iux̄ illud Sedulij poe
te. Semp̄ q̄go manēs hūilice visibz altans
Luce palā dñs p̄us obrulit rē. Absurdū ei
fuisset si p̄us c̄ncos de sua resurrectiōe letifi
casset. et mīr̄ desolate vltio appuisset. Tertio
q̄stus dēi debito mō. Mod⁹ at̄ q̄rēdi dēi fm̄
Diony. est triplex. Prim⁹ est per sensibilibz

In tribz
amoribz
xps q̄rit.
s̄ i q̄ro
inuenit

P

De qñ manu ductor. in illud Sap. xij. A magni-
tudine speciei et creature cognoscitur potest cre-
ator. hoc videri. Et Rom. i. dr. Inuisibilia
dei per ea que facta sunt intellecta conspiciunt. Et
iste modus cognoscendi est magis puerilior et inci-
piens. Secus modus est intellectualem operati-
onem. et iste modus est magis puerilior et inci-
piens. qui relinquit sensibilia et visibilia et peruenit
se ad intellectualia. et tales dei inueniunt. qui ait
Prover. viij. Qui vigilauerit ad me inue-
niet me. Et tunc modus est per immediatam unionem
et iste est puerilior. qui relinquit sensibilia. et dese-
runt intellectualia creata et immediata ad diui-
na ascendunt. et reformes effectus dei se imedia-
te vident. Et istum modum quidam dei habuit bea-
ta virgo. Deus enim dicitur: ignis: sol et amor. Beata autem
virgo in quantum fuit igne diuino inflammata per quod
ammonuit fuit igne purior. Et ei dicitur Luce. i.
de Paulo. quod sic ferz immensus et igne totum effici-
tur ignis. sic ipse charitatis succellus totus effe-
ctus est charitas. pfectio huius magis dicitur per
deus et beatissima. Ite in quantum fuit sole diuino per-
lustrata per ipso sole fuit amica. ut dicitur Apoca-
lypsa. xij. Ite in quantum fuit amore diuino repleta per to-
talitatem amoris liquidat. unde dicebat Lan. v.
Alia mea liquidat est ut dilectio locutur est. et Tri-
gestima eius excellens dicitur repletio. Super omnes
enim puras creaturas habet interioris deus et vaca-
tione mentis per dilectum. et ideo in thalamo suo clau-
so otio morabatur. Unde inquit Bernardus super Mattheum
fuit. quod non credendum quod angelus gabriel quando ad
eam salutandam preter ostium apertum inuenit. sed ibi
habeat nature sue clauso otio introiit. Volu-
erat beata virgo tumultu fugere et sibi vacare mi-
tis de causis. Primo ut orationes suas secretius
deus offerret. Secundo ut suam castitatem cauti-
us custodiret. Et istas duas causas ponit Bernardus.
vbi. s. dr. Ingressus est angelus in secretarium pu-
dici cubiculi: vbi ipsa clauso otio orabat preter
abscondito. quod nuntius sibi propositus erat frequen-
tias hominum fugere et colloquia vitare. ne vltima
tis silentium turbaret: vel primis castitas re-
tineretur. Tercio quod fuit quod mentis: ut ad susci-
piendam gratiam spiritus sancti se abilitaret. quod requiescit
super humilem et quietum. Isa. lxxij. Unde apostolus recepe-
runt spiritum sanctum sedentes. id est curis secularibus quie-
scetes. Hinc etiam est quod filij israel manna recipere
non poterunt quando fuerunt in egypto: donec ha-
buerunt farinam egypti. et donec transierunt mare
egypti. Ille enim esse in egypto dicitur: quod adhuc est in
pectore. et ille habet farinam egypti qui retinet occasio-
nes peccati. et ille nondum transiit mare egypti qui
adhuc in trahit curis mundanis. Quia igitur beata
virgo pfectam mentis quietem habuit. ideo spiritus sanctus in

ea pfecte quiescit. In quibusdam enim nullo modo requiescit.
In alijs requiescit sed non pfecte. In quibus-
dam vero requiescit pfecte. Nam in peccatoribus non requi-
escit. quia eis est pugna continua. In sanctis vero per
regimentum requiescit semiplene. quia eis est requies
semiplena. In sanctis autem triumphantibus pfecte
requiescit. quia eis est requies pfecta. Et quia in beata virgo
gine fuit requies pfectissima. et ipsa benedicta dei
matris spiritus vacavit diuini. ideo spiritus sanctus pfectissi-
me in illa requiescit. Unde ipsa inquit Ecce
xxij. In omnibus requiescit quiescit: et in hereditate
domini morabor. tunc precepit et dixit mihi creator
omnium. Et quod creauit me requiescit in tabernaculo
meo. In figuram autem peccatorum legitur Gen. viij.
quod nocturnis vicibus colubam emisit de archa. In
prima autem vice non requiescit. quia loca paludosa in-
uenit. In secunda vero vice requiescit sed non pfecte. re-
quiescit enim aliquantulum in arboribus oliue. sed cito ad
archam rediit. In tertia autem vice requiescit pfecte
quia ultra ad archam non rediit. Per quod datur in-
telligi quod corda paludosa. id est inmundicia. spiritus sanctus
fugit. In cordibus vero sanctorum pergrinatum quiescit
sed non pfecte. quia eis aliqua carnis repugnancia
ain inuenit. In cordibus autem sanctorum triumphan-
tium pfecte requiescit. quia eis nulla penitus repug-
nantia carnis reperit. Et ista modo benedicta virgo
gine pfectissime requiescit. cuius caro spiritui non re-
pugnabat. nec aliquis moris tormentos amitte-
bat. sed ideo penitus obediens erat. Possumus etiam
dicere quod ipsa quiescit in seipsa. quod requiescit in seipsa
et requiescit in nobis. Requiescit enim primo in seipsa huius
modo et tunc requiescit in celo. In huius modo requiescit:
quod ad corpus et animam. Quod ad corpus. quia ut dicitur
Mattheum. c. eius caro cum anima non habuit pugnam. sic huius
caro alioquin illud ad Gal. v. Caro concupiscit
aduersus spiritum. Alia vero est per amoris cum deo unita-
ta fuit. et ideo pfecte cum ipso requiescit. Unde dicere
poterat cum propheta psalmi. In pace in idipsum dor-
miam et requiescam. Secundo requiescit modo in celo et cor-
poris et anima. Unde ipsa inquit Ecce. xxij. In cuius
tate sancta fuit requies. Requiescit etiam corpus in
deum quod ad omnes sensus. Nam oculi eius requies-
cunt in videndo faciem christi. Auribus eius in audien-
do vocem illius. Nares eius in odorando odorem christi
Deus eius in loquendo ore ad os cum filio. Manus
eius in tangendo personam christi. Spiritus eius anima et deo pfer-
te requiescit. et intellectus in pulcritudine summe ve-
ritatis. et voluntas in dulcedine summe iustitiae. et memoria in
perpetua recordatione eternitatis. Et propter ista dicitur de quibus beatus et multo magis dicitur
per illa Isa. xxxij. Sedebit populus meus in multitudine pacis. in tabernaculo sanctitatis. et in requie
opulenta. Ipsa enim modo sedet et requiescit in multi-
tudine pacis. quoniam ad visum et pulcritudinem

Spiritus
et diuini
summe i
homini
quiescit.

S
Maria
requiescit
in se

Maria
vacatio
mentis
et
in quiete
tissima

R

Bermo.II. Decoronatiōe Marie

summe dicat, et tabernaculū fiducie q̄tū ad
eternitatē securitatē, et rege opulētia q̄tū ad
dulcedinē sume suauitatē. ¶ Scdo p̄ncipa-
liter dicog̃ requēscit in nob. Un̄ notādū est. q̄
īpa requēscit ī sex generibz hoīm. et h̄ agit Ec-
cl̄. xxiij. vbi ait. Sicut celi circūit solā. et p̄-
fundū abyssi penetrat. et in oī terra sterit. et ī
oīm p̄plo et ī oī gēte p̄marū tenuit et oīm excel-
lentū et s̄blimū colla p̄p̄a p̄tute calcauit. et in
oīm requēscit. Et q̄b̄ p̄bis h̄ q̄ īpa cō-
replatus facit tūne delectari p̄cepto cele-
stia. Et iō ait. Sicut celi circūit solā. Tūc ei
q̄z celi circūit q̄n̄ p̄ceptos celestia deside-
rare facit. Ip̄a q̄z p̄sumptos a sua p̄sum-
prione reuocat. faciēs eos timere supplicia
eterna. et ideo ait. p̄fundū abyssi penetrat.
Tūc em̄ p̄fundū abyssi penetrat. q̄n̄ facit q̄ p̄-
sumptuosius penā et̄na formidat. Ip̄a et̄ia
tribulatos ad p̄tiaz animat. et iō ait. et ī flu-
tibus maris ambulat. Tūc em̄ ī fluctibus maris
ambulat. q̄n̄ amaricatos ad p̄tutez patiēcie
reuocat. Ip̄a q̄z auaros respicere facit terrena
et iō ait. In oī terra sterit. Tūc ei ī cordibz ter-
renoz stat. q̄n̄ eos ad frenoz p̄ceptū puocat.
Ip̄a et̄ia p̄tutes sup̄are facit vicia et p̄tā. et iō
ait. In oī p̄plo et ī oī gēte p̄marū tenuit. Pec-
catores em̄ dicit p̄p̄i. et depopulati. q̄z demo-
nes eos p̄ diuina vicia depopulat. dicit et̄ia
gētes. q̄n̄ gētilit̄ vinētes. Tūc aut̄ īpa ī oī
p̄plo et ī oī gēte tenet p̄marū. q̄n̄ facit vt ipsi
p̄tutes vincat et sup̄ent oē p̄ctm̄. Ip̄a q̄z su-
perbos reuocat ad hūiltā. et iō ait. et oīm excel-
lentū et s̄blimū colla p̄p̄a p̄tute calcauit. Tūc
em̄ excellētes et s̄blimes calcat q̄n̄ sup̄bos et ar-
rogātes ad p̄tute hūiltatē inclinat. In oīb̄
aut̄ sup̄dictis sex generibz hoīm sic correct̄ et
sic reuocat. īpa requēscit. et iō s̄dit. Et h̄is oī-
bus requēscit. Oī gēti b̄ndicta ego q̄ ita li-
beter requēscas ī nob. facit vt et̄ia nos requēscam̄
in te. et dicit nob̄ illud Iudic. ix. Sub vmbra
mea requēscite. Quia s̄o tu sp̄ ī deo requēscisti.
iō et̄ia de sp̄ requēscit ī te. Un̄ de te ait ps̄. xxx
j. De requēscē mea ī sedm̄ s̄cl̄i h̄itabo qm̄ ele-
gi eā. Tu ḡ s̄go b̄ndicta tu sup̄ oēs puras crea-
turas requēscē habes. Nā requēscē fructū sui la-
boris h̄re. l. oēs. vbi gloriā p̄to requēscit. C. de fe-
ri. De te s̄o q̄ ī infinita laborū tuoz mercedē
p̄sides. dicit p̄ illud qd̄ d̄r. in. l. fi. C. d̄ appa-
p̄. li. xij. f. Requēscit laborū suoz portauerit
et̄. ¶ Trigelima p̄ma excellētia br̄ssime s̄gi-
nis d̄r vulneratois. Vulnerata em̄ fuit m̄l-
tis gladiis sine sagittis p̄ q̄b̄ ī celesti gl̄ia
remuneratōz maximā p̄cepit. P̄im⁹ gladi⁹
fuit timor. p̄ q̄ rogat deum ps̄. di. Cōfite ti

more tuo carnes meas. Istū em̄ gladi⁹ b̄a
s̄go habuit. p̄ quē oīa carnis vicia relica-
uit. Dabit em̄ nō timorē seruile s̄ filialem
q̄ p̄manet ī seculū seculi. et q̄ aīam facit pul-
crā. Un̄ īpa īq̄t Eccl̄. xxiij. Ego m̄ pul-
cre dilectōis et timoris. Scdo gladi⁹ fuit vi-
ni fmonis. et q̄ d̄r. De h̄. iij. Sermo dei ē
vini⁹ et efficac̄ et penetrabilior oī gladio an-
ticipi. Istū em̄ gladi⁹ Maria ī corde por-
tat. q̄z dei s̄ba sp̄ ī suo corde p̄suabat. Iūe
illud Lu. ij. Maria aut̄ p̄suabat oīa verba
hec p̄ferēs ī corde suo. Un̄ Amb. īq̄t. Nec
historia nec l̄re docēt b̄m̄ Mariam gladio
vitā finisse. Incertū est aut̄ vtz Simeon p̄
gladio materiali dixerit. an p̄ s̄bo dei valido
et acutiorē oī gladio anticipi. Terr⁹ gladi⁹
fuit amor. et q̄ īpa īq̄t s̄p̄o suo celesti. Vul-
nerata charitate ego sum. De h̄is tribz gla-
diis īq̄t Berrū. Est sagitta qd̄a timor d̄ni.
q̄ carnis desideria p̄figit et īterficat. vt sp̄rit⁹
salu⁹ fiat. Est et̄ia sagitta s̄mo d̄ni vini⁹ et effi-
cac̄ penetrās vīqz ad diuisionē aīe et sp̄rit⁹.
Est et̄ia sagitta electa amor xpi q̄ aīaz Ma-
rienō solū p̄fixit. et̄ia p̄trāuit vt nullā īn-
pectore s̄ginali p̄icula vacuā amore relīque-
rit. aut certe p̄trāuit eā vt veniret vīqz ad
nos. vt de plenitudine eius omēs accipimus.
Quart⁹ gladi⁹ fuit p̄fectōis. q̄z multas cum
ap̄lis p̄lectōes est p̄p̄sa. vt alibi declarauit.
Quint⁹ aut̄ gladi⁹ d̄r doloris q̄ vulnerata fuit
ī filiū passionē. Un̄ exponēs Berrū. illa s̄-
ba Simeonis Lu. ij. Et tu ip̄s̄ aīam per-
trāibit gladi⁹ īq̄t. Vere ita p̄trāuit vt eā
p̄l⁹ q̄z martyre p̄dicem⁹. In q̄ nūm̄ sensum
corpore passionis excessit. p̄passōis affectus.
De h̄is duobz gladiis vltimis ait Amb. su-
per Lu. In scriptura sacra gladi⁹ noīe tp̄al
tribulatio figurat. Iūe illud. Gladi⁹ euagē-
nauerūt p̄tutes. Et iter. Gladi⁹ eoz ītrēt ī
corda ip̄s̄oz. Et de Ioseph tribulatio dicitur.
Ferrū p̄trāuit aīam eius. Quāqz aut̄ m̄lte
tribulationes aīam transfoderūt s̄ginalis be-
atissime. illa tamē illic specialiter designatur
que materna transfixit viscera d̄no ī cruce
moriēte. Decille. H̄is ḡ q̄n̄qz vulneribz. sic
filio suo fuit p̄formis. Ita et̄ia facta est par-
ticeps ei⁹ īfinite p̄olationis. ¶ Trigelima
secunda eius excellētia d̄r magnificatiōis. ¶
Nulla em̄ pura creatura ita deū laudauit et Maria
magnificauit sicut ipsa. Sunt aut̄ inter alia
deū sume
deū p̄ que deū magnificari et laudari p̄t. magni-
vor humana. ruba. psalterium. cythara. tym-
panum. organū. cymbalū. fistrū. lyra et tybia
De quibus generibz instrumentoz legit. ij.

Reg. vij. vbi dicitur qd David et ois ppl's lauda-
bat dñm in oibz lignis fabricatis et cytharis
et lyris. et tympanis. et fultis et cymbal. et dñs
aut bñdicta ego dñm magnificaverit omibz
istis modis: ondit p canticu ei. cur. x. fsculi
istis. x. instrumentis optime pcedant. Quia
em pmo hñana lingua deo laudari dñs. Jo b.
ego in pñcipio sui canticu decantavit. Magni-
ficat aia mea dñm. qd dñm vñ ait Tho an-
tiq. dñs. gl'ij. scilicet in pñcia dñi laudat. Secun-
do laudari p deo psalterio. Et id qd psalteri-
um exultare facit. ipa ait. Et exultavit spiritus
meus in deo salutari meo. Tertio laudare pos-
sumus deo tympano. Et qd tympanu de corio
fit asinino. qd e valde hñile et abiectum. id ait.
Quia respexit hñilitate ancille sue Quarto
laudat deo organo. et qd organu i f. stantiaribz
pullat. id ait. Quia fecit mihi magis qd potes e.
Quinto laudat cymbalis. et qd cymbaluz est
instrumentu pñ. Jo in qñto hñu ondit ma-
gnā dei misericordiam cōcessam humano generi.
dicēs. Et misericordia eius. et Sexto laudat deus
fultro. Sicut aut est instrumētū qd vñebat mīlites
ad magnificandā victoriā et potētiā David
supbū. Solys. vt hñ. j. Re. xvij. Et idō ait.
Fecit potētiā in brachio suo. Septimo lau-
dat tuba. et qd tuba est instrumētū excitās belligē-
ros viros ad pugnā et inimicos vincēdū. id
cecinit. Deposuit potentes de sede. Octavo
laudat deo cythra. qd dulcē facit melodiā. et qd
ammo suos audientes sua fatiat suavitare. id
ait. Esurientes implevit bonis. Nono lauda-
tur cythara. qd in modū humani pectoris for-
mata est. et in brachio pullat dulci melodia.
id cecinit. Suscepit israel puer suus. Decio
laudat deo lyra. et qd lōga e et arcu pullat. Jo
ipa ego ondes adimplera qd lōgo tpe pñbus
fuerat pmissa: cecinit di. Sic loquitur e ad pa-
tres nros et. Bñ g. x. fsculo deum magnifica-
vit. vt onderet se oibz instrumentis deum lau-
dasse. Nō solū autē ipa sic excellēter deū ma-
gnificavit: sed etiā alios ad eū magnifican-
dum puocavit. Un Bern. in fñmoe aduē-
nit. Angelus ipe amplius hñi nō loqbat patri-
archa defecerat. dñs erat. ppha. facer dos anari-
cie studebat. dñs nō inueniebat qñ venit do-
minus: intantū vt auderet diabolus dicere. oia
regna mūdi fore sua. vt p. Nat. iij. Et ipe
filius dei qd iā pñicare cepat. nō inueniēs dñm
laudātes: veracit dicit se non hñe vbi caput
sūu reclinarēt. Nat. viij. et Luce. ix. Erat
igit dñs nō solū puul. s. fere nullus i aspectu
hoim. et ei laus totalit defecerat. Jo ego so-
la mutefacta hoim labia ad dñm laudādūz

inuitat dicēs. Magnificat aia mea dñm. qd
si diceret. Dñs gētes magnificat eū. pñ. l. v.
vñ. Et qd ipa sup oēs magnificavit deū. idō
us qd ait. j. Reg. ij. Qui me honorificaverit:
glificabo eū: sup oēs illā i celstī glia magni-
ficavit et exaltavit. qd Trigelmatēria ei ex-
cellētia dñi vñitāt. mltas at alias pñaleo cā
breuitat. Si em de illis loq velle. verifica-
ret illud qd ait Aug. i fñmoe qñ dñice d ad
vñm di. facili me tps qd copia dñet. Dico
igit p expeditōe pñs qd maria fuit vñital
inter bñdictā hñine et deū. Est aut qd duplex
vñitas. scilicet carnalis. que est inter vñz et vñoz
qui sunt duo in carne vñā. Gen. ij. Et ista
vñitas fuit inter beatā hñine et deū. qd eā sibi
in sponfam accepit. et spūale mñmōtū cum
ea pñarit. Iux illud Nec ij. Desponsabo te
mihi in fide. Istud aut mñmōtū fuit mñi
atū p angeluz p verba de fñuro. qñ ei dñit.
Ecce pñpies et paries filiū. Deinde fuit rati-
ficatū p pñā de pñi. qñ ipa ego pñsent et di-
xit. Ecce ancilla dñi et. Deinde fuit pñma-
tū. qñ filiū dei i ea incarnatū est. Et tūc fuerunt
duo i carne vñā. qd i corpe xpi generatō fue-
runt duo. Ipa ego et spūscus. qd de carne
corpus illud formavit. Sed eā est vñitas na-
turalis qd est in pñm seu matrē et filiū. de q
dicit Bern. xlij. vbi Judas ait de fratre suo
Beniamyn. Si inuero ad pñm meū et pñ-
er defuerit: cū aia illa ex hñi aia repēdeat mo-
riē. Et ista aut vñitate naturalis fuit qd mñ dñ
diligere filiū tāqz rē suā. et filiū dñs honorare
mrem tāqz eā suā. Et mñ ac filiū dñs cōmu-
nicare sibi actōes et passiones suas. Ista igit
naturalis vñitas fuit in pñm et beatā hñi-
ginem. Ipa em filiū diligebat tāqz rē suā
Un poterat dicere illd. ij. Re. j. Sicut mñ
vñicum diligit filiū. ita te diligebat. Et filiū
honorabat mrem vt causam suā. vñ erat sibi
dictus illi. Luce. ij. Et mater ac filius cōmu-
nicabant ad inuicē suas actiones. Nam fili-
us fuit tante clementie qd creaturā suāz fēat
matrē suā. et mater tāte fuit excellētie. qd crea-
turam suā fecit filiū suū. Lōcabat etiā sibi
bñnuicē suas passiones. Nā in xpi passione
et mater fuit vulnerata gladio doloris. vt. s.
dictum est. et filiū fuit vulneratus affectu ma-
trine cōpassionis. vñ oblitus suoz vulnerū
matrē pñolatus est dicens Job. xix. Nul-
er ecce filius meus. qd Uel cōcariō passionis
et actionis potest aliter assignari. Est enim
triplex compassio scilicet accidentalis. quan-
do seruus comparit domino suo. naturalis: qd
qñ mater comparitur filio. essentialis quan-
do ipa comparitur deo. et dñs comparitur
sibi ipso

Unitas
quadru-
plex inter
deum et
Mariā

Unitas
quadru-
plex inter
deum et
Mariā

Berno. II. Decoronatiōe Marie

do mēbrū cōpatit capiti suo. fuit em̄ virgo
benedicta cōpalla ppo tāqz ancilla dñi. et vt
mī filio. Locauit etiā mī filio suā actiōz i
hēdo. qz ibi posuit suū p̄sentum. Itē i gene
rādo qz ibi posuit materiale p̄ncipiū. Itē i
saluādo hūmāno genere. qz ibi posuit suā solli
citudinē i studiū. Tertia vnitas est socialis
inter amīcū i amīcū. De qua dicit Actū. iij.
Multitudinis autē credentū erat cor vnū
et aīa vna. Et ista vnitas amīcicie facit inter
amīcos oīa ecēcōia. Amīcoz em̄ oīa debet esse
cōia. ij. p̄. Q̄is em̄ amīcicia i cōicatioem est
vt ait p̄s. viij. et h. c. vij. Ista autē vnitas et
cōicatio fuit inter xp̄m i mīem. et. Nā oīa
q̄ fuerūt filiū. fuerūt mīris. et oīa q̄ fuerūt
mātris. fuerūt filiū. Filius em̄ tria habuit.
scz carnē. aīam i diuinitatē. Et ista tria fue
runt mīris. caro p̄ generatōz. aīa p̄ amorē. et
diuinitas et p̄ fr̄itōz. Sicut i mīr habuit hū
litate. p̄ginitatē. et fecunditatē. Et hec oīa fue
runt filiū. qz ista ab illo ip̄a recepit. Quarta
vnitas est sp̄ualis. q̄ est inf̄ aīam i deū. d. quā
dicit. i. Cor. vij. Quis dheret deo vñ sp̄s ē cū
eo. Et ista vnitas fuit mīris ad filiū. Intan
tum autē fuit cū eo vnita. qz vt s. dicitum est
tota erat in amorē puerla. Et sicut ferrū mis
sum in igne totū efficit ignis. sic et ista chari
tate succela. tota facta est charitas. imo mīto
magis inflāmata fuit qz ferrū ignitū. nā fer
rum sic inflāmatū p̄t aq̄ extingui. et retinet d
materia ferri. et nō p̄t nisi cū p̄cussioibz flecti
Charitas autē inflāmata ip̄s. bñdicitē p̄gīs
nullis aquis tribulationū extingui potuit.
Un̄ Lan. vij. d. Aq̄ multe nō potuerūt ex
tinguere charitatē. Insup de amore mūdī nī
hil oīno habuit. scz tota amore diuīo inflāma
ta fuit. Un̄ Dico. in finone ad Eusto. inq̄t
Tota ea incanduerat diuīo amorē. ita vt in
ea nihil esset qd mūdānus violaret affectus
Ad ip̄am etiā flectēdā ad misericōdiam. nō opor
tet vti magna violentia p̄cū. scz leui deuotione
cordiū. et iō vocat virgula. qz cito flectit Un̄
Lan. iij. de ea d. Que est ista q̄ ascendit per de
ferrū sicut virgula fumi et aromatibz mirre
et thuris. et vniuersi pulueris pigmentarij
Ipa em̄ hz flexibilitatē ad misericōdiam. et iō dicit
virgula. hz leuitatē p̄ oīmodā innocētiā.
qz nūqz habuit aliqd p̄cū pond⁹. et iō dicit su
mi. Habet etiā redolentiā p̄ odoriferā samā.
et iō dicit. ex aromatibz. Itē hz deuotiōem i
ternā. et iō dicit thuris. Itē habet oīm fructum
plenitudinē et abundantiā. et iō dicit. et vniuersi
p̄lueris pigmentarij. Trigesima q̄ra eius
excellētia dicitur liberratis. Nā libez arbitriū

habuit in bono p̄firmatū. et ideo nulli voluit
it p̄sentire peccato. Potentia em̄ liberi arbitrii
tri multis modis potest p̄siderari. Primo p
ut se hz indifferenter ad hoc et ad illud. i. ad
peccandū vel nō. Et h̄ modo fuit in Adam i
statu innocētie. Un̄ dicit Eccl. xv. Deus ab ut
rio p̄stituit hoīem. et reliq̄t eū i manu p̄siliij
sui. Secdo p̄siderat cū dispositiōe ad peccan
dū. Et h̄ est i regenerat⁹ post baptisimū. q̄a
adhuc remanet i eis fomes et dispositiō incli
nans ad peccandū. Tercio p̄siderat cū qua
dam quasi necessitate ad peccandū. et h̄ mō ē
in nō regenerat⁹ p̄ baptisimū. qz fomes in ill
nō est em̄ dispositiō ad peccandū. scz q̄i qdaz
necessitas. Quarto p̄siderat cū dispositiōe
ad nō peccandū. et h̄ mō fuit i sanctificat⁹ in
vtero sicut in Hieremia et Ioseph baptista. Et
multo excellēt⁹ illis i gl̄iosa p̄gine Maria
quā dicit in p̄mo instati lue p̄ceptōis p̄gnantē
ab originali peccato. et sicut sanctificauit oīm so
mitē ad malū ab ip̄a penitē elongādo. Quis
ro p̄siderat cū necessitate ad nō peccandū. Et
hoc mō est in angelis et beatis. et fuit i ip̄a bene
dicta p̄gine ab instati incarnatiōis xp̄i in ea
in qua secdo fuit sanctificata et in gra p̄firma
ta. ita qz post illā sanctificatiōem non habuit
potentiā ad peccandū. Et q̄tū ad h̄ fuit i sta
tu angeloz et brōz. qz habuit libez arbitriū
in bono p̄firmatū. Un̄ Aug. i li. de natura ee
gra inq̄t. De brā p̄gine nullā p̄siliū cū de pec
catis agit h̄se volo q̄stionē. Scim⁹ em̄ qz p̄
grē ei fuit collatū ad vincēdū ex oī p̄p̄tē.
qz dicit et parere meruit quē p̄stat nullū ha
buisse p̄cū. Sicut autē angeli et scti in gra
p̄firmati habet libez arbitriū in bono confir
matū. ita ecōtrario demones hnt ip̄m libez
arbitriū in malo p̄firmatū. fm̄ theololos.
matie san. Bonauē. i. ij. di. vij. et sicut dānari.
Brā autē p̄go hāc excellētiā habuit sup̄ oīs
puros homines. nā qd alij hnt p̄ hāc vitāz
ipa in hac vita. scz p̄firmat⁹ liberi arbitrii in
bono. Trigesima aq̄nta ei⁹ excellētia dicitur libe
ralitatis. Sup̄ oīs etenim puras creaturas
ipsa fuit liberal⁹. Un̄ ei⁹ liberalitas multis re
bus assilāt. Primo soli quia sicut sol orit sup̄
bonos et malos. vt ait saluator Matt. v. ita
ei⁹ liberalis misericōdia relucet sup̄ bonos vt eos
in gra custodiat. et sup̄ malos vt illos a malo
p̄uertat. Un̄ Bern. at. Virgo brā at velut
altēz solē induit. qz ille sup̄ bonos et malos i
different orit. Sic ip̄a qz p̄terita merita non
discutit. scz oībz exorabile ac elemētissimaz se
exponit. oīmqz necessitates aplissimō mīfā ē
affectu. Secundo assilāt elemosynarie libez

Liberū
arbitriū
p̄siderat

Maria
charita
tatis.

Maria
liberalis
suma

rali. Un Provi. vi. d. Manu sua aperuit i
opi. et palmas suas exedit ad paupes. Qui
liberalitas ostendit. et qz manu hz apta. et bra
chii extensu ad paupes. et qz manu hz elynit
plena. Nulla ei laus est elemosynarie libali
si manu apta teneret. et brachii ad pauperes
extenderet. sz ipam manu vacua hret. Bra igit
ego rāqz dei elynaria intrati est liberal q dat
facilis. et io tener manu aperta. et qz dat oibz
cōiter. io tener brachii extensum. et qz dat oi
bus abundans. io manu hz elynis plena Ter
tio assilat mulieri forti. Na te ipa d. Provi
vi. Surrexit et diuisit pda domesticis suis. et
cibaria ancillis suis. Et ibide. Omnes dome
stici ei vestiti st duplicibz. Ipa em qbusdaz
dat cibaria graz. et io d. Dedit cibaria an
cillis suis. Alijs qo dat duplicia vestimenta.
Sicut. f. theologicaz et politicaz. et io dicit.
Des amici ei vestiti st duplicibz. Quibus
da aut dat victoria qn. f. ipos vincere mun
di. carne et diabolu facit. et eis rāqz domestic
suis illos ipda pcedit. et io d. Deditqz pda
domesticis suis. Quaro assilat pssime mri.
Un ipa dicit Eccl. xxiij. Ego mri et. Ipa em
frigidus in amore dei ad dilectos inflammat.
et io dicit. Ego mri pulcre dilectiois. Supbos
qz et psumptuosos ad sui recognitoz timore
dumie manifestatis hūiliat. et io in q. et timor.
Tenebrosos etiā et ignorantes ad cognitioem
dei illuminat. et io subdit. et agnitiois. Ipa insu
per in pfundū desperatiois demersos ad spez
venie reuocat. et io subdit. et ceteris. Qui
to assilat hospiti munifico et curiali. Un ipi
d. Eccl. xxiij. In Jacob inhabitat et i Israel
hereditare et. Et qbz sbis hz q ipa hospita
tur et habitat cū tribz generibz psonaz. Qui
dam em st actui. et cū his habitat dādo eis
firmā ad opandū pstantiā. Et io d. In Ja
cob inhabitat. Per Jacob em q interpretat lu
cratoz intelligunt actui. q sunt i mltiplici
lucratiōe isti mundi. Alij qo sunt pēplatiui
cū qbz habitat iperrado eis visionē dei sinece
ram. et io d. In israel hereditare. Israel em
interpretat vir vides deū. Alij aut sunt pfecti.
q hnt vira actiua et pēplatiua. Et cū his ele
ctis et pfectis habitat dādo eis vira firmam et
pseuerantē. Et io subdit. Et in electis meis mi
te radices. Et qbz oibz pz q ipa bndicta ego
est liberalissima. Liberalis em d. ille q elat
gus et munificet. et q libeter donat et non mur
murat. Un liberaliter exponit. i. large ma
gnifice. plene et benigne. vt notat p Archid.
in c. statutu. s. insup. et resp. li. vj. q oia fue
runt i ipa dña nra sup ois. Si qo accipiat

liberalitas p bonitate. vt in l. ne qd. ff. que
sen. si. ap. relcin. etiam h mo fuit liberalissima
qz oim optima. Ipa em e imago bonitatis il
lus. f. dei. vt d. Sap. vij. Trigesima sexta
ei excellētia d. suscepōis. Des em scōz q
tutes tā noui qz veteri testamēti a pēie ple
nitudinē suscepit. veteri qdē in pēie su
tura. noue qo legi scē in pēie iā facta. Et
vt clarū ista videant. qdā scōz noui et vete
ris testamēti pnumerari pntes pnt. Claru
it nāqz Abel i veteri testamēto pntē inoētie
vni et dñs respexit ad miera eius. Gen. iij.
Claruit Enoch pntē mūdicie. vni et tulit il
lum de. vide Gen. vj. Claruit Noe pntē
spei. vni et sperans a diluuiō p archā librari
er dei spālī mādaro illā miro mō fabricauit.
Gen. vj. Claruit Abraz pntē fidei. Gen.
xij. Credidit Abraz et reputari est ei ad in
sticiā. vni et filiū imolare pnt. vt ibide d.
Claruit Isaac pntē obediētie. vni et pūi sui
imolatiōe nō pntē di. Gen. xij. Quid est vi
ctima et holocaustū p mri. Et rñdes pntē aut
dñs pntē debet fili i mri. Claruit Jacob p
tute amicitie. vni et dñs ei mra secreta reue
lauit. vt de scala et. Gen. xxvij. Claruit iob
pntē pacie. vni nec p dñm locutus ē. Job. i.
Claruit Moyses pntē māsuerudis. vni et
dño sp māsueret rñdit. et io māsuerissimū d
ctus ē. Nūc. xij. c. Claruit David pntē hūi
litat. vni et iumentū se ēē dicit ps. lxxij. dū ait
Ut iumentū facit lum apud te. Claruit Sa
lomon pntē sapie. vni et sapiēter de duabus
meretricibz iudiciū dedit. iij. Reg. iij. Claruit
Ezechias pntē penitētie. vnde et versa facie
ad parietem fletu amare. Isa. xxxvij. et. iij.
Regum. xx. Claruit et Daniel pntē intelli
gentie. vni et somniū Nabuchodonosor expo
suit Dan. iij. c. Claruit Susanna pntē ca
stimonie. vnde et potius mori elegit qz senibz
pntē. Dan. xij. Et isti sufficiant et veteri
lege. Nunc etiā sanctos quosdā noue legis
cōmemoremus. Claruit nāqz Johannes ba
ptista pntē penitētie. vni et a teneris annis
heremū perijt. sicut canit eccl. dicens. An
tra deserti teneri st annis et. Claruit Petrus
pntē pntē post pūsseri missionē. vni et le
tanter ibat ad crucē. Claruit et Paulus pntē
fortitudis. vni et dicebat. Eū informat fortis
oz sum. ij. ad Cor. xij. Claruit Andreas pntē
te animositat. vni et animose crucē saluauit.
dices. Salue crux piosa et. Claruit Johā
nes euangelista pntē doctrine. vnde et ceter
is alij innotuit dices. In pncipio erat sy
bun et. Joh. i. Claruit Jacobus frater Johis

D
Maria
oim
niz
sule
prima

B
Maria
hospitat
cū tribus
personis

Berno. II. Decoronatiōe Marie

euāgeliste fūte credulitatē. vñ tpe z Joses
relictis omibz secuti sunt xpm Mar. iij. Al
ter Jacobo fūte claruit scitatz. vñ ab omi
bus iustis est appellat. Claruit Philippus
fūte sollicitudis. vñ z fratri suo Nathana
eli dixit. Inuestim⁹ messyā veni z vid. Joh
i. Claruit Bartholome⁹ fūte p dicationis.
vñ z multas pegrinauit regiōes dei fūm se
minādo. vt pz illegēda eius. Claruit Mat
theus fūte fidei. vñ z p m⁹ scilicet euāgeliz.
Claruit Simon fūte obediēcie. Unde et
Simō obediēs interpretat. Claruit Thoma⁹
fūte hūilitatē. vñ z dñō hūilitē respondit
Dñs meus z deus m⁹. Joh. xx. Claruit Ju
das thade⁹ fūte aīofitatz. vñ z hereticos
epām scripsit dices. Hi sunt nubes sine aq.
Judas autē scarioth suā virtutē pdidit. vñ z
laqueo se suspendit. Quid de alijs dicam⁹
O sancti z sancte dei: quorū qñtūqz fūtibz
longe a nobis distantibz claruitis. Sz qñ
aīa mea. audi. Jñ. de sum. bo. li. ij. c. xj. Si ad
bonū inquit incitamentū diuina (quibz mo
uenimur) pcepta essent p lege nobis scōz
vita sufficeret. At contra: dum z deus pcep
tis admonet: z vita sanctoz boni opibz ex
empla pponat. nulla est iam de reatu excusa
tio. qz z lex dei aures nostras quotidie ppul
sat: z sanctoz docūmēta nri cordis intima p
uocāt. Et si prauoz sepe secuti sum⁹ exempla
cur nō imitamur scōz digna z laudabilia
facta? Et si apri sum⁹ imitari iustos in bonis.
Exemplo igit sanctoz variis sectare fūtes
hūilitatē ex xpo. Deuotōis ex petro. Charit
atē ex Jōhe. Obediēcie de abraā. Patientie
de Isaac. Tolerātie de iacob. Castimonie de
Joseph. Māstuerudis de moysē. Cōstātie de
Josue. Benignitatē de samuele. Misericōdi
e David. Abstīnēcie de dānīele. Sic z cetera
facta pōra. quo labore. qz moderamie. quāve
intētiōe vl cōpūctōe gerant. vir lance⁹ imi
tādo pñderet. Nec ille. Quid igit hic de vir
gine dices. nisi qz ceteris p pres. i. Maria autē
tota se infudit gracie plenitudo. qre zc. Et
ideo antiq in vrgine sancta futura suaz fū
tum. z moderni ab ea tām dei matre facta sū
pserunt originē z plenitudinē. Ex ppter hoc
ipsa inquit Eccl. i. xxiij. In plenitudine scō
rum exercitio mea. ¶ Habet quoqz alias innu
meras excellētiās: quas deuotis mētibz pte
plandas relinquo. Solūmodo aliqz tangā
que incipiūt ab aliqua lraz alphabeti sic mo
cando z orādo eā p discursum singulaz lraz
z. Aduocata humani generis defende cām

nostrā z ora p nobis. B. Bñdicta sup om̃s
mulieres: fac nos a tuo filio bñdicti. L. Con
solatio desperatoz z cōfortatio eoz: ne pmit
tas nos in desperatiōis baratrum mergi. D.
Dulcedo deuotoz: fac nos deuotōis suauita
te repleti. E. Excellētissima oīm creatura
rum: recommenda nos tuo z nostro creatori
f. Fons diuinaz gratiaz sitientibz z aren
tibus nobis aquas saluāres effunde. S.
Gratiola deo: angelis z hominibus: fac nos
sponsō tuo celesti gratiosos. D. Honorificē
tia populi xpiani: fac nos interos esse tue ve
nerationi. J. Impatrit paradisi: impetra no
bis vt efficiamur participes tui regni. k. ka
rissimati dei dispēlatrit: paupratē z medicita
tem nostrā sublena. L. Laborantiū requies
z refrigeriū: eternā nob paulatiōem ppara.
M. Mat nostra z dei: fac nos cū filio tuo
fratre nostro pūgi. N. Nobilitas mūdi: ne
dimittas nos peccati ignobilitate pfundi. vl
Nutrit pupilloz z orphanoz: nob miser⁹ z
orphans subueni. O. Omamētū vnuerſe
fac nos fūtibz z bonis moribz ornari. P.
Pacficatrix discordantiū: nos discordes et
rebelles tuo nato iubeas pcordari. Q. Quar
te hierarchie pñdens: nos in tertia fac locari
R. Regina celī z terre: nos tuos suos susci
pe. S. Spes omnis tribulati: adiuua nos
naufragos in hoc mari. T. Tutela oppelloz
seuientiū in nos trā cōpelce demonum. U.
Vita mūdi: fac recludi portas mortis z in
ferni. Nos qz tecum fac deduci in terra viuē
tium. Amen.

¶ Pars secūda hui⁹ finis de corona la
pidū pñosoꝝ

E glōsa vrgie in cel trīphātissime
coronata: possumus dicere deo illud
ps. xx. Posuisti i capite ei⁹ coronam
de lapide pñoso. Hec autē corona est seragi
ta trium lapidū pñosoꝝ fm numerz annozū
quibz vixit ipsa bñdicta virgo Maria in h
mūdo. Quia nō nouē sunt ordines angelo
rum. id hāc coronā ipsi angeli fabricantē p
quolitet ordine posuerūt septe lapides. Ita
qz in supma hierarchia recepit. xij. i. pñedia
coride. z i infima filr. Supma āt hierarchia
fm Diony. i. li. de angeli. hierar. d. grece qz
phonia. in q dicit esse tria loca triū celoꝝ iux
pprietates triū ordinū angeloꝝ ipsi hierar
chie. Prim⁹ loc⁹ d. eē color⁹ rubi. scōs color⁹
albi. terti⁹ pō color⁹ flauī. Prim⁹ loc⁹ conti
net seraphim qz depingunt in colore rubeo. p
pter immēse charitatis ardore. sunt ei mag⁹
inflammati amore diuino qz omēs aliq angeli

Seragi
tates la
pides co
rone ma
rie.

Alabastrum Et isti ponunt. vij. lapides preciosos ad fabricandam coronam ardetissime seraphine. Primo lez alabastrum. qd e lapis candidus inter cunctos va-
rijs coloribus q inq. Jsi. xvj. li. eth. c. v. qm gueta itro posita pseruat incorrupta. Et ido Magdalena sumpsit alabastrum plenum unguento. Jsh. xij. et effudit sup caput Jhu. Iste aut lapis significat incorruptiorem q fuit i bra-
gine. sine qua no fuisset digna sulcipe in se vnguente pccolium padisi. Ut em dr. j. Loz xv. Corruptio incorruptiores no possidebit. Ecotra ho dr. Sap. vij. Incorruptio fac ee
Auripigmentum primum deo. Secundus lapis dr auripigmentum. et alio nomine vocat arseralcus. auris speciem prendes in colore. et hz fuit dissoluedi attrahendi et mudificandi. vt dr in libro de ppi. rez. Et significat inter beatam virginem et Joseph dissoluedem qm ad carnale copulam et mundicia castitatis vtriusq. ac mundum et purum matrimoniu cu maria amoris attractione. et quo ad oia que ad essentia matrimonij requirunt. de q satis dixi in. iij. pre
Adamas pncipali huius opus. finone vlt. Tercius lapis dr Adamas. de quo dr in li. de pp. rez. q appellat gema reconciliationis et amoris. Est aut adamas vt inq. Jsi. xvj. li. eth. c. de cristallis lapis indicat duricie maxie. et valde fortis. qui nulli cedit materie. nec ferro qd. nec igni. nec vnq. incalescit. Unde a grecis: vis indomita appellat. Sed cu sit inuictus. ac ferri ignisq. contemptor: rumpit in sanguine hirci calido et receti. cu fragmetur sculpro res in signandis et pforandis gemis vnt. Que omia possent beate gigni puenieret ap-
Ameristus tari. sed solu vna assimilationem explanabo breuitatis causa. et similiter facia de alijs lapidibus. licet ponam diuersas eoz proprietates relinques pspici lectori eaz applicatiorem put ei videbitur. Sic g adamas nulli cedit metallo seu malleo pcutienti. ita beata fgo i frangibilis stetit in patientia. et nulli cessit psecutioni. Tacta in sanguine calido filij sui fuit mollificata ad compassionem: et i tenerrudinem resoluta. Quartus lapis dr Ameristus etia ipse indicis. q in gemas purpureas obtinet pncipatu. fm Jsi. vbi sup. et leuiter fundit ac emittit quasda flamas. et valet i ebrietatem. et facit vlt. Et (vt dr in li. de pp. rez). valet ad repellendam malam cogitationem et ad bonum. pferri intellectum. et inest ei mollicies ad scilpendum. Et silt beata fgo inter omes beatos charitate purpureos obtinet pncipatu. Na de illa dr. Proa. vlt. Byssus et purpura indumentum ei. Ipa em tota facta est purpu-

ra. i. charitas. In illud Lan. iij. Alcesus purpureu media charitate pstravit. Quintus lapis dr achates. a flumie eiusde nois exisse tis in Sicilia. iuxta que hec gema pus fuit inuenta. vt dr Jsid. vbi s. Modo autem in pluribus locis inuenit. Et habet diuersas proprietates fm diuersa loca in qbo generatur. que simul collecte sunt. Iste (put ponit i li. de ppi. rez) valere em dr ad repelentes auer-
tendas. ad sistendum flumina. ad regu fortunas. ad vitanda picula. Jte dr reddere ho-
mini gratum et placenter faciendum. ac vires co-
tra venenum valere. Hac aut gemma merito posuerit seraphin in corona ipsi. gignis: q sup omis creaturas fuit a deo dilecta atqz illi gratiosa. nosq. ei reddit placidos et gratos. Un de illa dicere possumus. illud ad Ephe. j. Gratificauit nos i dilecto filio suo. Sextus lapis dr albesto. q etia (fm Aug. iij. de ciui. dei) dr assueton. Et (vt idem ait Aug.) inuenit in Archadia. et semel accensus nuq. ex-
tinguit. Un dicit Jsid. vbi s. q apud gentiles in quodam templo veneris erat facti can-
delabrum in quo erat lucerna sicardus vt nul-
la tempestate. nullaqz imbre extinguere posset. Et similiter lucerna beate gignis fuit textu-
gibilis. et q in figuram dicit deus Moyse Exo. xxvij. Ardeat lucerna semp in taberna-
culo testimonij coram dno. et ppetuo erit cultus. Et Sap. vij. dr. Inextinguibile e lume illud. O portes seculi. O pncipes. O amatores mundi: quanto tpe durat lucerna laudis vestraz? Lito lucerna impiorum extingueretur. Prover. xxiij. Lucerna aut gigne semp p-
fenerat. sempqz lucet. nullas patit tenebras. Nuqz apud ipam gigne est noc. s. semp me-
ridies. qz vt dr Jsa. xviij. Sic lux meridiana clara e. Septimus lapis dr ablicos. de q dicit Jsi. vbi s. q est ponderosus et niger. ve-
nis distinctus ruberibus. et calefactus ab igne. vij. diebus tenet calorem. Et io figurat b. gigne. q est ponderosa. i. plena diuino amore. Quia vt ait Aug. i li. pfe. Amor me pondus meuz re. Erat etia granidat ponderosa diuine dulcedi-
nis inestare. nigr. ho humilitate. Un igitur Lan. j. Nigra sum s. formosa. Jte vultu est venis ruberibus. i. oim sectorum et angelorum amoribus. q p venas amoris tanqz p meatu quosda ferunt i illa. Iste etia lapis calefactus igne diuino. septe diebus tenet calorem. in omi tpe. At em Grego. in quadam omelia de ma-
gdalena. Quia septe diebus omne tempus co-
prehendit. recte septenario numero vniuersa

Bermo.II. De coronatiōe Marie

Mas figurat. ¶ Post seraphin accesserūt che-
Alaban rubin offerētes septē alios lapides p̄ciosos i
dina corona ipsi? s̄ginis. Cherubin autē depingū-
tur in colore albo. qz vt ait Algasel. Albedo
causat ex luce clara et m̄lta i corpe p̄spicuo. et
h̄ bñ puenit cherubin. eo qz post seraphin sūt
viciniores diuine sapiētie. a qua claritatem
maximā recipiūt. P̄rim⁹ autē lapis ab eis ob-
latus ē. Alabādina. et est gēma sic dicta: ab
Alabanda regione Asiē. cui⁹ color similis ē
calcedonio. vt dicit J̄s. vbi s̄. Sedm̄ autēz
Diascoridē. Alabādina est gēma clara et sub
ruffa vt sardius. cuius s̄ritus est sanguinē. p
uocare et augmētare. Et hec p̄p̄ietas optime
puenit beatissime s̄gini. nā cū redēptio hūa-
ni generis nullo alio mō p̄gruēt. fieri possz
qz p̄ effusione sanguis. Ihu xpi. vt pbat pau-
lus ad Heb. ix. vbi etiā ait. Et sine sanguis
effusione nō fit remissio. Beata virgo istum
sanguinē p̄p̄iauit. dum ipsū dei filiū ad
assumendā carnē humanā induxit. et seque-
ter ad effundendū sanguinē in ara crucis p
salutē mūdi. Cūqz Bern. in q̄dam s̄mone ait
Hec est q̄ totius mūdi salutem obtinuit et re-
paratiōem oīm impetravit. Cōstat em̄ ipam
p̄ humano genere fuisse sollicitā. cui dictum
est. Inuenisti grām apud deū. grām. s̄. redēp-
tiōis nre quā q̄rebas. Hec ille. Nos p̄o con-
templari possum⁹ q̄ brā virgo dixit filio illō
Nume. xviij. Sanguinē em̄ fundes sup̄ al-
tare. Et ipe ait. Hic est sanguis me⁹ noui te-
stamenti q̄ p̄ multis effundet in remissione pec-
catorū. Mat. xxvj. et Mar. xiiij. ¶ Secū-
dus lapis ē. Aguristis. q̄ h̄ colorē argenteū
um. et d̄. refrenare animoz imper⁹ et iracū-
dias. vt refert in li. de pp̄. rez. et recitat etiāz
J̄s. vbi s̄. in. c. de gēmis aureis. Et hec etiā p
p̄p̄ietas optime puenit gl̄iose s̄gini. Nā de-
adeo erat irat⁹ humano generi q̄ nulli⁹ ho-
minis p̄ce flecti poterat. licet sepi⁹ p̄pulsat⁹
lachrymis sanctorū patz. Adam nāqz vixit
nō gent⁹. xxx. annis. vt scribit Bern. v. Sem-
per i sacrificijs et orōibz et diuio cultu damā-
z et dicens. Parce dñe parce. et ne des heredi-
tate mā in p̄ditionē. Iob. ij. Qui r̄ndit de⁹
Nō parcat. et nō pcedat et nō m̄lrebor. Die
re. xij. Idē qz orauit Seth fili⁹ adā. q̄ vixit
annis nō gent⁹. lxxv. et d̄. Ab̄el occidit et san-
guis ei⁹ clamauit vt m̄lrearet. et nō est m̄lre⁹.
Noe vir iust⁹ et simplicitate cordis sui excla-
mauit ad dñm. Sile et Abzraā volēs imola-
re filiū. Sic Isaac p̄sentēs inolari. Et Ja-
cob cū. xij. patriarchis filiis suis. Moyses eti-
am et Dauid cū oibz p̄p̄is obsecrarūt deūz

et tñ eos nūqz voluit exaudire. de q̄b dicit po-
test illud ps. xvij. Clamauerūt ad dñm: nec
exaudiuit eos. Ista autē dulcissima s̄go eius
irā mitigauit et hūanū gen⁹ ei reconciliat⁹ p
filiū suū. iōr illud ad Col. ij. Cōplacuit p̄ eu
reconciliari oīa in ipm̄ pacificas p̄ sanguinez
crucis zc. ¶ Tertius lapis ē. Astrion. q̄ est la-
pis indic⁹ cristallo filis. in cui⁹ centro lucz q̄
si stella. Sic autē d̄. ab astris. eo qz eis opposi-
ta eaz fulgorē rapit. vt dicit J̄s. in. c. de cri-
stallis. et ponit in li. de pp̄. rez. Et sile h̄ac p̄-
p̄ietatē habet s̄go bñdicta. Stelle em̄ dicit
tur omēs boni et sancti. vt declarant in tertia
pte p̄ncipali hui⁹ op̄is. s̄mone vij. i. exordio.
Quaz stellaz fulgorē iste lapis. i. beata s̄go
rapit. qz sua sanctitas alioz oīm beatorū san-
ctitatē obumbrat in sui comparatiōe facit.
Et ad h̄ applicari posset illō Iob. ij. Stel-
le retraxerūt splendorē suū. ¶ Quart⁹ lapis
ē. Allecto. de quo d̄. in li. de pp̄. rez. qz va-
let faciendū hoīem p̄stantē et victorē. discer-
tū et oratorē. et ad reformandū amicos. at-
qz s̄ritū extinguit. Has autē p̄p̄ietates et s̄fz
alioz lapidū p̄dictoz et infra d̄cedoz. licet re-
citē vt ab alijs positas. non tñ ex h̄ approbo.
nec in omi pte veras esse credo. s̄z solum ab
alijs descriptas refero. et alijs eaz ad veras be-
ate s̄ginis p̄p̄ietates assumo. Istius gl̄api-
dis p̄p̄ietates licet omēs habeat bñdicta dei
mater. vñ tñ nō mimā habet. s̄. extinctionis
s̄ritis. Qmēs em̄ s̄ritū habem⁹ felicitatē etne.
et tanqz canes fessī aridā emittim⁹ linguam
anhelantes ad aquā salutis p̄petue. quā beata
s̄go nobis p̄p̄inauit. De qua ipa dicere p̄t
illud J̄s. iij. Qui biberit ex aqua quā ego
dabo ei. fiet in eo fons aq̄ salientis in vitam
eternā. Ipsa nāqz p̄tulit fontē paradisi. s̄. fi-
liū suū. q̄ aquas grāz suaz oibz s̄ititibus
grāz et abundatē effudit dices. J̄s. lv. Qmēs
s̄ititēs venite ad aq̄s. et q̄ nō habetis argen-
tum venite zc. Sile et beata s̄go nos inuitat
ad extinguendā h̄ac s̄ritū. et ait Lan. v. Bi-
bite amici mei et inebriamini charissimī. Nec
em̄ est illa aqua ab ipa dñā nra nobis p̄tra-
ta. q̄ sola inebriare facit ebrietate p̄p̄etia. de
qua p̄pheta inq̄t eo ps. xxxv. Inebriabunt⁹
ab vbertate domus tue et torrēte voluptatis
tue potabis eos. ¶ Quint⁹ lapis ē. Asterida.
et est gēma cādida infusā. p̄tines licē sicut
stella int⁹ se mouentē. reddētiqz soltoradios
candidātes. vt d̄. in li. de pp̄. rez. Et qua si-
gurat ipsa gl̄iosa s̄do que fuit vt stella Un-
de ea p̄dictum fuerat Nume. xxiij. Quē
stella ex Jacob zc. Reddiditqz radios solis

SS

candidantes. Sol em iste est xps q habz ra
dios igneos q ad diuinitate iuxta illd He
bre. riq. De noster ignis est. Et io dr Dan.
vij. fluit igne rapidusqz egrediebat a fa
cie. Sz iste lapis in se recipies hos radios
iuxta illud Job. xl. Sub ipso erat radij solis
fecit eos candentes p huanitate. Un dicitur

S
Amari
stes

Dan. vij. Antiqu dicitur sedit vestimentu ei
albu sicut nix. Sz Serp lapis dr amariastes.
q (vt ait Jil. li. xvj. et hui. c. x.) si tangit veste
igni appropinquat: ignis no appropinqt. et in
igne posuit no coibuit. r oibz magoz malefi
cis obuiat r resistit. Que pperas hgis ima
culare pferuat a pcto significat. Na vestit
aie dr corp. ei aut aia tanges. i. intras eius
corp. qd rde origis erat igni pcupiscetie ap
ponedii: ex hntu sibi a deo indita ipm ab oi
pupiscetia r igne carnal voluptatis prefer
uauit. atqz ingredies natura humana pecca
to originali ignita coibuita no fuit. qnimo il
lesa penit? i illa pmanes: omne magoz. i. de
monu malicia delauit. Sz Septim lapis

I
Berill.

India. r e coloris aurei. r dr hie pntu h peri
cula hostiu. r p lites facere inuicem r mte. et
valere ad bonu ingeniu. r hoiem magnifica
re. r amore dngalem nutrire. Sz hozz deder
minatode dimissa. vna sola pperat ei? de la
rabim? q ponit in pdictio libro. f. q oculos hu
midos sanat. Si qs get aliq huiditate ceci
tate iaurerit: pntu hui? lapidis visum recu
perabit. Sic igit cecitas (vt ait Eostatin?)
est miserrima oim passionu. ita iste lapis cu
ratiu? cecitatz e maxie pccolus. Cecitas aute
has malas pccolozes hz. Primo em sine vin
culo carcerat r ligat. Secdo iudiciu tollit.

Mala
cecitatis
ta aie qz
corporeis

Un inqt phs. j. phs. q ce? no iudicat de co
loribz. Tercio decipit i accipiendo vnu p alie
ro: vt argentu p auro r. Quarto trasendo
pontes vl malos passus cogit pl? credere ce
cus cani qz sibi. Quinto sepe timet vbi no e
timedii. r ecotra. Serto sepe cadit. Septio
nuqz est secur. Ocrano aliqn se putat rectu:
r oibz est spicu. Nono facie eleuat versus
sole: r a sole non illuminat. nec aliqd videre
potest. Decimo si puez dnoze suu verberat
ab eo punit r deserit. Licet aut magna infir
mitas sit cecitas hec corpalis: maior tamen
est spualis. f. pcc. Que pmo facit aiam capti
uam diabolo. qz a quo qs supatus est: eius r
seru? est. j. Per. ij. Secdo iudiciu rontis ob
nubilat. sicut de pcto ire dicit Latho. Tra i
pedit animu ne possit cernere vez. Et de istz
duobz malis inqt Boet? in. j. de psoat. loz

ques de aia passionibz inordinat: ceca: nubi
la mens est. Vinctaqz frenis hec vbi regnat.
Tercio talis cecus magz eligit mudi vanita
tes qz celestes r etnas diuinitas. Quarto pl?
credere vult latratibz r susurrantibz qz dei pre
dicatozibz. Quinto timet vbi no est timen
dum. iux illd ps. Trepidauerit timore vbi
no erat timor. Timet em offensam hoium r
no offensam dei. Timet mala tpalia r si er
na. Serto sepe cadit in aliqd aliud peccatu:
q nihil est abominabili? vt ait Aug. in me
ditatozibz suis. Dic naqz Bre. in moi. Pec
catu qd p pnam no diuit. mor suo ponde
re ad aliud trahit. Serto sepe est in piculo
damnatiois: scies si licet morer? esset damna
tus. iux illud qd de pctoibz inqt ps. Descen
dant in infernu viuices. Ocrano scelera sua
sunt publica. r ipe cecus credit se non videri.
Et ab omibz signat digito r no credit. Ni
hil em occultu qd no reuelet. Mar. x. No
no orat r no exaudit. qz pctozes de? no exau
dit. Joh. ix. Decimo angelu ductore suu pre
nit: qz no fac fm ei? montia. Et ille deserit cu
dices illud Hier. l. j. Eruam? babilone et
no est curata: derelinquam? ea. Ubi glo. ait.
Medici sunt angeli. qz a nob repellimus:
du eoz pntu no acquiescit. qd e intelligedu
fm sanctu Bonau. i. j. dis. ij. q angel? tunc
nos dr dererere: qn ei? custodia no hz effecti
u? sine fructu q ad nos. O gradis infirmal
O maxia egritudo. O mlera mortalit? p
tio. Attende r psidea vñ optatu possis recu
perare salutem. O cec pctoz que mudanaz vo
luptatu humilitas excecant: de qua dr Job
xlj. Habitat i loc? humilibz. f. diabol? vt ex
cecace possit voluptuosos. Recurre ad medi
cam q te pot r desiderat pfecte sanare. Ipa ei
(qz multos quortidie sanat cecos) dicere pot
illud Job. xxi. Quil? fui ceco. Dic gei. O
alta o supma. o incomparabilis cherubina:
illumina oculos meos mee. vt aliquado vi
dere mereat in patria celesti filiu tuu specio
sum forma p filijs hominu: r facie tua deco
ram r pulera nimis. Sz Tercio loco throni co
ronauerit beatu gine? septu alios lapides p
ciosos in ei? corona imponetes. Dicunt aut
throni sedes eqz ratis vel sedes dnt. eo q dnt
p eos iudicia sua discernat r eis iudicando
sedeat. In ipis ei singulariter relucet iudici
rectitudo. fm q ait Dion. vbi s. Et isti de
pingunt i colore flauo. q est medi? inf rubeuz
r albu. r significat rectitudinē iudicij parti
cipatis de iusticia r misericordia. eqz em dr me
diare inf r iusticia r iusticia. Sz Prim? aut la

Calau?

Berno. II. De coronatiōe Marię

pis dicitur calcul⁹. q^o v^o dicitur in li. de pp. re. ē rotundus atq^{ue} durissim⁹. pur⁹. et ex omni preleuissim⁹. vñ et tactu delectat. Hinc autē prius est ali⁹ lapis q^o dicitur scrupul⁹. Est em̄ asprum⁹. et inter pedē et calcem cadit: valde nocet. et ab eo saxa dicuntur serupea. i. aspra. vt ait Jsi. xvj. li. et p^o. c. iij. Hic autē calcul⁹ significat purissimā gēnē Mariam. q^o ē leuissimā in gēnē nūq^{ue} habuit aliqd^o pond⁹ peccati. rotunda q^o rotundū oīe gyrat sua misericōdia. inē illd^o qd^o ipa ait Eccl. xxiij. Byz celi circūmī sola. Est aurez durissimā demonib⁹. s. mālūta hoīb⁹. Un ei canit ecclia. Virgo singular⁹ in oēs mīr⁹. Et autē est Jsi⁹ scrupul⁹. i. diaboli⁹ q^o insidiat calcaneo ei⁹. Un dicit de⁹ ipi temōi. Gen. iij. Inimicitias ponā in te et mulierē. et semen tuū ac semē illius: et tu insidiaberis calcaneo eius. ¶ Secundus lapis dicitur sardonice⁹ siue sardonice⁹. q^o vt dicit Jsi. xvj. et p^o. c. iij. et p^o. re. Jst et ex tribu coloub⁹. Nā niger est iūmo cadid⁹ in medio. et rub⁹ q^o in iūmū in su p^o. c. iij. Jt hec sola gēma i sigillado de cere s. s. stātia nūq^{ue} euellit. Inuenit autē ap^o arabes et Indos. et luxuria repellere d^o. ac valere ad hūilitatē et pudicitia⁹. Hui⁹ autē lapidis p^o. c. iij. tas dñe nostre corone optime conuenit. que fuit nigra in iūmo p^o hūilitatē. et illd^o Lan. j. Nigra sum et c. S. cadida i medio p^o puritatē mēt⁹ et carnis gēnē iuxta illud Eccl. xlvij. Pulcritudine candor⁹ ei⁹ admirabil⁹ ocul⁹ et c. Jt rubea i supmo: feruētē charitatē. iuxta illud Prouer. v. l. Purpura indumentū ei⁹. Purpura em̄ rubēū habet colorez. Jt ipsa sola bndicta gēno generādo filiū nūq^{ue} p^o coruptōe acceptē Et docet suos de uotos esse castos in corpib⁹. hūiles i cordib⁹ et pudicos in morib⁹. Recte g^o figurat p^o gemā sardonice⁹. de q^o dicit Job. xviij. Nec lapid⁹ sardonice⁹ p^ociōssim⁹. Ipā em̄ p^ociōssimā et nob⁹ vtilissimā gēma. ¶ Tertius lapis dicitur carbūcul⁹. q^o est p^ociōssim⁹. sic dicit⁹. q^o lucet vt carbo ignitus. et lucet in tenebris adeo vt flāmas ad oculos vibret vt ignis. Color ei⁹ est igne⁹ et candidā h⁹ venā. et a grecis dicit⁹ antros. a vulgo rubin⁹ a q^obusdā balaginis sed sunt diuerse spēs carbūculi. q^oz. xij. assig⁹ Jsi. li. xvj. et p^o. c. iij. et gignit in Lybia finē cūndē. Hic autē lapis significat brissimā gēnē. q^o nobis peccatorib⁹ lucet in nocte hui⁹ vite. et mīrre ad oculos nri intellectu⁹ radios suos nos illuminātes. Candidā g^o habuit venā. q^o mūdo lacre celo missa in sua vbera: filiū suū portauit tam suau⁹ venā. Hui⁹ etiā sunt duodecim spēs. q^o ipa duodeci apo

stolis doctrinā dedit de filio suo. et taliter eos illuminātos fecit vt postea p^o vniuersum orbem discurrerēt: radīz veritatis corda mortaliū illustrarēt. ¶ Quart⁹ lapis dicitur Christo⁹ passus. q^o venit de egyptia que lux celat et p^o dicit obsecras. De nocte em̄ est igne⁹: et die autē aureus. vt ait Jsi. vbi s. et p^o. c. iij. de p^o. re. Recte igit⁹ hic lapis ponit⁹ in corona gēnē: vt significet q^o ipa genuit eū qui per christopassum figurat. s. dñm nrm Jhm xpm Quē lux inaccessibil⁹ claritatis sue diuine celat ab oculis mortalīū. inē illud qd^o ipse ait Exo. xxxij. Nō videbit me hō et vīuet. Deū em̄ nemo vidit vnq^{ue}. Jsi. j. S. i nocte hui⁹ ius terrene vite passibilis est vīlus et cognitus in nra infirmitate. ac veltit⁹ hūana carne. Un dicebat ap^o Thome. Vide man⁹ meas et c. Et sequit⁹. Quia ego ipse lux. Jsi. vlt. ¶ Quint⁹ lapis dicitur calcedoni⁹. q^o figurat beatā gēnē rōne generatōis. q^o vt dicit Jsi. vbi s. supmo imbre generat. Et silt ipa b. s. go fuit generata supmo imbre. i. diuina gra co operatē. s. p^o miraculū ex parētib⁹ sterilib⁹. sicut legit⁹ in hystoria de natiuitate ei⁹. De hac autē generatōe firmētio Apoc. xij. vbi dicit⁹ fundamentū tertii calcedoni⁹. Tria enim sunt hūani generis fundamenta. Primū est gētia. sicut in his q^o p^oducti sunt imediate a deo. vt Adā p^o creationē. et Eūā p^o miraculū de co sta. qd^o totū fuit ex gra liberali. Secundū fundamentū est natura. sicut in his q^o p^oducunt⁹ p^o viā generatōis absq^{ue} miraculo. sic oēs cōit⁹ generant⁹ hoīes. Tertiū s. est mixtū ex gra et natura. sic in his q^o p^oducunt⁹ p^o grām de parētib⁹ sterilib⁹. et sic fuit b. s. go. Et tō ipsa fuit calcedoni⁹ dñs tertii fundamentū. Dicit⁹ etiā calcedoni⁹ rōne inuētiōis. Nam vt ait Jsi. vbi s. ad rep^ossum lune plene inuenit⁹ Quasi ei plenitudo lune. plenitudo grē fia it qñ brā s. go nata est. et mī saluatoris iūctā. Propt⁹ qd^o inq^{ue} ap^o Sal. iij. At vbi venit plenitudo t^opis: misit⁹ de⁹ filiū suū natum ex muliere et c. Jt dicit⁹ calcedoni⁹ rōne coloratio nis. q^o calcedoni⁹ pallido colore est colorat⁹. Pallor autē puenit timēti. q^o timētes pallescūt. Jt puenit abstinenti. Un abbas Isaac de syria in suo li. de vita solitaria siue monastica ait. q^o deor⁹ monachi ē pallor et macies. N. aut b. s. go habuerit pallorē timor⁹: p^o Eccl. xxiij. vbi ipa appellat⁹ marer timoris. De abstinentia s. go ei⁹ lat⁹ dixi i. iij. p^o p^onci/ pali h⁹ op^ois. ser. iij. p^o. iij. et silt⁹ de dono timoris ei⁹ i eadē p^o. i. vj. p^o. v. Dicit⁹ etiā calcedoni⁹ ratiōne vīgoris. q^o vt dicit⁹ in lib. de

Z
Chyso
passus

A
Calcedo
nius

pp. re. hic lapis sculpture resistit. Na tate so-
liditatis est vt nō sit susceptiu⁹ incisōis et ex-
tranee susceprois Et sicut b. pgo nulli⁹ carna-
lis impressiois seu corrupciois susceptiu⁹ fuit
qz pgo an pū. in pū. et p⁹ pū extrit. Dicit
aut Dialcor⁹ (vt recitat in li. de pp. re.) qz iste
lapis valer ad vincēdas cās. et illūsiōes de-
monū. qz ppetas puenit glōse pginī. qz aduo-
cādo p nob apd dēū. nos vincere in oī causa
facit. et demonū ipugnatōes et illūsiōes de-

B fendit. ¶ **Sext⁹** lapis dicitur **Erisolius** veniens de
Erisoli ethyopia. et qz dicitur in li. de pp. re. qz lucet vt au-
rus rūs et qz terret et fugat demones. et inuāt et timo-
res nocturnos et pforat intellectū sūm Dia-
leo. qz oīa ppetit bre pginī Itē ibide dicitur qz iste
lapis melācolia minuit aut expellit. Est autē
melācolia humor spissus et grossus ex fece et
turbulētia sanguis generat⁹. Et dicitur a melon
qd est nigr et colit⁹ ē humor. vñ melācolia
dicitur niger humor. et a phisic⁹ colera nigra ap-
pellat⁹ cur⁹ sunt ples mali effect⁹. Primo em
ista colera nigra hñtes sp mistes sunt sine cā
alia ab ipa colera. Un interrogat⁹ qre sic tri-
stet⁹ rñdet senelāre **Sedo** (vt dicit **Salien⁹**)
moztē timēt pl⁹ qz debet. qz sum⁹ melācolie oc-
cupat cerebr⁹. Tertio lēu cā plāgūt. Quar-
to pūat⁹ facit. Quito se purat plur⁹ esse qz
sunt **Sexto** melācolia infirmities icurabile
facit. Septimo diffial⁹ est cognitōis de qz infir-
mitate fit mērio i. li. ff. de edil. edic. Corari
os aut effect⁹ habuit b. pgo. qz pmo sp lera fu-
it p pscie serenitate. dices cū aplo. ij. Loz. j.
Blia nra hec ē resti moniuz pscie nre. **Sedo**
moztē nō timuit trāsitura ad vitā infinteaz
plenā glia. Un dicebat cū eode aplo. Mi-
hi viuere xps ē. et mori luce. Phil. j. Tertio
pepit eū qz cām flet⁹ abstulit. Un Aug. in qe
Eua lachrymal. Maria gaudiū i vētre por-
tauit. Quarto nō tacuit pūat⁹ sz cito rñdit
Ecce acilla dñi. Luc. j. Quito nō se purauit
plur⁹ eccl⁹ sz se vñ reputauit di. Resperit hñi
litate ancille sue. Sexta sp fuit sana et fortis
De ipa ei sola dicitur p excellētiā **Proti. vi.** Mu-
liere forte qz inuenit. Septio fecit dēū nobis
cōfessib⁹. et hñu carnis fitez nob **Eogrūt** g
h lapis corone pginis. qz fuit plena leticia et nō
melācolia. Et qz ipaz a nob melācolia expel-
lit. et leticia atqz exultatōis animis nris infun-
dit. et ppe h appellat⁹ leticia isrl. **Judith. xv.**
Un qz lber et⁹ reuor⁹ p illi dicere illd ps. iij.
I. Dedisti leticia in corde meo ¶ **Septim⁹** la-
Relido pis dicitur **Relidoni⁹**. cur⁹ due sunt spēs. Aliqui-
nus em celidoni⁹ sunt nigri. et alij ruffi. **Relidoni⁹**
no niger (vt dicitur i lapidario. et li. de pp. rez).

facit et nocuos humores et febres. et loz⁹ aq
sanar oculos. **Ruffus** autē (vt dicitur loz⁹ palle-
gar) iñt alias ppetates valer et antiquū do-
lore. et et infamia. et et lunaticā passioz. Lūa-
rici at dicūt illi qz in crementū lune vt excre-
mentū timēt. et marie i capite. **Corpa** ei nra sb
iecta sūt corpibz celestibz. vt dicit **Albert⁹** i suo
introductione i astrologia. Et cerebr⁹ max
me parit ex influētia lune. Huic autē bndicite
pgi luna nō ē dñara. sz ipa illā hz sb pedibz
suis. **Apoc. xij.** Itē ei oīa corpa celestia obedi-
unt. sup qbz ē exaltata Un ipa p dixerat illd
Ila. xvij. Sup astrā celi exaltabo solū me-
um. Et ideo merito est **Relidoni⁹** coronata. **D**
¶ In sedā qz hierarchis dicunt ē tria loca
triū colorū sūm p dñōes triū ordinū anglozū
Prim⁹ loc⁹ dicitur purpure⁹ in qz sunt dñatiōes
Lolor aut purpure⁹ pl⁹ hz de rubedine qz de
albedine. et pl⁹ hz de albedine qz de nigredine
et iuenit i qz bñda cōchulis marinis p modū
gutturaz sanguineaz. que addit colorū rubro
acutit illū colorē. vt ait **Jfi. vij. et h. c.** de tin-
ctur. Et h color puenit ordinū dñatiōis. qz
(vt ait **Dio. vbi s.**) suadet qz instruit nos de
ponere fūile timorē. et toraliē dēū ferri. Et iō
pgrue describūt i loco purpurei color⁹ qz acu-
it rubetū. i. accit sanguinē i spargēdū p xpo. vt
nō timeam⁹ eos qz occidūt corp⁹. **Matt. x.**
Iste at dñatiōes ponit. vij. lapides pscios i
corona pginis. Quoz p⁹ dicitur cristall⁹ qz ex aq
pūit i glaciē. et ex glaciē mlti pps pūit i lapi-
dē dur⁹. et tñt⁹ ac cū melle potat⁹ vbera ppter
lacre. si ex cā calida lac fit amissū. vt ait **Dia-**
leo. et ponit i li. de pp. re. **D.** at cristall⁹ gene-
ret⁹ ex aq. pbat **Erista** i li. meth. et **Brego** an
moztē qz pscitura sacra expiaz mētiōes facit.
Ecc. xvij. dices. Flauit aqlo et pgelauit cri-
stallū ab aq. Iste aut lapis puenit bre pginis
corone. i signū qz ipa fuit i mltitudine aqz. i.
tribulationū. de qbz dixi i. x. pte pncipali h⁹
opis. finde. j. Un poterat dicere cū ppheta
ps. lxxij. Saluū me fac de quonia inraue-
rūt aq vltz ad aīam meā. Sz ipa i ipis aqz
facta est mag⁹ firma. solida et dura. i. pstant
qz diuie i oibz se pformabat volūtati. Itē ex
aqz generata ē. i. mltitudine ac plenitudine
graz pscipata et ornata. Ipa qz vbera sancre
mris ecclie. i. qbz defecerat lac ex nimia calidi-
tate pscurois. repleuit lacre doctrie educa-
dis puer. i. nouellis i fide. Un dicere pot cū
aplo. j. ad Loz. iij. Lac volū porū redi. non
elcā. Dēs gtebem⁹ istd lac mellifluum et sua-
uissimū degustare iñt illd. ij. **Per. ij.** Quasi
mō geniti iñtantes lac cōcupiscite. ¶ **Sedū⁹** **E**

Erista

Bermo.II. De coronatiōe Marie

Ceram? lapis dicitur ceram⁹ hinc colorē ceruleū. et inuenit in germania. alter aut inuenit in hispania rutilas ut flama. et uterque cadit de locis conitruui et dicitur vim fulguris opulenti. ut ait Jsi. xvi. et hinc. c. xii. et ponit in lapidario. et in li. de pp. re. ubi etiam dicitur quod valent in plijs vincendis et ad dulces somnos. O stulti. o populares: quod vos facitis soli alijs scitis. credentes quod soli habeat auctoritatem et gradum et conitrua et celi sagitta. Uterque igitur ponit iuuare. sed non sine origine benedicta. Sagitta celi est pestilentia. famas. bellum. infirmitas. et calus repetitus. ac ois aduersitas. de quo inquit Deus. xxxij. Inebriabo sagittas meas sanguine. Et dauid. ij. Regum. xxi. de ipis ait. Mille sagittas suas et dissipauit eos: fulgura multiplicauit et turbauit eos. Si vis habere his sagittis liberari reuocanda te tenore bene regim. Et tunc verificabitur in ea illud psalmi. Securo circumdabit te vitale. non timeas a timore: et nocturno. A sagitta volante in die: a negocio pabulante in tenebris: ab incursum et demonio meridiano. Si vis etiam bene victoriam in plijs quod sit hostes: ad ipsam victoriosissimum diuinum recurre. et sperare poteris ab omnipotente affuturam victoriam. ij. Mach. xij. Faciet quod te hinc dulcissimum illi somni. et quod dicitur psalmi. Tu dederit dilectis suis somnum ecce hereditas omni filij merces fructus ventris

Corall? **Q**uarta lapis dicitur corall⁹. et quod dicitur Jsi. i. c. de gemis rubris. quod nascitur in mari rubro. et quod dicitur regis aqis lignum est statim quod extrahitur et tanquam aere in lapide induratur. sicut autem rami eius aqua cadidi et molles et extrahi cum rhenibz rubeis et lapidificat. Quare autem apud nos pretiosus est indica margarita. tanto pretiosior est corall⁹ apud Indos. ut ait idem Jsi. ubi dicitur ubi etiam ait quod magis hinc dicitur resistere et fulmine. et idem etiam dicitur in lapidario. et in li. de pp. re. scriptum est. Ipsi us. corall⁹ est mira potestas. fulmina. typhones. repestat et quod repellit. Est autem duplex. scilicet albus et rufus. et in quoque ultra semipede longior inuenit. Rufus autem maxie valet et oem fluxum sanguinis et epilepsiam. et diaboli et vana monstra multiplicat fructus et valet ad expellendos fines et principia negotiorum. hec ibi. Que non sunt oia: nam ipsa benedicta rego habet oes proprietates. ut patet ex excellentias speculatis. Dicit autem Zoroastes quod corall⁹ maxie perfert coram. et ipsa rego coram in se fortat das nobis spem eterne salutis. Unum igitur et dicitur dicitur potest illud Eccli. ij. Letatus est cor meum in ea. Quare lapis dicitur corneol⁹. et quod scriptum est in lapidario. quod ut alias proprietates valet ad mitigandum iras. Tu igitur et per nos celestis merito sit

nos iras. per peccata nostra. et de iure posset nos punire hereditate celesti. quod fecim⁹ et iniurie. et cum malefactoribus conuersati sum⁹: et facti sum⁹ malefactores cum eis. et alia multa mala perperauim⁹. quod sunt leges per filium per hunc hereditate paterna de quo habet in. scilicet. in aut. ut cum de appel. co. col. viij. et per glo. in. c. quatuorallis. de iureiur. Iste in lapis pretiosissimus adeo iram eius mitigauit quod remissa est offensa in numero bonorum filiorum nos recepit Unum deo sic ab ea mitigato: ipsa inquit illud psalmi. xxxij. Mitigasti omne iram tuam. auertisti ab ira indignationis tue. Et ecclesia et dicit. Non fluctuauit et tu mitigas. psalmi. lxxvij. Nos igitur quod per ceram⁹ ire nunc. mediate ipsa origine facti sum⁹ filij dei. Unde scriptum est Marim⁹ quod dicitur fmo ait. Eua posteros ex sua carne natus transmittit ad inferos benedicta Maria ex sua plenitudine dirigit ad celos. Ex carne Eue dicitur filij hominum nati. ex bene Marie filio renati dicitur filij dei. Leditur hunc ipso per Eue. quod vniuersi sum⁹ leti per per tu scit regis Marie. hec ille. **Q**uarta lapis dicitur dionisia. Iste autem lapis si aqua preterat vnum ex ea fragrat quod ebrietati resistit. ut ait Jsi. xvi. li. et hinc. et ponit in li. de pp. re. Ipsa autem rego tacta et perficitur aqua diuine gracie. fragrant nobis illud vinum dulcissimum quod lenificat cor hominis. psalmi. ciiij. Unum inquit illud quod mundane voluptates ebrietate extinguit. et quod confortat stomachum. et quod moraliter exponi possit illud. ij. Thim. v. Modico utere vino propter stomachum. Illud dico vinum quod confortat amaricatos de quo dicitur Pro. xij. Dares licet mercedem et vinum his quod amaro sunt corde. In signum autem huius proprietatis reginalis aqua idcirco ad nuptias se in vinum misce. Joh. ij. **Q**uarta lapis dicitur diadema. et quod dicitur in li. de pp. re. quod est aptus ad rursus a demonibus obtrudenda. Dicitur lapis appellatus sacer. et quod mors sternit abhorret. ut dicitur in lapidario. Brissima autem rego oia quod vult rursus obtrudere a demonibus illi iuris. Nam sic boni angeli amore obediunt regine celi. sic demones timore Ipsa quod morietes in peccato mortali abhorret. et nullum eis auxilium prestat. **Q**uarta lapis dicitur electrum. Hic autem lapis ex quod arte fluit quod dicitur succum. et quod per se fluit de arte hinc liquore gummi. sed per induratum calore vel frigore in duritiam lapidis perspicit. ut dicitur in dicto li. de pp. re. ubi etiam dicitur quod clarum lucet iste lapis quod quicquid metallum. et perdit venenum. Aliud quoque genus electri quod est metallum. sed de hoc ad presens non loquimur Dico autem quod lapis proprietates pergruit bene hinc. Nam per metallum significat scilicet in quibus sculpsit imago diuina. aut illud quod in figuris

Dionisia

Diadema

Electrum

di. Ezech. xl. In ipis ostijs templi cherubin et
sculptura palmarum. Sup oia aut ista me-
talla h lapis regine fulget. Ipa ei bra ego
tota sunt i lumie diuine claritatis absorpta: sic
aqla altissime volas i lumie solis magis celo
appropinquit qz alie aues. Ite diaboli insidi-
as latentes ibi specie boni. et venenosas sug-
gestionis pde et manifestat. Diabolus em se
pe se transfiguratur i angelu lucis. vt dicitur. 2. Cor.
xi. Quod si loci dicitur nigri coloris. Est autem ni-
gredo puatio caritatis. fm phm in li. de sen-
sibus. Qui loci dicitur puatio caritatis. quoz
officia est instruere qualiter hoies gradus inferi-
oris debeat subdi hoibz gradus superioris. et vt
se puatos extrinset omni reuerentie claritate in
comparacione superioris. quoz mandata suscipiant
quali a supno lumine. Hi aut angeli sunt offe-
rit i corona regali. vij. preciosos lapides qz
pm dicitur Ethites. qz vt dicitur in li. de pp. re. i. iue-
nit in litore maris indici et plici. et coloris pu-
nici. sicut dicitur in lapidario. et est duplex vt ait
Isti. vbi dicitur. masculi et femina. et sp bini iueni-
unt in midis aqlaz. nec sine his parere valz
aqla. et ppter h aquila istos lapillos seruat i
nido suo. De hena lapide dicitur in lapidario. et i
dicto li. de pp. re. qz coferat ad sobrietate. et ad
augendas diuitias et amore. et ad victoria et
fauore. et qz appositus pgnantibus facit eas ci-
to parere. Hi aut lapilli masculus signi-
ficat feruore caritatis regine bndicte. Alter
fo femellus significat humillima ei regini-
tatem. Hos em duos lapides aqla nra diui-
na in nido cordis sui posuit. et sic eternuz vi-
fili sine aliqua integritatis sue violatione
parturiunt. Secundus lapis dicitur emathites. qz
(vt dicitur in li. de pp. re.) venit de affrica et india
vt etia inqt Iud. xvj. li. et ibi. Et valere dicitur
oculorum dolores. et hz ppter pstringendi fluxu
sanguis. et dicitur ab emat qd est sanguis. et thitel
qd est sisko siskis. vbi pdest sanguine vomeri-
bus. et differenciis singulare pscidii et hz etia
am pteit venenū et serpētis morsum. Sz
de his proprietatibus qz oēs ponūt in pallegato
lib. ppteratū rez. et singule pnt bre regini ap-
plicari. solum dico qz sic serpes antiquus mo-
rordit pthoplastos pco supbie qz est inritu
ois pco. vt dicitur Eccl. x. Ita iste lapis diuinus
sanauit eos. i. brissima ego sua humilitate.
Imo etia ipm serpente pcruiuit. Un Beda in
quadā omel. inqt. Decebat vt sicut serpētis
morsu etia corrumpit. ita serpētis interitū p ma-
riā resurgeret. Sic aut ex supbie radice oia bona
generant. et iō curata plaga. et interfecto spete

sanguis pcoz restringit. et effluere cessat. et
tate h lapidis. Sanguis inqz ille de qz inquit
deo ppha David ps. lvi. Libera me de san-
guinibus. et. Terminus lapis dicitur electropia. et e-
gema viridis. guttis puniceis ac ventis san-
guineis supspia. Que si ponat in aqz radijs
solis opposita ea ebullire facit. et aqz in vase
posita resoluit i nebulā. et post paululu resol-
uit i guttulas pluuias. vt dicitur dicto li. de p-
pri. re. vbi etia sic dicitur. Nec gema videt posse
facere mira. Na posita i peluii aqz clara radi-
os solis mutat. et ex aeris repulsiōe obumbra-
re videt radiōz solariū claritate et qndā idu-
cere i aere sanguineū colorē. ita vt qndā sol
eclipsim facere videat. Ex p h Electropia
id est solis auersio nuncupat. et h expse dicitur
Isti. et Dialco. Et i lapidario dicitur. Ex re nome-
hns electropia gema. Que solis radijs i aqz
subiecta bacillo. Sanguineū reddit mutato
lumie solē. Eclipsimqz noua terrā effundere q-
rit. Et dicit Isti. qz p h manifestat incatato-
rum et magoz stulticia. qz i suis pdigijs glo-
riat. Illud em hominū aspectus i his qz opant
sic facit gema supdicta. hec illo. Nec at gem-
ma figurat b. regine Mariā. qz palliauit
diuinitate humanitate. et potētia infirmitate. et
sic sol diuinitas xps qz obscurat iduit san-
guineū colorē i colūina. et i cruce. qz exiit de
corpe ei sanguis preciosus. Et de h tangitur
Eccl. xij. vbi dicitur. Tenebre facit sol et lumie. et re-
uerat nubes p plumā. Et Iob. xij. Sol
fret i tenebras et lūa i sanguine. Quartus la-
pis dicitur enidros. qz vt dicitur in li. de pp. re. sp delu-
dat et emittit lacrimas. nec m liqscit aliqz mo-
ne fit mior. vbi i lapi. canit. Perpetui flent la-
crimis distillant enidros. Qui velut ex pleni
fontis i aturigie manat. De caut gema signi-
ficat regine pssimā. Quis ei enarrare potit
primū ei flent. amaras lacrimas. suspiria.
gemū qz d morte filij sui. qn euz videbat in
cruce agonizate. et de qz latet dixi i. p. p. p.
cipali h opis. ser. j. Licet aut mltū plozauit
rit. aut illud Tref. j. Plozās plozauit i nocte
et lacrima ei i maxill ei. et ei patētie pteus
in aliqz iminuta nō sunt. qz sp volūtatē suam
cū diuio bñplacito pfirmavit. Un de illa di-
e p illud ps. lxxij. Absconsiones i corde suo
disposuit i valle lacrimaz in loco quē posuit
Quintus lapis dicitur epistites. de qz dicitur in li. de
pp. re. qz est lapill rutilas et rubicundus. qz soli
oppositus igne et radios emittit. et si in aquaz
feruere fuerit pteus cessat et ebullitio et post
modicu frigescit. vt dicit Isti. et Dialco. Ite
dicitur coercere locustas et volucres. et nebu-

Officiū
pūcipa
tis

Ethites

Emathi-
tes

Electro-
pia

Enidros.

Epistites

Bermo. II. De coronatiōe Marie

las nocinas ac grādines a fructibz terre. Et
fili b. hgo enis iur sole iusticie filii suū tres
radios emittit. Primū 3 locustas. q saliendo
paz eleuant a terra. 7 significat auaros. q q
si vipe reptat sup frā 7 oia deuorare volūt sua
quiditate. iur illd Deut. xviij. Locuste de
norabit oia. Sz b. hgo radio suo illuminat
auaros: ipos ab illa auaritate liberat. Un de
ipa dici pōt illud Ero. x. flare fec ventū ab
occidēte vehemētissimū. 7 arreptā locustā p/
tecit in mare rubz 7c. Sōm radiū mittit 3
volucres. i. supbz. q alte volarentit. 7 eos
deicit ad hūilitatē. iur illd Eccl. xij. Mit/
tes lapidē volatilia deiciet ea. Tertiū radi
um mittit 3 luxuriosos. 7 facit frigidā aquā
q p feruebat igne luxurie. ¶ Sere lapis dz
Excolli-
ceros
excolliceros. q inuenit in lybia. 7 ē distinctus
xl. coloribz. 7 iō tale nomē accepit. atqz oculos
aspiciētis hois facit tremulos. vt dz i li. de p
p. re. q pper. 7 etiā ipi bñdicte hginē 7 gruit
Nā qz 7c. 7 querebat q. xl. anis offensus fu/
erat a generatōe hac. ps. xviij. Jō hgo beata
xl. diebz p filij resurrectōz affidue orant de
um p pētoribz tāqz pia mī. Act. j. Et isti. xl.
dies fuerūt quasi. xl. colores isti lapis pci
os. Nūquos lapis hginē. qculos mētē fa/
cit tremulos. qz nemo tāti ingenij est q re/
cre ituri possit ipi hginis dignitatē. Pos/
sumus 7 tremere 7 ad plenū intelligere neq
mus. ¶ Septim lapis dz gagates. q pmo i
sicilia in gagante flumie fuit reper. 7 ab eo
nominat. 7c. q dz i li. de p. re. q incūs odo
re suo serpētes fugat. demontacoz pdit. et
demonibz pcrari esse putat. Jre hginatēz p
dit fm Dialco. q ait. q aq ei bibita. si bibes
est hgo nō vniabit. Si nō est hgo: statim
vina emittet: etiā 3 voluntatē suā. Jre hec
gēma (vt in dicto li. dz) attritu digitorz cale/
factus paleas leues sibi appositās attrahere
placuit. Jre potata 7 fert idropicis. qz noci/
uū plūmit hūorē. 7 dz 7 fortare epar. Jre ei
puluis apposit 7c. tribz: roborat debiles 7 la/
xatos. Jre multū dz valere 3 fantasmata et
nocturnas demonū veratiōes. Jre dz sedare
colores vtrūqz: qn stomach 7 parit casu aliquo
subuersionē. Jre valde accelerat partū 7 ad/
iunat parturientē. Jre dz i lapidario. De hoc
etiā lapide dic Jf. q in aq accēdit. i oleo 7c
extinguit. qd ē mix. Nec ille. Licet ista sint
mirabilia: m mirabilior ē hgo bñdicta Et iō
p hūc lapidē pciolum ē significata. Nihil ei
vniqz mirabili fuit qz q ipi hginis corpū/
sculū tā beue primuerit totū deu. totā dei po/
tentia. totāqz ei sapiam 7 clementiā. Immo

ptinuit oēs creaturas. qz qd ptinet vas: etiā
ptinet vinū vasis. Virgo igit ptinet deu in
quo sunt oia: pnter cū creatore ptinuit omia
creata. Q igit admirabil semia q deu peperit
filiū lactauit hgo. 7 i vtero tenuit cūta tenē/
tem. tulitqz i brachijs oia ferētē. Jre ipsa p
dixit hginatē. qz de nō elegit 3 corruptaz ut
mrem. Jre fugauit fantasmata 7 illusiōes de/
monū. qz pepit eū q destruxit oia tēploz ido/
la. 7 eiecit diabolu de mūdī pncipatu iuxta il
lud Joh. xij. Nūc pnceps h rēdiē qiet fo/
ras. Recre igit h lapis ponit i corona hgis q
in aq accēdit. qz in tpe tribulatiōis tāqz bona
aduocata p nob feruēt orat. In oleo 7c ex/
tinguit. qz tpe pspicit ad illā nō recurrētēs
illi ad iuro: io puant. ¶ Tertio loe istū hie/
rarchie dz cimbrij coloris. q a vulgo appella/
tur sanguis draconū. Dū em elephātes impli/
cant 3 dracones: irruūt ipi elephātes sup eos
atqz ipos dracones obruunt. qz salus cruor
terra inficit. sitqz pigmentū qdā terrā tinto/
rit. Jte aut color 7c gruit ordini ptiū. Pote/
stares nāqz dicūt. qz maligni spūs eoz pote/
tia coercent. ne tāti nocēt qm cupiūt. vt
dic Dion. i li. de ange. hierar. Bñ gī colōre
cimbrij diademata sua collocat. qz si qdā
elephātes q serpētes malignos hūani gene/
ris hostes interficiūt. Quare i signū victorie
loca sue statiois rubricare dicūt. Si aut filit
in corona hgis ponunt. vij. lapides pciolos.
¶ Quoz p m dz galactides q hz colorē cine/
reū. 7 est gustu luanis. 7 si attrit 7 ierit: qdā
lac de se emittit. vt dic Jf. Hic lapis in ore
clausus: turbat mentē. 7 circūdat collo vbe/
ra lacte replet. Et filit b. hgo hie dz colorē ci/
nereū rōe hūilitatē. 7 ē tota dulcis ac suauis
7 si attrat p frequētē inuocatiōz. vl in collo.
id est in corde alliget p deuotiōz. replet lacte.
id est spūali solatōe. Si ar qz eū in ore po/
suerit: mētē ei turbabit. qz si qz de ipa glōsif/
sima hginē loq voluerit: qd de illa sufficientē
dicat penit 7c. gabit. Nā vt Hiero in ser. ad
Eusto. ait. Quicqd hūanis dici pē hgis: mi/
nus ē a laude hgis. ¶ Scds lapis dz herari/
pen. q (vt dz in li. de p. re.) est figer. 7 supe/
rat hūre colorē. 7c etiā dz i lapidario. q di/
lectū reddit 7 amabile eū sup quē est. Et filit
brā hgo Maria nigra p hūilitatē supauit
7rute hūanā p ditiōez. Q em dei mī sit effe/
cta: mai est qz pphēdere possit mens hūana.
Ipa qz si dilexerim ea m faciet nob deo dile/
ctos 7 amabiles. Un dicere pōt Johā. xiiij.
Qui diligit me diligit a pre meo. i. a deo. q
est pater noster p creatiōe. 7 brē hginis per

S
Officiū
ptatum.

Galacti
des

T
Herari/
pen

U singularē electō. ¶ Terti^o lapis d^r Jaspis. q^d est viridis coloris. z d^r repimere febres et idropilum in his qui gestant ipsum caste. et adiuuare parturientē. z fugare fantasmata. z inter pericula facere hominem tutū. atq^{ue} interiorem refrigerare ardore. z fluentes cōpelcere sanguine ac sudore. z luxuriā cohibere. vice versa quoq^{ue} inueterata sanare. z fordes oculorū purgare. ac visum acuire z confortare. atq^{ue} maleficijs z in cātarōib^{us} resistere. Et tor creditur h^{ab}ere virtutes quōt^{as} habet diuersas venulas z colores. vt dicit Dialco. z ponit in li. de pp. re. Quas oēs pprietates h^{ab}et b^eta h^{ab}eo. Sz solū declarabimus quōd curat idropilum. z sanat oculos. acuiens visum. Idropicus em̄ (id est auar^{us}) sp^{irit}u sitit. z oculos suos nūq^{ue} satiat. sz sp^{irit}u aliena desiderat. z gregare maiores diuitias anhelat. Un̄ autor astrolabij inq^{uit}. Idropico similis nūq^{ue} satiat auarus. Et lucro lucrū multiplicando scit. Hāc aut^{em} infirmitatem curat brissima h^{ab}eo suo exēplo. q^{uo}d sp^{irit}u pauperi me vixit. z pp^{ri}et^{as} h^{ab}et diuitijs sp^{irit}ualib^{us} a deo repleta fuit. Un̄ Lu. ij. cecinit. Elurientes i pleⁿⁱ bonis. z diuites dimisit inanes. De ipis aut^{em} idropicis sic curatis ab h^{ab} lapide p^{er}color diuino dici potest illō Sap. xj. Data est illi requies de lapide. ¶ Quart^{us} lapis d^r Jacinctus. q^d (vt recitat in li. de pp. re.) ē mirabilis virtutis. q^{uo}d aeri maxime se p^{er}format. vt in nūbilo stenuibilis. z i sereno sit serenus. Et istius virtus est p^{er}ferre leticiā. z p^{er}trari melanco^{lic} licē qualitatē. Est em̄ p^{er}fortitue virtus. Resistit etiā diuersis pestilētijs. q^{uo}d solēt i aere sepius generari. Vigorē etiā dat mēbris. vegetat nervos. z dulcē ac salutarē dat soporem. Itē veneno obstitit. z toscio p^{er}tratur fin Dialco. Has aut^{em} p^{er}ferates oēs brissima virgo habuit. Sz solum dico ad p^{ri}ncip^{ium} q^{uo}d ipa tpe nūbilo nūbilosa fuit. sz p^{er} passiois filij sui. et tpe gaudij gaudiosa ē. vt declarauit i. x. p^{ri}ncip^{ium} pal^{ati} h^{ab}et op^{er}is. ser. ij. Ipsa q^{uo}d mūdo leticiā contulit p^{er} filij b^edicti partū. De q^{uo}d angelus ad pastores ait Lu. ij. Annūcio vobis gaudiū magnū zc. ¶ Quint^{us} lapis d^r Iris. q^d p^{ri}mo in Arabia iuxta mare rubrū est inuentus. nūc aut^{em} in plurib^{us} locis inuenit. sz i germania z bybernia. z i multis regionib^{us} aq^{ui}lonis. Est aut^{em} in colore p^{er}spicua z cristallo filis. vt dicit Jid. Et d^r iris p^{er} similitudinē arc^{us} celest^{is} q^{uo}d p^{er}cellus sole s^{ub} recto. sp^{irit}us z colores arcus celestis in p^{ri}mos parietes oppositos representat. Et iter ceteras virtutes tollit colores parturientē. Un̄ in li. de pp. re. sic d^r de illo. Hic lapis (vt fertur) cooperat parturientē. vel vt citius pariat

vel saltē vt colore part^{ur} facili^{us} sustineat. z nō tantū de p^{er}iculo primelcat. Recte igit^{ur} h^{ab} lapis ponit in corona h^{ab}is. vt significet q^{uo}d h^{ab} cōis maledictio data fuerit m^{er}iti a deo Hēi. iij. vbi ait. In dolore z erūna p^{er}cept^{us} tuos paries. ipa t^{em} h^{ab}eo ab ea fuit exempta. Un̄ illi canit. Gaude q^{uo}d deo plena pepisti sine pena cū pudor^{is} lilio. Itē alias mulieres a cruciatu z p^{er}iculo part^{ur} liberat. si ad eius auxiliū deuote recurrat. Un̄ culibet eaz q^{uo}d sine p^{er}iculo filios pepererūt eū idē h^{ab}is iterū. ipa p^{er} dicere illud ps. lxxx. Inuocaui me z libauit me. ¶ Sextus lapis d^r Jena. q^d sic d^r in li. de pp. re. Jena ē gēma q^{uo}d si s^{ub} lingua hois fuerit pol^{iti} tam p^{er} dicit p^{er}dicere plurima futura. vt dicit Jsi. z Lapi. hec ibi. Hic igit^{ur} lapis merito i h^{ab}is corona collocat. q^{uo}d sup^{er} oēs p^{er}phas de futuris p^{er}dicere sciebat. q^{uo}d lapidē illū. i. sp^{irit}u scit d^ricari. p^{ri}mo s^{ub} lingua deferebat. Un̄ dicere poterat cum p^{er}pha ps. lxxij. Lingua mea calam^{us} scribe velocit^{er} scribetis. ¶ Septimus lapis d^r kauma. q^d (vt d^r in li. de p. re.) est coloris nūc albi. nūc subnigri. nūc subrub^{ri} bicūdi. nūc s^{ub} varijs colorib^{us} est distinct^{us}. Est aut^{em} sic d^ric^{us} a kaumate. q^{uo}d est idē q^{uo}d in cendium. q^{uo}d iⁿ locis calidis inuenit. Quis p^{ri}mo fin Dialco. ē curare idropilum diu^{er}sum z diuersis imaginib^{us} sculpsit z pol^{iti}. Hec ibi. Et s^{ub} brissima h^{ab}eo vt hoium corda ad filiū sui volūtate p^{er}trahat. nūc bladijs virt^{us}. nūc minis z aliq^{ui} nos flagellis p^{er}cuti sunt. vt q^{uo}d t^{em} q^{uo}d genere suoz amore nō trahimur. sal^u tē p^{er}terib^{us} emēdemur. Aliq^{ui} etiā relicijs z cōsolatiōib^{us} sp^{irit}ualib^{us} allicit. ita vt cū suo b^edicto filio dicere possit illō Jōh. xij. Dia trahā ad meipm. Ipsa q^{uo}d h^{ab}eo b^edicta videt alba p^{er} manlietudinē z g^{er}esubmini^{str}atōem. nūc gra p^{er} sui subtractōem. q^{uo}d et p^{ri}ntia clarificat. obumbrat absentia. Itē rubere p^{er} punitiōis p^{er}missionē. z p^{er} varios effect^{us} d^r mutari in colorib^{us}. De q^{uo}d mutatiōe admirat^{ur} Hieronimas p^{ro}pheta Tren. iij. dicens. Quomō mutar^{ur} est color optim^{us}. ¶ In tertia q^{uo}d h^{ab}et rarchia sunt tria loca que dicunt^{ur} esse triū color^{is}. Primus locus d^r indici coloris. Indicus aut^{em} color dicit^{ur} aeris sine celestis z reperi^{ur} in A^{ur}io. vt ponit in li. de pp. re. rerus. Et iste loc^{us} p^{er}uenit ordinē virtutū. quoz officium (vt inquit Greg. iij. moral.) est operari miracula. q^{uo}d solū fieri possunt p^{er}ite celesti et diuina. fin Augu. in lib. de v^{er}itate credēdi. Predictē aut^{em} virtutes celestes i corona h^{ab}is ponit septē alios lapides p^{er}coloros. ¶ Quoz primus dicit^{ur} habietes q^{uo}d vt d^r in li. de pp. re.

Jena

kauma

B

Officiū virtutum.

habietes

Bermo. II. De coronatiōe Marię

res. est trans lucidus et cristallo similis. et dō
pferre ad habendā eloquentiā: grāz ac bono
rem. et defendere a noxijs et venenosis. ac cu
rare tumorē epatis et splenis. vt dicit Diase.
Dic autē lapis in corona virginis merito col
locat. in signū suē clarissime eloquentie. De fa
cundia vō simonis inq̃r Tullius. ij. de orato
re. Quid admirabili? q̃ res splendore illu
strata verbos? Tanta vim habet illa que re
cre a bono poeta est vor. atq; nimirū regia re
rum oratio. vt nō mō inclinātū erigere. aut
stantē inclinare. s; aduersantē atq; repugnā
tem vt imperator boni ac fortis cape possit.
Et Seneca in li. x. solatōe ad Paulinum
ait. Potest eloquentia que parua sunt appro
bare p magnis. et rursus magna attenuaret
ad ima deducere Immo tāte p̃rit est eloq̃n
tia: vt snias simonis p libito cōuerrere queat
et falsa p veris suggerere. Inq̃r em Seneca
ad Lucillū. Incredibile est q̃ facile magnos
viros dulcedo orōnis abducit a vero. Hu
ius autē rei sunt exempla plurima. Refert ei
Tullius in tusculanis questionib; q̃ Egēsi
as cyrenais p̃hs Lyrene ciuitatis egypti.
adeo eloquenter diserebat de bono mortis.
et de malo vite p̃sentis q̃ multi s̃horē sibi ma
le inferbāt. Cū fuit p̃hibet a rege P̃pho
lomeo illa amplius edocere. De Tullio quoq;
ait Lactantiū. ij. diuinaz in stī. adūsus gen.
Tullii summi p̃hs s̃ecte achadēnice p̃fectus
orator: sua eloquentia corda hoīm in manib;
habuit. Plutarch⁹ etiā inq̃r. q̃ cū tpe Tulli
oraret p quito ligario. q̃ et aduers. r̃ijs cesarē
erat. tāta grā faciēdie admirabilis fuit vt ce
sar in plurimos colores vultū verterit. ma
nifestūq; fuit q̃ anim⁹ cesaris vertebat. qua
re ipse cesar dulci victus orōne cū a crimine
liberauit. De eloquentia quoq; poetica inq̃r
Dracon⁹ in poetria. Ut pictura poēis erit. q̃
si propius stes te capiat et. Et Hualfredus
in ironia curie papalis ait Sapius audisti
q̃ vis sermonib; apta est. Et q̃ naturā salu
da verba mouent. Nec autē faciēdia marime
est necessaria doctorib; et magistris. C. de p
fel. et medi. l. magistris. li. x. Et te p̃fel. que in
vi. p̃stan. l. vnica. li. x. Jē aduocatis. vt nō.
in aut. de iudi. §. ij. col. vj. Ista autē eloq̃ntia
licet fuerit in multis oratorib; tā xp̃icolis q̃
paganis. In nullo tñ tāta fuit quāta in ma
gistra ecclesie catholice. et aduocata nostra v
gine benedicta. que sua dulci faciēdia impe
ratorē celi et terre iratū pacificauit. et nō vni
tū hominū ipsi cōtrario. sed toti generi hūa
no liberatōem a morte eterna ip̃crauit. In

tantū etiā aures dei sua orōne tenuit. vt il
lum attraheret a summo celo vsq; ad terram
Et tā dulciter allocuta est: vt suauiter q̃ fieri
hominē. Tāq; suauiter cecinit q̃ se in s̃iliū
de illi donauit. O lingua disseta brē ṽgis.
O aduocata eloquentissima: que sua dicendi
p̃tute et efficacia cyrographū nre damni arto
nis et magni dei manib; cadere fecit. Sed
lapis dicitur kalcophan⁹. q̃ (vt ponit in li. x. pp.
rez) est niger et colore repticus et gestatus in
ore dicitur clarificare vocē et defendere a rauce di
ne fauces. vt tradit in lapidario. Reddirē
vocē sonoram. q̃ maxime est necessaria bono
oratori. fm Quintilianū de oratoria insti.
Decigit gēma est corone brē ṽginis p̃pori
onata. ad inuendū dulcedinē et sonoritātē
vocis eius qua ad eum p nobis iterpellat.
De qua inquit illi ei⁹ sp̃olis celestis Lan. ij.
Sonet vox tua in aurib; meis. Vox ei tua
dulcis. Et. viij. c. fac me audire vocē matris.
¶ Terti⁹ lapis dicitur Liguri⁹. et q̃ dicit in li. x. p
p̃ri. re. q̃ valet et dolores stomachi. et stringit
fluxū ventris p̃urbati. et valet icteric⁹ et dis
colorat⁹. q̃ p̃ditū colorē eis restituit. Hic
lapis recte ponit in corona brissime ṽginis: q̃
habuit stomachū optimū. Nalū em sto
machū haberes assumptū cibū ṽl nō retinēt
sed euomit. vel retentū in malos humores
puertunt. Ipsa autē ṽgo b̃ndicta cibū verbi
dei audissimē et saluberrimē assumpsit. De
quo dicit Jaco. j. Cū mālueridine suscipite in
sistū ṽbum qd p̃t saluare aīas ṽras. Cū q̃
ipm cibū retinuit et i nutrimentū bonū p̃tuit.
scz bonaz cogitationū et op̃ez. iō te illa dicit
Luc. ij. Maria autē p̃seruabat oīa ṽba hec
p̃ferēs i corde suo. ¶ Quart⁹ lapis dicitur liparea
q̃ (vt dicit in li. x. pp. re.) venit de Scythia. Et
(fm q̃ legit⁹) mirabilis est p̃rit. Cū ei venato
res p̃lequūt bestias. allepgūt ad istū lapidē:
et ipm intuent tāq; patronū. Quo p̃nte nec
venator nec canes illis nocēt. Quid aut sunt
canes. qd venatores. nisi diabol⁹ caro et mū
dus: q̃ nos capiūt r̃hetib; suis. S; si inue
rim⁹ hūc lapidē diuinū. ruri erim⁹. Erūt ei
oēs inimici nri s̃c canes muti nō valētēs la
trare. Isa. lvj. ¶ Quint⁹ lapis dicitur margarita
q̃ p̃t p̃siderari q̃tū ad sūt generatōz. qlitatē
et p̃rit. Generat aut margarite (fm Jsi. vt
etiā dicit in li. x. pp. re.) in cōchulis marinis. ṽl
et a mari vocat margarite. Certo ei tpe et ma
rime tpe vers⁹ et i autūno ipse conchule ad lit
tus maris se transferūt et ibi se aperūt et ro
re celestē int⁹ ṽlcera recipiunt. Et cuius
coagulatōe margarite generat. Et iō in p̃dit

E
kalco
phanus

D
Liguri⁹

E
Liparea

F
Mar
garita

cto li. 8. q. margarite nascunt i carne coche
sicut in pisciu cerebro lapilli aliqui inueniunt.
Ista aut cocha siue cocula figurat b. ginez
q se apertit vt rose celeste recipit. z margarita
i. xpm intra sua viscera recipit. Na aperuit
angelo p'sentium suu vt deo i oibz obedirz qn
dixit. Ecce ancilla dni. Itē apuit xpo vteru
suu vt eu ibi recipet. Apuit qz spūscō aium
suu vt in ea supuerit. Et post talē aptioez
p'sentis sui. z vteri atqz animi ros celestis spi
ritu sciti in ea descendit. z ista margarita i eius
vtero generauit. De hac at roratioe spūscō
z ipi beatissime p'gis aptioe dī. Iste. xlv.
Rorate celi desup z nubes pluat iustū. aper
atur terra z germinet saluatorē. Scdo mar
garita p' considerari qz ad suā q'itate. Sūt
em ipe margarite pulcre: candide z dare. Il
le em q sunt tales sunt meliores qz ille q fla
uiscit. Na illas q sunt pulcre cādide z clare
generant ros matutini. Alias at generant
aer vespertini. Nec igit margarita sic pul
cre: cādida z clara significat brām gine ma
riā q fuit pulchra i mēte p puritate. Cādida
in carne p ginitate z castitate. z clara i op e
p'finitate. Un Sap. iij. d. Q qz pulchra ē
zē. Ecce pulchritudo mētis casta generatō. Ec
ce candor z ginitas carnis. cū claritate. Ec
ce claritas z sanctitas opis. Tercio margari
ta pōt considerari qz ad fructū. Habet aut q
tūc absteriua. qz mēbra a superfluis hūoribz
abstergit. Itē restrictiua. qz fluxū sanguis z
ventris restringit. Virtutē qz p'fortatiua. qz
cor debile p'fortat. vt dīc Plini. Et eodem
mō brā p'gram quā nob infundit habet
fructū absteriua inqz abstergit p'cā p're
rita. Itē restrictiua inqz restringit animū
ne fluat ad peccata futura. z p'fortatiua inqz
tūz p'fortat cor. z fortificat p' mala p'sentia.
Et iō ipsa inqz. Eccl. xxiij. In me omīs grā
vie z veritatis. in me oīs spes vite et virtutis
Ipa em dat nobis grām vite: qz de peccatis
p'p'itis impetrat nobis veniā p quā a peccā
ti morte reluscit p'cōr. Dat grām p'itatis.
qn p'ra futura p'cula dat cautelā. p quā ho
mō p'p'ia p'cula vitare sciat. Itē dat grātiā
p'uitis qn p'ra mala p'ntia dat p'stantiā p
quā hominē fortificat. vt a malis p'sentibus
tueri se valeat. Dicit qz in p'dicto li. de p'p. re.
q margarita que ē naturaliter p'fortata z o
tunda: est melior. Et similiter beata virgo su
it naturaliter p'fortata. qz ab instāti sue coce
p'tionis fuit diuina grātiā penetrata. Item
fuit rotunda. i. omibz p'uitibz arcū data. Un
in figurā eius que thronus dei fuit: dicit. iij.

Regum. x. Summitas throni rotunda erat.
¶ Sept' lapis dī Magnēs. z venit de In
dia. vt inquit Iud. xvj. et hūm. Eius aut vir
tus inter alias est ferrū attrahere. Hoc aut
lapide vtrūqz marinarij cū ferro. quod p'ntē
lapidis ferrū versus tramontanā. Et q scire
pnt vbi sunt. z multa maris p'icula. scopu
los z infortunia deuitat. Nos aut sumus in
mari hui' mudi varijs agitati p'cellis. z pe
riclitamur: nisi dirigamur ad portū salutis:
mediante p'ntē istius diuine magnetis. Ipa
em ferrū. i. animā nostrā ferrā (hoc est idu
rata) dirigit vsus tramontanā. i. versus se
ipsam p deuotiōem. q est stel la maris. faciet
qz nos videre p'icula in qbus sum'. z vtrūqz
versus portū: an pō in p'cipitiūz pergamus.
Et tandē ipsius directione ab oibz fluctuari
oibz liberati. optatis supne patrie litrozibz
applicabim'. Pertrāse aut hic illud qd po
nitur in li. de p'p. re. fm Dialo. z Lapidari
um. i. q hic lapis valet ad recōciliandū ma
ritos vxoribz. z auger grām z decorē in p'mo /
ne. Itē q puluis ei' asplūg p q'moz angulos
dom' sup carbonēs: faciet subito videri exisse
tibz in domo q dom' ruat. z h' pcedit ex verti
gine z cōmōtioe cerebri. qd potest brē gini
app'icari. cui' sublimitatē si qz voluerit ad
plenū intueri: non solū cerebri: sed etiā intel
lectus alteratōem incipiet pati. ¶ Septim'
lapis dī mellectros. licet a qbusdā appellet
mellantes. z sic dicit. eo q dulce z melleum
emittit succū siue sudorē. vt ponit in libro de
p'p. re. fm Ibi. Hic aut succ' dulcissimus p
cedit a brā gisse. que tota repleta est dulce
dine. Un Bern. inqz. filioli mei qd trepi
datis ire ad Mariā. Nō austera est n̄ ama
ra. sed mel z lac sub lingua eius. Nec p'cōr
scala. Decime magna fiducia. hec tota spē
meo ratio. Quid em miz: potest ne illius re
pellere matre: aut a matre repellī neutrum
plane. Non g trepidet ad eam accedere hui
mana fragilitas. Tota em suauis ē z dulcis
Iste autē succus virginalis grātiē nō soluz
nos deo pacificat: sz etiā oculos cecos nostre
mentis illuminat. Et iō Bern. orabat dicit
Dñe Iesu xpe q illuminas omnē hominē
veniente in hūc mundū. mitte in me radios
illius stelle de qua natus es sol. q illuminet
tenebras mentis mee. figura aut hui' illu
minandis habet. j. Re. iij. vbi dicit q Jo
nathē oculi illuminati sunt ex degustatione
mellis. Iste etiā liquor suauissim' vulnera
aiā sanat. Et ideo Aug. in quodā sermone
exorat di. Exa o generalis oim spes. dulcis

S
Ma
hnes

b
Meller
ctos

Bermo.II. Decoronatiōe Marie

vulnere nro medicina. Tu nris medere la-
guoribz q post salutare lauaz cor abluenda
Officiu archan-
gelorum
I misim? q illicita ppetr auim? q scds lo-
cus isti? vltime hierarchie d: spiritici siue phe-
nici coloris: q libroz capita norat. colligit
in litronibz maris rubri: vt d: in li. re. pp. rez.
Hic at color? ppetit archangel. i. pncipibus.
Sic em pncipes ponit i capite mese. sic ar-
changel angel pferit. i. iste color libroz (vt
dicim?) in rris pponit. Di at archangli. vij
alios lapides pccolos i corona regis offerut
Memo-
phis.
Quoz p m? d: menophis. i. venit de egi-
pto. de q sic d: in li. re. pp. re. Dec gema tal e
nature fm. Ii. q trita aclusp loca q vreda se
vel secada posita. vl ai aceto linita: ita facit
obstupescere corp? vt non sentiat cruciatum
Hic igit lapis i corona regis debuit poni. q
fm carne debebat pbuti fomite peti original
q e qst qd ignis ardore pculscerie accedes:
pente lapidis diuini. i. gre pleruat: ad ilen-
sibilitate reducia est. ita q nullu pnt? igne
k pculscerie sentit. Un dicere p illd Eccl. ij.
Mirrel
In medio ignis no sum cluara q scds la-
pis d: mirres. de q d: i li. re. pp. rez. q in co-
lore est sil' is mirre. q pplus spirat odore sicut
nard? Bra aut qgo ppha. i. guida: pperit si-
lum miri odor? dice. Ecce odor filij meis sic
odor agri pleni: cui bndict dñs. Gen. xxiij.
i. Lan. j. Nard? mea dedit odore suauitatis
vñ tota domi. i. vñtium mudum: repleuit
odore vnguenti. Joh. xj. q Terri? lapis d: me-
do siue medus. i. inuenit in medoz regione
Lui? he? (vt d: in li. re. pp. re.) e scditatem
oculor. Ire sanat podagra: si cu lacte mulie-
ris masculu pueru rpet. Et sil' mo valer
dolore renu i frenetia passionis. Ipa ho bra
dgo freneticos pccores sanat. qd pr. qz fre-
netici renu ligati. c. no oia. v. q. v. Et sil' pec-
catu ligat aiaz. un illd Ila. v. Quasi vincu-
lum plaustru pccm. Ipa ho brissima dgo a
peto liberat: dic illd Ila. ij. Solue vincula
colli tui captiua filia sion q Quare lapis d:
melochitus siue melocites. q (vt d: in dicto
li. re. pp. re.) nascunt in arabia. i. cunas ifan-
rium a noctuis d: custodire. Bra aut virgo
custodit nos filios suos ab omibz mal. Un
illi dic q liber ei? dñs? illud ps. xvj. Lusto-
di me vt pupilla oculi: ib vmbra alaz tuaru
prege me. q Quare lapis d: nasech. Lui? p
pccas e (vt d: i li. re. pp. re.) q inclusus anu-
lo vit digitu que tagit pnte veneno. i. etiaz
d: mutare colore. i. sic pnt venenu vt possit
vitari. Et sil' bra dgo peti mortal venenuz
i malicia nob ondit: i sp vit tagit digitu.

id est sciam. in q figit nouacula. i. stipulum
de tali veneno. iur illud Proli. xij. quasi gla-
dio pugit pccia q Ser? lapis d: onichinus
q inuenit in india i arabia. In h aut lapide
(vt d: i li. re. pp. re.) speculati pnt homines. et
astatiu imago videt in eo qst i speculo. In be-
atissima aut regie oim scroz pntes i merita
vident. nec aliqd pr esse iusticie vl pntis q
no sit in regine glorio. Un Aug. i smone. j.
de ei? assumptoe ait. Lui? iusticie cuiusue la-
citaris dgo hec indigere potuit. q ad oia ef-
ficacia gre plenitudine accepit. i. Tur q po-
tuit i ei? aia vel corpe loc? esse vicioru. qn ad
celi vice pntes oia dei repluz e effecta: Hec
renera dom? illa e de q p Salomone d: Sa-
pientia edificauit sibi domu: excidit columnas
septe. Septe naq reginal? hec dom? colinis
fulcita est. qz venerada hec mñ dñi septe spul
sancti tonis dotata fuit. Quā talē vtrqz eter-
na sapia edificauit: vt digna omñino esset ex q
ipe carne assumeret. Quid aut dign? hac p-
gine? Quid sanct? in hñani gener? serie po-
tuit exoriri? Lui null? pñarchaz. nullus p-
phetaz. nullus antiqz sequenti patz. nullus
pñus hoim potuit copari. Na quō qst q hu-
ic eximabit copand? i pfered? cu hec admi-
rabilis dgo cūcroz cellitudine tralcedat mor-
taliu. atqz partu suo broz etiā excedebat me-
ritu angloz? Idē qz i smone eiusdē diei inq-
dum qdē scroz memorie mirabiles: mñbi-
ti in glia sic pñs solēntas. Abel p sacrificiū
notat. Enoch p cōtemplationē memoratur.
Melchisedech sic dei imago pñcat. Noe p
iusticiā laudat. Abraz p fidē approbat. Ias-
ac p normā memorat. Jacob p luctamē beati-
ficat. Ioseph p castimoniam honorat. Job per
patientiam magnificat. Moyses sic legisla-
tor extollit. Iesus nane sic dñs pferit. Hely-
as sicut zelotes testificat. Ilatas sic locutor
dei scribit. Dauid sicut prudētissim? pñcat
Ezechiel sicut speculatoz archanoz admira-
tur. Salomō sic sapiēs notat. Sz null? tal
in mudo qlis genitrix dei Maria. Quē em
oēs illi i enigmate vidēt ipa tūlit incarnatū
in vfo. Hec ille. q Septim? lapis d: oprale?
siue opul? fm Ili. q (vt d: i dicto li. re. p. re.)
est diuiaz gemaz coloribz distincta. Est em i
eo carbūculi gen? ignis amarissimi fulgēs pur-
pura. smaragdi nires viriditas. i. singli co-
lores sb qda varietate sunt lucēs. nomē ac
habet a patria. Et ipm lapidē india sola pñ-
vt dic Irido. Et tot creditur habere pñtes
quot colores. De quo d: in lapidario q octo
pos se portantes seruat illos i acutos. Sz

Onich-
inus

Pprelat

alioz oculos circūstantiū obducta nūte recō
dit: vt nō videat vel aduertant q̄ sunt coraz
eis. Hic autē lapis in ſigiali coronā pueniē
ter ponit. Ipa em ei q̄ ea refert i corde p deuo
tione: fuit oculos pſpicaciffimos. vt videre
poſſz cūcta p̄nētia ad ſalutē: ita vt de ipo di
ci q̄at illd Eccl. xxiij. Nūa videt oculus ei?
Ecce tra ſpō d̄ idenotz ipi? dicit p̄ illd ps. cxiij.
Oculos hūit z nō videbūt. Et ps. lxxij. iqt
ppha. Obſcureſ oculi eoz ne videat. **P**er
tius z vltim⁹ locus celiz empyrei z tertie hie
rarchie d̄ne purpurini coloris. Purpurina
aut apud pictores nomē a puritate ſortita ē
cui⁹ materia generat i his locis q̄ ſol curſus
illuminat affluēt. vt dicit Jſi. in. c. de tinctu
ris. De ſup̄dictz at nonē coloribz tractat plū
ni? li. xxxv. c. ix. vltz ad. c. xxij. z Jſi. li. xvij
z. xix. et hī. Hic aut vltim⁹ loc⁹ p̄perit angel
rones ſue puritat. Qui. vij. alios lapides pci
olos ponit in corona ſigiali ad cōplemen
tū ei⁹. **P**irites. Quoz p̄m⁹ d̄ pirites. ap̄t grece qd
eſt ignis latine. de q̄ d̄ in li. de pp. re. Hūic la
pidi plurim⁹ ignis inest. de ſacili ei ſcintillat
emittit. z tenētis manū ſi vehemēt⁹ premat
adurit. ppter qd ab igne nomē accepit. de q̄
d̄ in lapidario. Tāgi vult leuit. blāda q̄qz
manū teneri. Nā pſius nimū digitos tige
tis adurit. Et tal⁹ fuit bñdicta ſgo q̄ igne di
uini amoris accēſa emittēbat ſcintillas igni
tas. i. ſeruitēs orōnes ad dē. z ignita exēpla
ad p̄mū. q̄bū eū ad ſeruorē ſpūs accēdebat
Un verficatū ē in ea illd ps. xlii. In cōſpe
ctu ei⁹ exarſit ignis. Et ps. xliij. A facie eius
exarſit ignis. Digtos q̄qz ea nimū p̄mētis
adurit. q̄ ſi q̄s ei⁹ admirabiles excellentias
ad plenū pſcrutari z deſcribere voluerit: tāqz
ad tactū ignis cito ad ſeman⁹ ab icepto ope
rerrahere coact⁹ erit. Et iō mibi hec ſcribēti.
z ad indagatōz atqz declaratōz ſigialis ſb/
limitat⁹ p̄ingere nō valēt. dicit p̄ illd Ero.
tiij. Retrahe manū tuā i ſinū tuū. **S**ed
lapis d̄ plonites. de q̄ ſic b̄ in li. de pp. rez.
Plonites elapis q̄ d̄ eſſe femine⁹. Nā cer
to tpe p̄cipit z parit p̄ſez lapidē: z confert
p̄gnatibz. vt dicit Dialco. hec ibi. Bñ at ſpō
go p̄alcerrima: lapidē ſiſſima: ſciffima. genu
it filiū ſibi ſiles. ſp̄lcerrimū lapidē ſiſſimū z
ſciffimū. vñ appellat ſcifficōz. Daniel. ix.
Terri⁹ lapis d̄ paterō. de q̄ d̄ i d̄coli. de pp.
rez. q̄ ē multoz colorz ſparoz. z pariter di
ſtinctaz. nā niger z rube⁹ viridis pallens q̄
videt. Purpure⁹ crociuz ſil⁹ p̄as q̄qz colorz.
De iplo etiaz d̄ in lapidario. q̄ facit hoīem
audacē z inuictū. Illo digm⁹ videt mane ori

ente ſole. Qui⁹ rei dimiſſa determinatōe veri
tat⁹ ſeu falſitat⁹. dico q̄ hūic lapidē p̄cioſum i
ſpū viderat illo mane bñ ſgo q̄ meruit eſſi
ci m̄i xci. ſin auroz. xxv. die marcij. Tunc
em adeo ſacta eſt audax q̄ dēu de celo ad ſraz
traxit. Jtē adeo victoriosa. q̄ illi⁹ poſſz pote
ſtatē p̄ruiat. de q̄ d̄ Job. xli. Non eſt p̄as
ſup̄ terrā q̄ cōpet ei. q̄ facit⁹ vt nullū tumeret
Quart⁹ lapis d̄ Saphyr⁹. de q̄ d̄ in li. de
pp. re. q̄ eſt gēma cerulea celo ſereno i colore
lilis atqz optima eſt inſ gēmas z ſumme p̄ci
oſa. z regū digiti⁹ magz apta. z q̄ in multz lo
cis inuenit⁹: ſz oriētalis ſue indicis ſaphyr⁹
melior indicat. z marie q̄n h̄z q̄ſda pulueres
aureos intermit⁹. Hic lapis marie p̄mē
dat in lapidario. ita q̄ p̄ ſui excellētia gēma
rum gēma vocat. Nā corp⁹ vegetat z inter
gra mēbra p̄ſeruat. Stellas h̄z relucētē: p
cū⁹ refulgētiā ei⁹ p̄us indicat. In medio
aut vene ſaphyri velut i vēgē q̄da ſpes car
būculi inuenit⁹. Et iō a multz ſaphyr⁹ mater
carbūculi credit. eo q̄ ei⁹ venis gignit a plu
ribz phibet. De h̄ aut ſaphyro inqt Dialco.
q̄ multū valet ad diſcordiaz recōciliatōem:
z ad pacē reformandā. Et q̄ h̄z p̄mē calorē
inatural⁹ reſpūg. vñ de ipo d̄ in lapidario.
Corpis ar⁹ ſorē refrigerat iteriorē. Nā in ſe
bribz (multū caumat⁹ z inſcūſus) refrigeri
um p̄ter ſaphyr⁹ ſi inſ venas cordis pullat⁹
les ſuspendat. Jtē h̄z p̄mē p̄fortitū. z iō
d̄ valere z cordiācā z quālibet paſſioēz me
lācolicā. Jtē reſpmit nimū ſudorē. vt d̄ i la
pidario. Jtē h̄z p̄mē ſuor⁹ ſanguis reſtricti
uam. vñ ſi ſaphyr⁹ oriētāl⁹ t̄pibz apponat: ſo
let reſtringere ſanguinē de naribz p̄fluētē.
Jtē p̄mē h̄z ſinglar⁹ tumorē z inſtūre ſe
datiū. Certū eſt em q̄ apoſtematū reſpmit i
ſtūra: ſi i p̄ncipio inſtūmarōis noctue citi⁹
apponat. Jtē valet z antracē. Nā h̄z p̄mē
malicie z venenofitatis eius expulſiūam. et
illius ſurioſitate reſpmit z expellit: ne eius
malicia ſpūs inſiciat. z illius ſumum ad cor
aſcendere nō p̄mittit. vt dicit Dialco. Jtē
vīm habet veneno ſrā. z ipſi⁹ p̄mē extin
ctiū. vñ ſi araneā infra p̄tidē poliuerit. z ve
rum ſaphyze in d̄cū ſine aliū ſup̄ p̄tidis ori
ficiū aliq̄dū tenuerit: aranea ei⁹ p̄mē victa
quaſi ſubito moriet. vt dicit Dialco. Jtē
habet vīm vilius p̄ſeruatū. z ſordes oclorū
ſine grauiamine purgat. Unde ſcriptum eſt
Tollit ex oculis ſordes: de fronte colorē. Jtē
habet vīm vulnerū curatiū. Nam vt dicit
Dialco. Puluerizatus z lacti admixtus vl
cera ſanat. Jtē tāte auaritiarū ſuit lapis

Saphyrus

Pirites.

Plonites

S Patero

Sermo.II. Decoratiõe Marie

U
Smara
gdus.

Smaragdus diu
provi.

bis plicitates dirigit et descendit. et ppe h ab
ecclia appellat stella mars. De ipa qz dñā no
stra exponere possumus illud Eccl. xxij. Sic
i fabricatoe auri signū ē smaragdū. Quia bñ
dicta dei mī est signū. resurgēs in glia celesti.
multo magis qz smaragdū i medio auri. de q
signo dī. Apoc. xij. Signū magnū appuit i
celo. Mulier amicta sole. q. Serr⁹ lapis
dī. Sardi⁹. q. ē rubet color. et sic appellat. qz
pmit⁹ in sardis ē rep⁹. vt dīc Jñ. et ponit i
li. de pp. re. Abi etiā dīc fm Dialco. q. icēdit
gaudū et expellit timorē. audaces reddit. et
acut mentē. et gestatē se ab incātanōibz ma
leficijs met. ac ipo pñce nō nocet onix. q. est
ali⁹ lapis hñs qdā nociu. as qñtates. Licet
aut pdicta gēma nullā pñctaz pprietatū
hñt. hñt eas hgo bñdicta. q. suis deuotis
auget et icēdit gaudū. dīcēs illd Nat. v.
Gaudere et exultate qm merces vīa copiosa
est in cel. Expellit qz timorē illū. et q inquit
ps. Trepidauerūt timore vbi nō erat timor
Audaces etiā nos fac J diabolū. et ab eius
maleficijs defendit. ita qz deuotōe i cordibz
nris existere nob nullaten⁹ nocere pñt. Un de
qñtē ipi⁹ deuoto dīc pñt illd ps. lxxvij. Fi
lius inqñtatis nō apponet nocere ei. Serr
tim⁹ et vltim⁹ lapis dī. Solis. et q dīc in li. d
pp. re. qz gēma cādida et trāsluces. sic dicta
eo qz ad silitudine solis orbe fulgēs radios ge
rat. vt dīc Jñ in. c. de cādids gēmis. Et sñr
brā hgo sole clarior pñt vñuerūz radios
sue claritaz effundit. qz oēs deuotos suos il
luminare nō desistit. Un ipa Eccl. xxij. in
qñt. Illuminabo oēs sperātes i dño. De ipa at
hñt clarissima loqñs dantes i. xxij. cantu
paradisi inquit. Et beatrice dixit. Ecce sechi
ere. Del triūpho dī xpo. emito il fructo. Ri
colto del girar dī qñtē pñt. parueni chel suo
viso ardese turo. Et ogibauca si de lenia
pñt che passat mī iueni senza pñtucto. q
lene pleniluni et neleren Triūia ride tra le
nimphē eterne. Che tepingon il ciel pñt i
femi. Uidio sop mīliara de lucerne. vñ sol che
tute quāte lacedena comēsa il nostro le viste
supne. E p la viua luce trāspareua la lucene
sbitanza tanto chiara nel viso mio che nolla
sustineua. D beatrice. o dolce guida e chara.
Ella mī dixit. Quel che ti sobranza exū da
qui nullo si ripara. Quinē la sapiēza e lapos
sanza chapu le strade in tra cielo et la fra vñ
fugia si loga distanza. Lomo loco da sñtē si
disserra. dilatarā si che nō vi cape. E for di
sua natura in gñt saterra. La mēre mīa colli
tra qñtē dape. Jñ. De dī selessa vñlo

E che si fesse rñmēbrar n sapt. Aprilis ogi erit
guarda dī son io. Tu hai vedu te colē che
posse. Se facto a lōstener lo riso mio. Jo
era coma quei che si risene. Dī viso ne obli
ta che singegna indarno di redurāsi a la mē
re. Quādio vdi qñtā pñta regna. Dī tanto
grado che mai nō si stingue. Dē libro chel p
terito rassegnā. Se melonasser tute qñtē lin
gue che polimia colle fore sero. Del lacte loz
dolcissimo pñt pigue. Per aiutarmi al milē
mo del vero. Nō si verria cātādo il scēto riso.
E quanto il scēto aspecto facea mero. Et. J.
Perētro il cielo scēse vñt cella. formata i
terchio doro a guisa di corona. E cñsela e gi
ro seiro. nō ad ella. Quāliūcha melodia pñt
dolce sona. Quā gñt et a se pñt lania tira pa
rebbe nube che sñquarza tona. Comparata
al sonar dī quella lira vñt sñncorona il bel
sapiro. Del qñt il ciel pñt chiaro sñnzafira. io
sono amore agelico che giro salto leticia che
spira del vñt. Che fu albergo del mōdū. E
girezomi dona del ciel mēre che seguitai tuo
filiū. et farai dīa Pia la spira supma pñt li
entre. Cossi la circula ta melodia Si sñgi la
ua. et tūti li altri lumi. facea sonar il nome de
Maria. Lo real mōto dī tūti volumi. Del
mondo che ferue e pñt satina. Nel alito de
dio et ne columi. Hauca sop dī noi leterna
riua. Tāto distāte che la sua pñenza. La to
uio era anchor nō apparitua. Pero nō hebber li
ogi mei potēza dī seguitar la corōata fīama
Chel leuo apñto a lūa semēla. E come sātoli
chen ver la māmā. Tēde le brachia poi chel
lacte pñt. Per lgnio chen fin dī fori i sñfīama
Lascun dī quei cādore i sñt stēse. Lō la sñna
fīama. si che lato affecto. Chāuēo a maria
mī su palele. Indi rimāleri nel mio aspecto
Regina celi cātādo si dolce. Chē mai da me
nō si pñt il dilecto. Quāta beliberta che se lo
solce. In qñtē archē richissime che foro. A se
miare qñtē bōe bobolce. Quinē si gode evine
del thelozo. Chē sa qñtē piāgēdo nel exilio. Dī
babilo. oue li lascio loro. Quinē triūpho so
to lato filio. Dī dio et dī maria dī sua victo
ria. E cō lāticho et col nouo pñlio. Solui che ti
enle ciaue dī tal glia. De ille. J. Proclūso
ne at hō opis qñtē ad glia i pñt bñdīcē agil
seragies et ter exclamare. vt qñtē lapidibz p
anglos corōnā ei facit dectar anim⁹. ipis cla
mouibz alterā pñonam. Dī gñt sñns gñt sñ
perne. Dī armariū olim dīuiniarū sapie et scie
dei. Dī cibo et sñfectio hñane mēis. Dī stella ma
turina. Dī vita nra. Dī dulcē mī et pia. Dī au
tūliatix i omni calamitate. Dī mī pietatis.

In bñs
hñt et
orādo co
cludit
librum